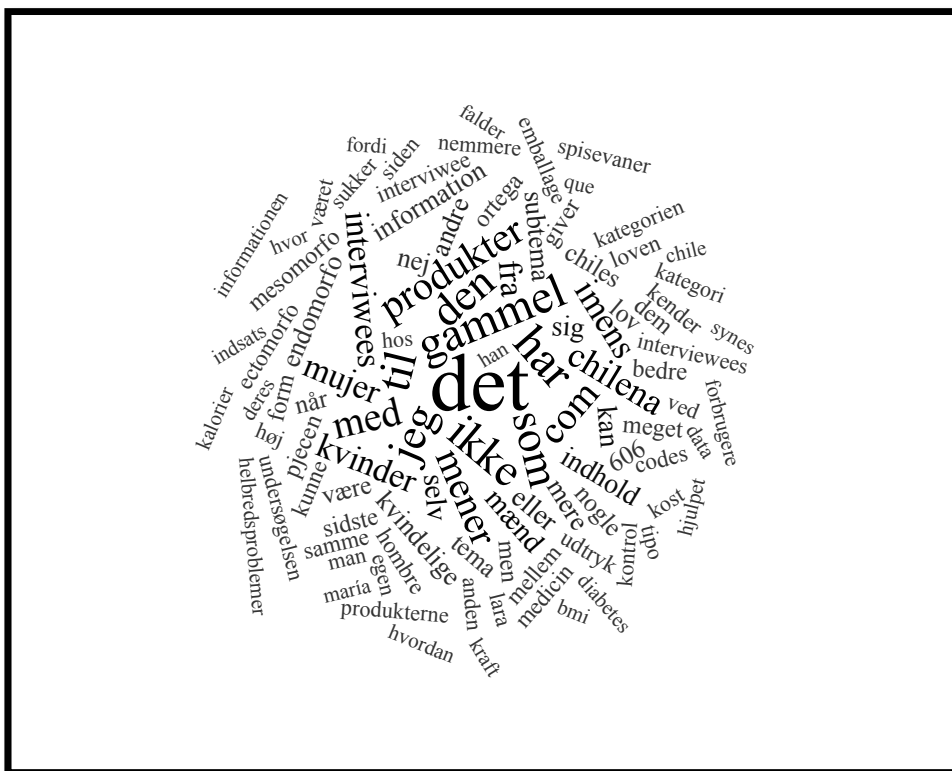

Modtagelse af ernæringsmæssige advarselsstempler om sundhedsudfordringer i Chile

Eksplorativt casestudie baseret på systemteori og Humberto Maturanas forskning om autopoiesis

Reception of nutritional label warnings about health challenges in Chile

Explorative case study based on system theory and Humberto Maturanas research on autopoiesis

Cand.Merc.(Kom.) – Erhvervsøkonomi og Kommunikation

Antal sider 75 - anslag med mellemrum 170.481 - Antal ord: 25.447

Afleveringsfrist: 15.05.23

Kandidatafhandling / Master Thesis

Vejleder: Karl-Heinz Pogner

Indholdsfortegnelse

Abstract.....	4
Kapitel 1 Indledning	5
1.1 Emnebeskrivelseafsnit	5
1.2 Problemstilling	6
1.3 Gennemgang af litteratur- Genstandsundersøgelse: Loven 20.606.....	9
“Chiles mærkningslov 20.606 om ernæringsmæssig sammensætning af fødevarer og dens markedsføring”	9
1.4 Litteraturreview.....	11
Chiles lov 20.606 & (FOP) Front-of-package nutrition labels	11
1.5 Problemformulering	18
1.6 Emneafgrænsning	18
1.7 Afhandlingsstruktur.....	19
Illustration af afhandlingsstruktur	20
Kapitel 2 Metodeafsnit.....	21
2.1 Metodisk tilgang	21
2.2 Undersøgelsesdesign.....	22
2.3 Udarbejdelse af interviewmateriale	24
2.4 Afgrænsning	
2.5 Videnskabsteoretisk tilgang	25
2.5.1 Fænomenologi og forståelsesformen i et kvalitativt forskningsinterview.....	25
2.5.2 Hermeneutiske fortolkningsprincipper	28
Kapitel 3 Teoretisk ramme.....	30
3.1 Teoretisk afgrænsning	30
3.2 Humberto Maturanas arbejde om autopoiesis.....	30
3.3 Niklas Luhmanns arbejde vedrørende systemer og kommunikation.....	31
3.3.1 Iagttagelse	31
3.3.2 Det systemteoretiske blik.....	33
3.3.3 Autopoiesis og åbne og lukkede grænser	33
3.4 Kommunikationsmodel.....	34
- Erhvervelse af Ny-Viden gennem informationsbehandlingsprocesser	35

Kapitel 4 Analyse	44
4.1 Analysedel.....	44
4.1.1 Semantisk analyse.....	44
4.1.2 Generel information og demografisk data.....	44
Interviewguide I – første del af analysen	44
Interviewguide I – anden del af analysen	49
4.1.3 Delkonklusion	52
4.1.4 Modtagelsen af Chiles lov 20.606.....	54
Interviewguide II – første del af analysen.....	54
Interviewguide II – anden del af analysen	60
4.1.5 Delkonklusion	62
4.1.6 Interviewguide III – første del af analysen.....	64
Interviewguide III – anden del af analysen.....	68
4.1.7 Delkonklusion	70
4.1.8 Delkonklusion	71
4.2 Problemformulering	72
Kapitel 5 Konklusion.....	74
Kapitel 6 Perspektivering.....	75
Kapitel 7 Litteraturliste	77
Kapitel 8 Appendiks.....	79
Humberto Maturanas Systemiske og meta-systemiske love.....	79
Grundlæggende Systemiske Love.....	79
- Begrebsdefinitioner	79
Generelle Systemiske Love.....	83
Biologiske Systemiske Love	88
Meta-Systemiske Love	90
Excel Worksheet (Responses) Google Forms	107
INTERVIEWEES GENEREL INFORMATION OG DEMOGRAFISK DATA	108
BMI- BERIGNING AF INTERVIWEES.....	111
Kodebog – Modtagelse af ernæringsmæssige advarselsstempler om sundhedsudfordringer i Chile	112
Codes	112

Abstract

We observe today, in general terms, a latent concern in society about health status among the global population. For this reason, we have seen an increased number of regulations within the food sector. The governmental entities and the private sector are working together to create better legislation and communication strategies by better framing their messages to achieve attention from the consumers. We can take, as an example, Chile's law 20.606 on front-of-package (FOP) labels showing nutrient information on products which are high in calories, fat, sodium and sugar. So, consumers can later incorporate healthier habits into their lifestyle. For this reason, they have created different systems: FOP is a simpler way than the fact nutritional panel (FNP) for the consumer to read about a product containing critical amounts of nutrients. A vast quantity of literature shows that consumers do not necessarily incorporate healthy products into their habits because they are well informed. However, data from this master's thesis shows that, over the long term, consumers acquire more flexible attitudes which are reflected in later buying process behaviors. They are more open to making changes, and they incorporate healthier habits. Furthermore, this master's thesis shows that consumers do not share the same perception about the efforts made in their environment by the different actors. Some consumers are more skeptical than others, Still others have the real feeling that the measures taken are for their own wellbeing to the degree that they affirm Chile's law 20.606 to be a part of the culture of the country, and not necessarily accepted by Chile's population because of the legislation or communication efforts realized by Chile's government or its food producers. However, consumers are still of the opinion that the system can be improved, and some things can be incorporated to it, such as FOP labeling regulation on fast food products, as well as more control of food products sold in food markets spaces which are less regulated.

Kapitel 1

Indledning

1.1 Emnebeskrivelseafsnit

Igennem tiden har forskellige strategier eksisteret, som er blevet taget i brug, når man skulle arbejde med sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse i forbindelse med ernæringsmæssige problemstillinger hos befolkningen. Det primære mål, vi ser hos den offentlige sektor i samarbejde med andre grupper i fællesskabet, er at mindske risikoen for sygdomme og handicap samt at modvirke risikabel adfærd i første omgang. Dermed ser vi, at der løbende bliver designet og udarbejdet forskellige sundhedsprogrammer, som arbejder med henblik på at forbedre formidlingen af ernæringsbeskeder med henblik på at ændre usunde spisevaner, som kan føre til dårligt helbred hos befolkningen. Det er, således at mennesker, politik og programmer bliver det centrale fokusområde hos kommunikationsdiscipliner, som beskæftiger sig med sundhedssektorens kommunikationsområde med henblik på at udarbejde og formidle enklere ernæringsbeskeder for forbrugere. Traditionelt lagde sundhedssektoren tidligere samfundsernæringskommunikationsstrategier mest fokus på *viden* i form af information fra en afsender til en modtager med henblik på at få forbrugerne til at ændre spisevaner og dermed undgå helbredsrelaterede problemer. I dag har de flyttet sig fra den traditionelle tendens til nyere trends, som også tager i betragtning bidraget fra de miljømæssige faktorer til udvikling af kroniske sygdomme hos befolkningen på individuel plan såsom viden, holdninger, overbevisninger, og adfærd. I forbindelse med at indsamle indvirkningens effekt på de forskellige interventioner og programmer, de forskellige aktører har igangsat og benyttet sig af, og som allerede findes i feltet. Der er tale om arbejds materiale, som har været udarbejdet, udviklet og testet gennem et antal forskellige teorier og modeller fra forskellige discipliner med henblik på at forklare, hvordan mennesker ændrer vaner, holdninger, overbevisninger og adfærd. Det kommunikative arbejde, som er blevet udført i forbindelse med det i ernæringssektoren, er en mærkningsordningskommunikationsindsats (FOP), ernæringsmærker, som vi ser på forsiden af produktets emballage. Formålet med disse etiketter er at forenkle oplysningerne på produktet, når forbrugeren er i gang med at foretage købet. De (FOP) ernæringsmærker indeholder ikke en så detaljeret beskrivelse af produktets indhold, såsom dem vi ser hos (NFP) ernæringsfaktapaneletiketter, som vi finder på bagsiden

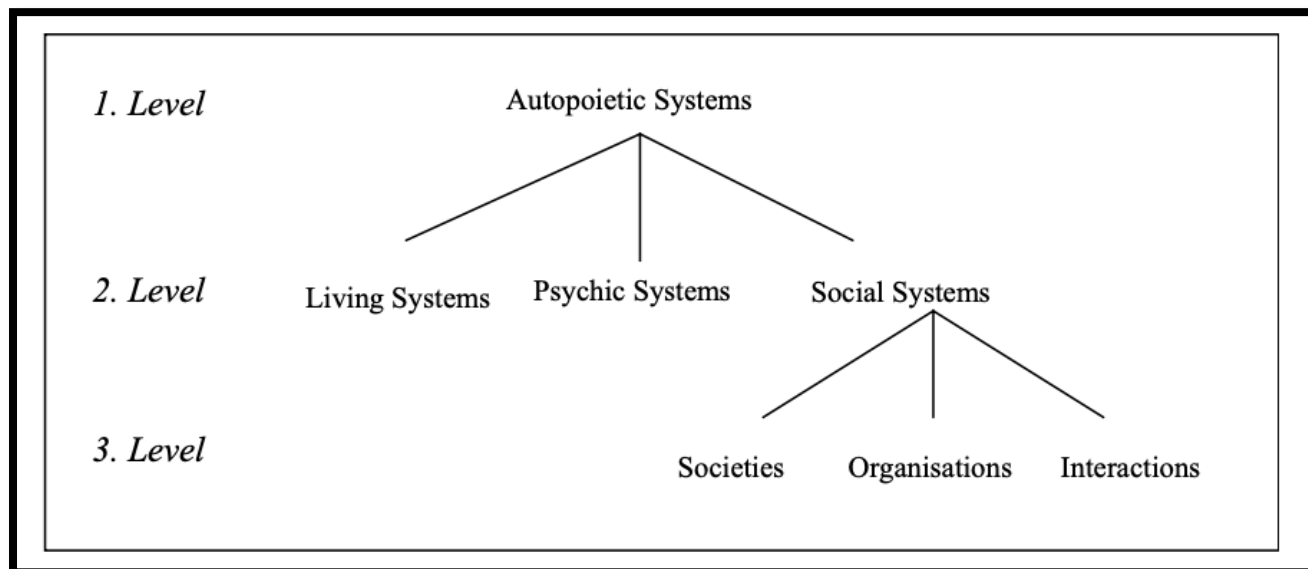
af produktets emballage. I dag ser vi en stigning i form af en global bekymring angående formidlingen af ernæringsbeskeder på produkternes emballage med henblik på at hjælpe borgere mod en sundere livsstil. Samtidig ser vi stadig en forskel på de forskellige krav, lande stiller til producenterne, imens nogle etiketter i nogle lande er efterladt til producenternes og marketingsfolks kriterier, og i andre lande er fastlagt af landets politiske beslutningstagere. Dette speciale søger at bidrage til det område af kommunikationsfeltet, som beskæftiger sig med bemærkning af ernæringsmæssige beskeder i omgivelserne målrettet mod befolkningen med henblik på at forbedre befolkningens livskvalitet. Hovedformålet bag specialet er ved hjælp af et kvalitativt, eksplorativt casestudie i Chile at undersøge, hvordan den chilenske befolkning opfatter de kommunikative indsatser, Chiles myndigheder har foretaget på det sidste i landet. Specialet griber undersøgelsen af genstandsfeltet og undersøgelsesgenstanden an ved et eksplorativt casestudie, der har til hensigt at undersøge, hvordan ernæringsmæssige advarsler modtages hos borgere, efter mærkningsloven 20.606 om produkter, som indeholder en høj værdi af fedtstoffer; kalorier; sodium og sukker, trådte i kraft i juni 2016. De interviewede befinder sig i den arbejdsdygtige alder mellem 18 og 65 år hos kvinder og mellem 18 og 65 år hos mænd. Dette speciale bruger som teoretisk grundlag for undersøgelsen Humberto Maturanas 29 *systemiske lov*, som danner grundlag for hans arbejde om *autopoiesis*, og Niklas Luhmann kernebegreber *iagttagelser* og *system*, som er en del af hans arbejde om *Systemteori*. Specialet har i sidste ende et mål om at afklare, hvordan disse to teoretikeres arbejde om *erkendelse* og den eksisterende relation, de beskriver mellem *menneske-system-omverden*, kan bidrage i samspillet til at afklare, hvordan kommunikationsprocessen og erhvervelsen af nyformidlet information forløber mellem en afsender og en modtager. Hensigten er at forbedre forståelsen af borgeres modtagelse af information med henblik på at fremme forståelse af det kommunikative materiale, som afsenderen stiller til rådighed for modtageren.

1.2 Problemstilling

Dette afsnit er udarbejdet med henblik på at vise, at problemstillingen ligger dybere, og at det ikke altid er mangel på information, viden eller mangel på indsats fra de forskellige myndigheder, som gør, at mennesker ikke inddrager eller udvikler en sundere livsstil. Den kommunikative indsats fra den offentlige sektor, såvel som fra de andre entiteter, er begrænset, idet mennesker opfatter formidlingen af information betinget ud fra deres autopoietiske natur. Det giver udfordringer, i forbindelse med at når det kommunikative materiale stilles til

rådighed, ses den eller opstår den ikke nødvendigvis i første instans hos menneskers private verden (niche) som ønsket fra afsenderens side. Ifølge Luhmann er det kognitive domæne og det kommunikative domæne separat, hvor kun kommunikation kommunikerer kommunikation. Det er ikke anderledes hos Maturana, da han også foretager en separation mellem menneskers forskellige domæner i sit arbejde. Vi skal kigge tættere på forholdet system og omgivelser, systemer modtager “forstyrrelser” ikke inputs fra omgivelser. Det kan udløse interne processer, men det kan ikke bestemme de processer som sætter i gang i systemet. Luhmann kalder det “udløse-kausaltet” i stedet for “præstationskausaltet” (Seidl, 2004 n.d., s. 4). Der kræves dermed fra afsenderens side at bygge og udarbejde længere forbindelser og kontaktprocesser med modtageren med henblik på at etablere forbindelser af længere varighed med den særlige modtagergruppe, man ønsker at nå eller vække opmærksomhed hos. Disse strukturelle koblinger skal fungere som kommunikationskanal imellem den formidlende aktør og den pågældende, som man forventer at nå, og det ønskes skal inkorporere eller indlejre sig den nye form for viden (Seidl 2004., s. 5). Erhvervelse af information sker ifølge Humberto Maturana i menneskets struktur og individuelle processer, som er grundlæggende mekanismer og processer, der er med til at udløse noget i vores interne verden. Der er tale om noget, som allerede eksisterede i vores omgivelser, men som vi ikke var i gang med at bemærke eller opfatte, før vi mærkede det, som Niklas Luhmann også nævner. Først skal noget fra vores omgivelser udløse noget på strukturniveau i en observatørs domæne for at foretage nye distinktioner i egne historieprocesser før-nu, inden det nye sansede kan blive erhvervet og inddraget som ny viden i egen niche. Når vi fører det til sociale systemer, så skal de levende systemer som gruppe dele denne række distinktioner eller acceptere dem som ny viden til en vis grad ved hjælp af sproget. Det er ved sproget, som bliver skabt kollektivt gennem deres koordinerede interaktioner i det fællesskab, hvor de udfolder sig socialt, og hvor de har tilbragt tid sammen inden for en bestemt tidsramme. Kort sagt er det, vi kender, *forhandlinger*; vi er med til at forhandle det, som giver mening for os, og vi synes selv giver mening, og som vi kan bruge i vores kognitive domæne. Ud fra det skaber vi erhvervelse af ny viden sammen. Nedenstående figur viser de forskellige typer af autopoietiske systemer, som skal tages i betragtning hvis vi ikke kun refererer til levende systemer som den generelle form for autopoietisk systemopbygning. Luhmann foreslår, at vi taler om autopoiesis, når som helst elementerne i et system reproduceres af systemets elementer. Luhmann identificerer to andre autopoietiske systemer sociale systemer og de psykiske systemer. Hvor levende systemer reproducerer sig selv, sociale systemer reproducerer sig selv på baggrund eller basis af

kommunikation og de psykiske reproducerer sig selv på basis af tanker eller bevidsthed deres elementer er ikke fysiske substanser med menings elementer. Derudover kan sociale systemer differentieres videre under tre sub - systemer: samfund, organisationer og interaktioner.

Typer af autopoetiske systemer

(Seidl, 2004 n.d., s. 6)

Dette speciale har beskrevet autopoiesis på 1. niveau, og på 2. niveau i forhold til udarbejdelse af materiale til de interviewede under analyse af forholdet mellem system – omgivelser med henblik på at forstå modtagelsen af den kommunikative indsats bag pjecen Chiles lov 20.606. Undersøgelsen har været indenfor det kognitive domæne, når man kom ind på relation mellem indvirkning af pjecen Chiles lov 20.606 og erkendelsen af den samme hos chilenske borgere. Men jeg har ikke benyttet mig af psykologiske teorier, da speciale har kommunikation som fokus som interaktions middel mellem levende systemer og omgivelser. Ifølge Luhmann er erkendelse en del af menneskers psykiske domæne, kommunikation kan ikke erkende men vi kan tale om reflekterende erkendelse giver anledning til kommunikation (Seidl, 2004 n.d., s. 16). Derfor har specialet været indenfor sociale systemer med henblik på at undersøge effekten den kommunikativindsats har haft på de chilenske borgere samt har haft som fokus at opnå et dybere forståelse mellem forskellen sprog som biologisk fænomen og kommunikation som konventionssystem af symboler dannet ved hjælp af fælles projekter i samfundet. Det er som undersøger kun muligt at forklare, hvordan deltagerne i undersøgelsen beskriver den undersøgte ud fra egne erfaringer (Rodriguez 2022, s. 6).

1.3 Gennemgang af litteratur- Genstandsundersøgelse: Loven 20.606

“Chiles mærkningslov 20.606 om ernæringsmæssig sammensætning af fødevarer og dens markedsføring”

Følgende afsnit er en beskrivelse af Chiles lov 20.606 om den ernæringsmæssige sammensætning af fødevarer og dens markedsføring. Loven er udarbejdet på baggrund af information om kritiske ernæringsstoffer i bestemte fødevarer, som er “høj i” indhold af fedtstoffer; kalorier; sodium og sukker på det chilenske marked. Lov 20.606 bestemmer i sit indhold, at producenterne skal indikere og formidle i et klart format de produkter, som befinder sig inden for kategorien “høj i”. Desuden skal det vises på produktets emballage, hvis et produkt falder inden for særlige kategorier såsom “glutenfri” produkter eller andre typer af produkter, som tager hensyn til særlige overfølsomheder eller er allergivenlige. Desuden bestemmer og omfatter loven producenterens salgsannoncering og kommercialisering af produkter til det mindreårige segment i landet.

Den chilenske lov 20.606 blev offentliggjort den 6. juli 2012 og vedtaget den 6. juni 2012 og ændret sidste gang den 18. august 2021 (“Ley-20606_06-JUL-2012,” n.d., s. 1). Lov 20.606 har i Chile som primært formål:

- at forenkle ernæringsoplysningsinformation om fødevareingredienser gennem nemmere formater til forbrugere ved hjælp af enklere etiketter på produktets emballage, som signalerer, hvilke produkter der er “høje i” indhold af kritiske næringsstoffer til befolkningen, og som er forbundet til fedme og andre ikke-overførbare sygdomme.
- At sikre et sundt produktsalg af fødevarer i de forskellige uddannelsesinstitutioner. Det skal opnås gennem de forbudsregler, som MINSAL (Chiles Sundhedsministerie) stiller som krav i forhold til alle de produkter, som falder under kategorien “høj i” indhold af fedtstoffer, kalorier, sodium og sukker. Det skal opnås ved at beskytte børn og unge mod reklame af fødevarer, som er “høje i” indhold af næringsstoffer relateret til fedme og andre ikke-overførbare sygdomme.

- At beskytte den del af befolkningen, som er under 14 år, fra udstillingen og salget af produkter, som overskrider de ernæringsgrænseadvarsler, Minsalen har stillet. Det skal opnås ved en forbedring af udbuddet og tilgængeligheden af usunde fødevarer i uddannelsesinstitutioner.

Initiativet bag loven omfattede i starten tre faser, og efterhånden løbende, som der blev gjort fremskridt, blev standarderne for krav vedrørende grænserne for fedtstoffer; kalorier; sodium og sukker i kommercialiserede fødevarer sat op (Chile Atiende, 2022). Loven blev stiftet med henblik på at forsyne borgerne med enklere produktemballageinformation, så disse kunne blive bedre til at vælge sundere blandt de forskellige produkter, som findes på det chilenske marked (“LEY 20.606 SOBRE COMPOSICIÓN NUTRICIONAL DE ALIMENTOS Y SU PUBLICIDAD Subsecretaría de Salud Pública,” n.d., s. 13). Derudover forbyder loven salg og reklamer af produkter, som er “høj i” indhold af fedtstoffer; kalorier; sodium og sukker i uddannelsesinstitutioner, ligesom som gratis levering og annoncering til børn under 14 år samt at give “gaver” såsom lejetøj, spil eller præmier blev forbudt (“LEY 20.606 SOBRE COMPOSICIÓN NUTRICIONAL DE ALIMENTOS Y SU PUBLICIDAD Subsecretaría de Salud Pública,” n.d., s. 15). De to vigtigste elementer, vi finder i lov 20.606’s struktur, er de mærkede etiketter og dens salgsannoncering, hvor det er loven, som fastsætter den acceptable grænse for “kritiske stoffer” i fødevarer (“Ley-20606_06-JUL-2012,” n.d., s. 1). Når det er tilfældet, at fødevaren overskrider den bestemte grænse for disse næringsstoffer, skal producenten af fødevaren efterfølgende mærke produktet på fødevareetikettens hovedside, som selve loven foreskriver (“LEY 20.606 SOBRE COMPOSICIÓN NUTRICIONAL DE ALIMENTOS Y SU PUBLICIDAD Subsecretaría de Salud Pública,” n.d., s. 19). Dermed, afhængigt af med hvor mange kritiske næringsstoffer en fødevare overskrider lov 20.606, skal producenten af produktet vise det på produktets forsideemballage med et sort ikon i form af en oktagon eller flere, hvis der er tale om overskridelse af flere kritiske næringsstoffer (“LEY 20.606 SOBRE COMPOSICIÓN NUTRICIONAL DE ALIMENTOS Y SU PUBLICIDAD Subsecretaría de Salud Pública,” n.d., s. 24). Lov 20.606 er gældende, og myndigheder i Chile, som blandt andre Sundhedsministeriet, mener, at loven stadig kan forbedres på en række punkter. Følgende er nogle af de punkter, det menes kan forbedres:

1. Der findes stadig en række produkter, som kommercialiseres uden for mærkningsloven 20.606’s grænse, såsom brød samt andre former for salg af produkter uden en traditionel form for emballage og uden sanitetskontrol.

2. Lov 20.606 har stadig ikke inkorporeret braille-beskeder for segmentet med det handicap.
3. Det foreslås, at reklamerestriktionsalderen sænkes fra 14 til 10 år, da tilgængeligheden af fødevarer og forbrugsmønstre i dag giver børn mulighed for let adgang til denne type fødevarer.
4. Vedrørende restriktioner for åbningstider og annonceringsform skal disse være strengere, når vi taler om de sociale netværk og de audiovisuelle medier. Desuden menes det, at det også er vigtigt og afgørende at inddrage familier og skoler i processen (“LEY 20.606 SOBRE COMPOSICIÓN NUTRICIONAL DE ALIMENTOS Y SU PUBLICIDAD Subsecretaría de Salud Pública,” n.d., s. 33).

Lov 20.606 er udarbejdet og stiftet på baggrund af en eksisterende bekymring i det chilenske samfund vedrørende de forkerte spisevaner og den dårlige helbredsstatus, borgere viser. Et studie foretaget af Minsalen (Sundhedsministeriet) i 2007 viser, at et ud af elleve dødsfald i Chile kan tilskrives overvægt og fedme, og det er forbundet med mange andre sygdomme og konsekvenser for vores livskvalitet. Dårligt helbred kan påvirke både krop og sind; det kan vise sig i en dårlig livskvalitet i det hele taget, såsom livslange behandlinger, arbejdshandicap, depression og lavt selvværd, livsstilændringer mm. (“LEY 20.606 SOBRE COMPOSICIÓN NUTRICIONAL DE ALIMENTOS Y SU PUBLICIDAD Subsecretaría de Salud Pública,” n.d., s. 6).

1.4 Litteraturreview

Chiles lov 20.606 & (FOP) Front-of-package nutrition labels

Litteraturreviewet er udarbejdet på baggrund af fagligt materiale om front-of-package nutrition labels i produkter med henblik på at uddybe specialets forskningsområde, som er modtagelsen i den chilenske befolkning af Chiles mærkningslov 20.606 om produkter, der indeholder en høj værdi af fedtstoffer; kalorier; sodium og sukker. Chiles lov 20.606 trådte i kraft 12 måneder efter dekretet N 13, der svarer til, at reguleringen af Chiles lov 20.606 blev offentliggjort i den officielle avis den 26. juni 2015. Den indeholder som primært formål at beskytte Chiles befolkning og deres mindreårige ved en reguleringsramme, som har til hensigt at informere forbrugere ved en kommunikativ indsats fra MINSAL om usunde produktvaner og køb. Det er via mærkningsloven, at forbrugere i Chile i dag kan genkende de produkter, som er “høje i” indhold af kritiske næringsstoffer. I forbindelse med de generelle sundhedsproblemer, som observeres på verdensplan, har fødevaremarkedsførere og politiske beslutningstagere taget forskellige retninger for at hjælpe borgere på vej mod et sundere livsvalg. Der er få

undersøgelser, som har undersøgt virkningen af (FOP)- mærkningen og ernæringsetiketter på forbrugernes opfattelse af sundhed (dvs. ernæringsmæssig kvalitet) eller købsintentioner af sådanne produkter. Desuden finder vi begrænsede beviser for, hvorvidt effekten af (FOP)-mærker og ernæringsmærker gælder for både sundere og mindre sunde fødevarer (Franco-Arellano et al. 2020, s. 2). Debatten i litteraturen ligger først i, om mærkningsordningen rent faktisk hjælper forbrugere med at handle sundere; og for det andet, i betragtning af den betydelige variation i FOP-mærkningssystemer, opstår spørgsmålet, om noget kan generalisere forskelle i effektiviteten af disse systemer; og endelig er det vigtigt at understrege, at selv om forskellige FOP-mærkningssystemer er blevet udviklet gennem regeringspolitikker, er implementeringen af de fleste af dem stadig fortsat op til producenterne og en marketingsvurderingsindsats (Ikonen et al. 2020b, s. 2). For eksempel gav Nutrition Labeling and Education Act af 1990 U.S. Food and Drug Administration (FDA) bemyndigelse til at kræve U.S. fødevareproducenter at formidle ernæringsinformation på fødevareemballage via et såkaldt Nutrition Facts Panel (NFP). Hovedformålet bag den kommunikative indsats var at forsyne borgere med alle de ernæringsoplysninger, så de blev bedre informerede og bedre kunne være i stand til at træffe sundhedsbevidste madvalg. Efter initiativet trådte i kraft, oplevede borgere stadigvæk problemer med at læse den information, (NFP) stillede til rådighed, dette på grund af tidspres og sværhedsgrad i at forstå informationen i det hele taget. Som konsekvens er der efterfølgende dukket en variation op af (FOP)-mærkninger på det sidste, som er blevet implementeret på globalt plan med henblik på at fange borgeres opmærksomhed gennem mere forståelige beskeder på forsiden af produktets emballage (Dubois et al. 2021, s. 1). FOP-ernæringsmærkning inkluderer symboler og en oversigt over vurderingssystemer, som sammenfatter “vigtige ernæringsmæssige aspekter og fødevarers egenskaber” i enklere formater (Ikonen et al. 2020, s. 1). Formålet er at hjælpe borgere med at få præsenteret ernæringsoplysninger i mere forståelige formater med den langsigtede forventning om at undersøge (FOP)’s indflydelse på borgernes evne til at identificere sundere muligheder; produktopfattelse; købsadfærd og forbrug. Den Europæiske Union har for nylig over for producenterne introduceret et frivilligt skema, som har til formål at putte grafisk ernæringsinformation på forsiden af produktets emballage. (FOP)-ernæringsetiketter hjælper forbrugere med nemmere at identificere sundere muligheder, og en nylig gennemgang og metaanalyse blandt forskere (Ikonen et al. 2020) konkluderede, at selvom de fleste (FOP)-ernæringsmærker hjælper forbrugere med at identificere sundere valgmuligheder inden for produktsæt, er det ikke ensbetydende med, at det er et effektivt system. Desuden gjorde undersøgelsen det også muligt at bidrage til en måling om, hvorvidt (FOP)-mærker primært

påvirker køb af mærker med et mærke, som signalerer høj eller lav ernæringskvalitet, deres effekt på mærker uden (FOP)-mærker, og om effekterne er forskellige på tværs af produktkategorier (Dubois et al. 2021, s. 14). Ifølge et studie af MINSAL og Institutet for Kommunikation og Image ved Chiles Universitet, der blev sat i værk med det formål at identificere forbrugeres anerkendelse og opførelse i forhold til de regler, der blev fastsat af regeringen, genkendte 92,9% af de adspurgte advarselsregler, og 43% sammenlignede antallet af disse, da de købte fødevarer (Ipsos 2017, s. 5). Derudover, til at evaluere den effekt, mærkningsordninger har i dag hos forbrugere i Chile, har IPSOS (Ipsos Public Affairs) gennemført en undersøgelse af kvalitativ karakter med udgangspunkt i advarselsbeskeder på produkterne, og om disse kan vise sig som modsigende beskeder støttet af den effekt, "halo-effekten" har på forbrugere. Undersøgelsen tog udgangspunkt i eksisterende national såvel som international viden, og der blev inddraget viden fra forskellige eksperter inden for området. Ifølge IPSOS' undersøgelsesrapport antydes, at de største fordele ved at implementere mærkningsordningen viste sig i omformuleringen af produkter fra fødevareindustriens side med den hensigt at forbedre madforbrug hos forbrugere samt advare verdensbefolkningen om ernærings- og relevante sundhedsspørgsmål. Rapporten understreger også, at designmærkninger på produkternes emballage burde blive taget i betragtning fra den første del i løbet af implementeringsfasen med henblik på at maksimere effekten af lovens positive virkning (Ipsos 2017, s. 17). Undersøgelsen viste som resultat to forskellige retninger i forbrugsadfærd i forhold til opfattelse og købeholdning hos forbrugere. Mange af dem evaluerer eller oplever mærkningsordningen som en positiv indsats, men ikke alle grupper er med til at inkorporere informationen til deres købsbeslutninger. Forbrugere genkender den nye information på produkterne, men det viser og indebærer ikke en direkte købsændring hos dem. Andre respondenter oplyser, at de køber produkter, som har færre mærker, hvad der viser sig i en positiv tilgang til indsatsen fra myndighedernes side. Vi ser både, at fødevaremarkedsførere og politiske beslutningstagere viser en store interesse i at undersøge og udvikle bedre ernæringsmærker samt en bedre mærkningsordning. På nuværende tidspunkt ser vi allerede, at store virksomheder som Nestlé og PepsiCo foreslår et internationalt aftalt format for (FOP)-etiketter. (FOP)-etiketter er designet som et komplement til de traditionelle (NFP) med det formål, at borgere bedre kan vælge på en informeret måde til sig selv og deres nærmere omgivelser. Formaterne varierer fra reduktive etiketter, hvori (NFP)'s komplekse information opsummeres og præsenteres på forsiden af emballagen til de fortolkende etiketter, som yderligere bliver opdelt i to kategorier: 1) næringsstofspecifikke indikatorer, som

evaluerer niveauet af individuelle næringsstoffer, og 2) opsummerende indikatorer for produkters generelle sundhed (Ikonen et al. 2020b, s. 2). **I forbrugernes beslutningsproces taler vi om interne faktorer, såsom opfattelse, læring, hukommelse, grunde, personlighed, følelser og holdninger, og som eksterne faktorer taler vi om kultur, subkultur, demografi, social status, referencegrupper familie – og marketingsaktiviteter** (Ipsos 2017, s. 25). Sunstein (2011) **giver** i et essay med titlen “Empirisk informeret regulering” til kende, at personer kan lade sig influere af information, afhængigt af hvordan den er blevet indrammet eller præsenteret. Desuden kan information, som er mere opsynsvækkende og skiller sig ud i det almindelige blik, vise sig at have større chancer for at påvirke forbrugeradfærd, end den type information, som er af statistisk og abstrakt karakter. I en litteraturgennemgang udarbejdet af Skaczkowski, Durkin, Kashima og Wakefield (2016) taler de om, hvordan de eksterne faktorer og ydre egenskaber ved produkternes emballage, mærke, og mærkningen væsentligt kan påvirke vores madoplevelser og usunde drikkevarer gennem en overførelsesproces af fornemmelser. De ydre egenskaber ved et produkt kan overføres sensorisk til vores opfattelse af et produkt. Resultaterne bekræftede hypotesen om, at når den ydre information vækker en smagsforventning ved produktet, viser det sig senere i en indflydelse på sanseopfattelsen. Desuden mener de, at dette studie er med til at støtte en anden hypotese, idet at når vi ser, overførelsesprocessen mislykkes, skyldes det en ubalance mellem de forventninger, der fremprovokerede den ydre information og de målte sensoriske egenskaber, eller en fejl i informationen i forhold til at vække en bestemt smagsforventning ved et produkt. Et andet fænomen, som har vækket opmærksomhed hos forskere, og har været kommenteret i digitale blogs og andre publikationer, er effekten af forskellige kosttilskud eller tilsatte komponenter, som bliver markedsført som sunde, og som bliver opfattet af forbrugere i en større grad som gavnlige for helbredet. Det manifesterer sig underbevidst i en overvurdering af produktets egenskaber fra forbrugernes side, i forhold til hvad produkterne rigtigt indeholder. Det er den overvurdering, en overdrevet opfattelse af produktets egenskaber, som fører til overvurdering og en falsk følelse af beskyttelse samt en forsømmelse af egen kost (Ipsos 2017, s. 26). Under et studie foretaget af Wansink og Chandon i (2006) forklarede de, hvordan deklARATIONERNE af næringsforholdsproportioner viser sig at have en indflydelse på forbrugernes forbrug af disse produkter. F.eks. havde de produkter, som var markeret “lavere i” indhold af fedtstoffer, en indvirkning på køb samt forbrugeradfærd hos forbrugere. Effekten nævnt ovenfor er påvist af andre studier og har vist sig i, at forbrug af drikkevarer, som faldt under kategorien “høj i” deres salg, på det sidste er faldet i Chile, efter loven trådte i kraft (Taillie et al. 2020, s. 2). Chile har sat denne slags restriktionsordninger i

værk som en strategi på lang sigt mod at beskytte befolkningen fra at udvikle helbredsproblemer, som tit ses relateret til fedme, som medfører en række sygdomme (Taillie et al. 2020, s. 4). Chiles marketingrestriktioner er nemmere at forstå end andre landes og begrænser i stort omfang de usunde produkter fra medier samt forbyder brugen af marketingteknikker. Blandt forskerkredse finder vi også forskningsarbejde, som mener, det er vigtigt at tage en række andre faktorer i betragtning, som også er med til at spille en rolle i fortolkningen af ernæringsinformationsbeskeder fra producenterne, såsom uddannelse, som ofte er forbundet til en persons sociale status eller økonomiske ressourcer. Undersøgelsen viste, at forbruget af drikkevarer, som er "høje i" indhold, faldt med 23,7% sammenlignet med det forventede fra tendenser, der var baseret på før reguleringen. Det bliver afgørende at undersøge og forstå, hvordan regulering har været med til at ændre forbrugervanemekanismer, når man skal designe nye reguleringer i fremtiden. Reguleringer, som har til hensigt at omformulere, er anderledes end dem, som har til formål at påvirke forbrugeradfærd (Taillie et al. 2020, s. 16). Desuden har studier fundet ud af, at (FOP)-implementering ift. ændringer af spise- og drikkevarevaner har vist større resultater i reduktioner end enkeltstående SSB-regler i Latinamerika, såsom skatter. For eksempel skriver Sütterlin og Siegrist (2015) i deres artikel: "Simply adding the word "fruit" makes sugar healthier: The misleading effect of symbolic information of the perceived healthiness of food" viser, at forbrugere bruger ukomplicerede heuristikker for at vurdere graden af sundhed ved produkterne. F.eks. kunne et produkt, som i emballagen indeholder "frugtsukker", vurderes som sundere for forbrugere end et produkt, som indeholder ordet "sukker" på produktets emballage. Informationen, som lyder mere sundt på et produkt, viser sig at have en positiv effekt på forbrugernes erkendelse. Wansink og Chandon (2006) præsenterede en undersøgelse om udsagn hos produkter, som er "lavere i" indhold af fedtstoffer, og hvordan den mærkning havde en indflydelse på indtagelsen af disse produkter hos forbrugere. Undersøgelsen viste gennem udarbejdelse af en model, hvordan forbrugere i højere grad indtog disse produkter, i troen på at portionen måtte være den rigtige, hvis der står "lavere i". Det er forestillingen af portionen, som gennem undersøgelsen viste sig hos forbrugere at blive ændret. Caswell og Padberg (1992) fremlagde i en undersøgelse, at mærkningsordninger giver både objektive og subjektive forbrugersignaler til forbrugere, hvori de objektive er "størrelse pr. portion", imens de subjektive peger imod sunde varedeklarationer. Derudover viser en anden undersøgelse af Wansink (2006), at når forbrugere ikke har et objektivt kendskab til den rette portion, han eller hun burde spise, erstatter de den med en ældre erfaring fra deres hukommelse eller fra den samme information,

som findes på produktets emballage. Det er en misvisende mekanisme, idet forbrugere ender med at tro på, at produktet er "lavere i" indhold af kalorier, og at den rette mængde at spise er større, når produktet er beskrevet som "lavere i" indhold af fedtstoffer. Williams (2005) bekræftede i sin undersøgelse om sundhedsdeklarationer Wansinks resultater. Han nævner, at information på produkter, som indeholder sundhedsinformation, kan stoppe forbrugere i at fordybe sig i produkternes mere detaljerede indhold med henblik på at vurdere næringsværdien. Leathwood, Richardson, Strätter, & Van Trijp (2007) etablerede, at forbrugere interesserer sig mere for et produkts NH (ernærings- og sundhedsanprisninger), som er tilknyttet indholdet af produktets emballage, afhængigt af deres motivation og evnen til at indoptage informationen på et øjeblik og derefter valg og erhvervelse. Hukommelsen spiller en rolle i forhold til at organisere gamle erfaringer med produkter, og hvordan man integrerer dem hen ad vejen i forhold til fortolkninger og forventninger. Det er afgørende at identificere de koblinger, forbrugere laver vedrørende produkternes informationsbeskeder, med henblik på at se om de fortolker forkert, eller de er i gang med at antage egenskaber hos produkter for at være noget, de ikke er (Leathwood et al. 2007, s. 2). Leathwood (2007) mener, at det er nødvendigt at udføre undersøgelser, som tager i betragtning, hvordan forbrugere bearbejder og fortolker information. Hertil er der tale om forbrugere, som er informerede samt er opmærksomme og nysgerrige på sine omgivelser. Længden af informationsindhold har også en effekt på, hvordan information bliver assimileret, og derudover understreges, at beskeder, som er kortere i informationsindhold, kan generere flere positive følelser end længere beskeder (Ipsos 2017, s. 27). Mange lande i verden har implementeret guidelines og praksiskoder angående (NH)-påstande, og den Europæiske Union (EU) har for nylig udgivet en ny lovgivning om brug af NH-relaterede påstande i kommerciel kommunikation, herunder mærkning, præsentation og reklame for fødevarer. Hvordan forbrugere bearbejder den eksterne information fra deres omgivelser, hvilken rolle den spiller, samt hvordan den inddrages i borgeres kognitive system, som i sidste ende kan resultere i en handling eller ej, er vigtig at undersøge for at forstå forbrugeradfærd (Leathwood et al. 2007b, s. 2). (FOP)-litteratur handler om, hvorvidt effektiviteten af mærkningen hjælper forbrugerne med at træffe sundere valg, og hvis man tager i betragtning den eksisterende betydelige variation i (FOP)-mærkningssystemer, kan vi antage, at disse forskelle i effektiviteten hos de forskellige systemer kan generaliseres. Nogle resultater tyder på, at fortolkende næringsstof-specifikke etiketter, såsom det multiple trafiklys, fungerer bedst, imens andre indslag viser, at effektiviteten af forskellige etiketter er kontekstafhængig (Ikonen et al. 2020b, s. 2). I 2002 annoncerede den Europæiske Kommission, at de havde til hensigt at regulere (HC)-sundhedspåstande, og de identificerede

fire niveauer påstande: 1) “Funktionel”, f.eks. calcium er sundt for knogler; 2) “Forbedret Funktion”, f.eks. calcium er med til at forstærke knoglestruktur; 3) “Reduktion af sygdom” – ”risikofaktorer”, f.eks. nok indtagelse af calcium kan hjælpe med at reducere risikofaktoren for at udvikle osteoporose senere i livet; og 4) “Reduktion af sygdom” – “risiko”, f.eks. nok indtagelse af calcium kan mindske risikoen for at udvikle osteoporose i løbet af livet (Leathwood et al. 2007b, s. 5). Arrúa gennemførte for nylig videnskabelige studier angående indflydelsen af mærkningsordningen i forbrugerens erkendelse samt valg af madprodukter og drikkevarer. Derudover lavede hans studie en sammenligning med de andre ernæringsmærkesystemer, såsom “diske stopper”-GDA-systemet eller trafiklyssystemet. Studiet konkluderede, at 1) ernæringsmærkesystemet giver adgang til hurtig identificering af fødevarer med usund ernæringsprofil, 2) ernæringsmærkesystemet formindsker erkendelsen af produkter som sunde, når de ikke har den egenskab, 3) ernæringsmærkesystemet forbedrer forbrugerens kapacitet til at identificere de produkter, som har en usund ernæringsprofil, og 4) ernæringsmærkesystemet mindsker købsintentionen og forbrug af produkter, som har en usund ernæringsprofil (Ipsos 2017, s. 35). De fleste studier, som undersøger “halo-effekten” på forbrugere, ernæringsinformationsbrug og anvendelse af (FNP), etiketterne (FOP) og sundhedsdeklarationer, undersøger indflydelsen af hver af disse effekter isoleret. De tager ikke i betragtning, at disse begivenheder ofte forekommer sammen i forbrugerens sind (Ipsos 2017, s. 35). Den nye (EU)-lovgivning om (HN)-krav understreger, at formulering af sådanne påstande skal både være forståelige og meningsfulde for forbrugeren, og de vil kun være tilladt, hvis gennemsnitsforbrugeren kan forventes at forstå de gavnlige virkninger, som udtrykkes gennem påstandene. Det har vigtige konsekvenser for industrien samt for forbrugerforskning (Leathwood et al. 2007b, s. 9). Selvom man kan se fremskridt på forskningsområdet af (FOP) labels, har forskere stadig ikke nået enighed om, hvorvidt man er tæt på at udvikle noget, der kan kaldes for at nærme sig den “best” label til forbrugerne. Forskning viser, at på grund af den enklere natur ved de beskeder, forbrugerne møder gennem (FOP) labels, er færre opmærksomme på eller viser særlig interesse for den information, der vises i produktets (NFP), som findes på bagsiden af produktet. Derudover er det relevant at finde ud af, hvordan forbrugerne bliver påvirket af (FOP) labels, og om nogle af dem kan være misvisende i form af indhold. En anden vigtig ting at nævne er, at selvom mange af de (FOP) labels, vi finder på produkterne i dag, er udarbejdet af officielle myndigheder, er der stadigvæk et antal, som er udarbejdet af producenter og marketingsfolk. Vi ser også hos nogle lande stadig mere frihed i form af implementering af (FOP) labels, imens i andre lande, såsom Chile og Mexico, er nogle

af de implementerede (FOP) labels bestemt af myndighederne og ikke efterladt til producenterne eller marketingsfolks frie valg.

1.5 Problemformulering

- Har den kommunikative indsats fra fødevareindustrien og Chiles offentlige myndigheder haft en positiv, negativ eller neutral indvirkning på forbrugerne, siden mærkningsloven 20.606 om produkter, der indeholder en høj værdi af fedtstoffer; kalorier; sodium og sukker, trådte i kraft i juni 2016?

Følgende er de fire arbejdsspørgsmål udarbejdet med henblik på at behandle forskningsemnet:

- 1) Hvorfor er de interviewedes dataprofiler relevante at analysere i forhold til informationserkendelse af pjecen om Chiles lov 20.606?
- 2) Hvordan erkender forbrugerne i Chile informationen fra pjecen om Chiles lov 20.606 om ernæringsmæssige beskeder "høj i" (indhold af: fedtstoffer; kalorier; sodium og sukker), der formidles af fødevareindustrien og er støttet op af landets offentlige politik?
- 3) Hvilken rolle spiller formidlingen af informationen fra pjecen om Chiles lov 20.606 om ernæringsmæssige beskeder "høj i" (indhold af: fedtstoffer; kalorier; sodium og sukker) hos forbrugerne, når de antager en ny forbrugeradfærd?
- 4) Hvad er de mest relevante variable at analysere for at bestemme, hvordan forbrugerne opfatter formidlingen af informationen fra pjecen om Chiles lov 20.606 om ernæringsmæssige beskeder "høj i" (indhold af: fedtstoffer; kalorier; sodium og sukker), og hvordan påvirker disse deres forbrugeradfærd?

1.6 Emneafgrænsning

Undersøgelsesgenstanden er Chiles lov 20.606 om ernæringsmæssig sammensætning af fødevarer og dens markedsføring samt de krav, der stilles om reducere af kritiske næringsstoffer i fødevarer. Derudover har jeg udarbejdet en litteraturgennemgang ved hjælp af rapporter og officielle dokumenter, der bygger på den rolle og indsats (NFP)-

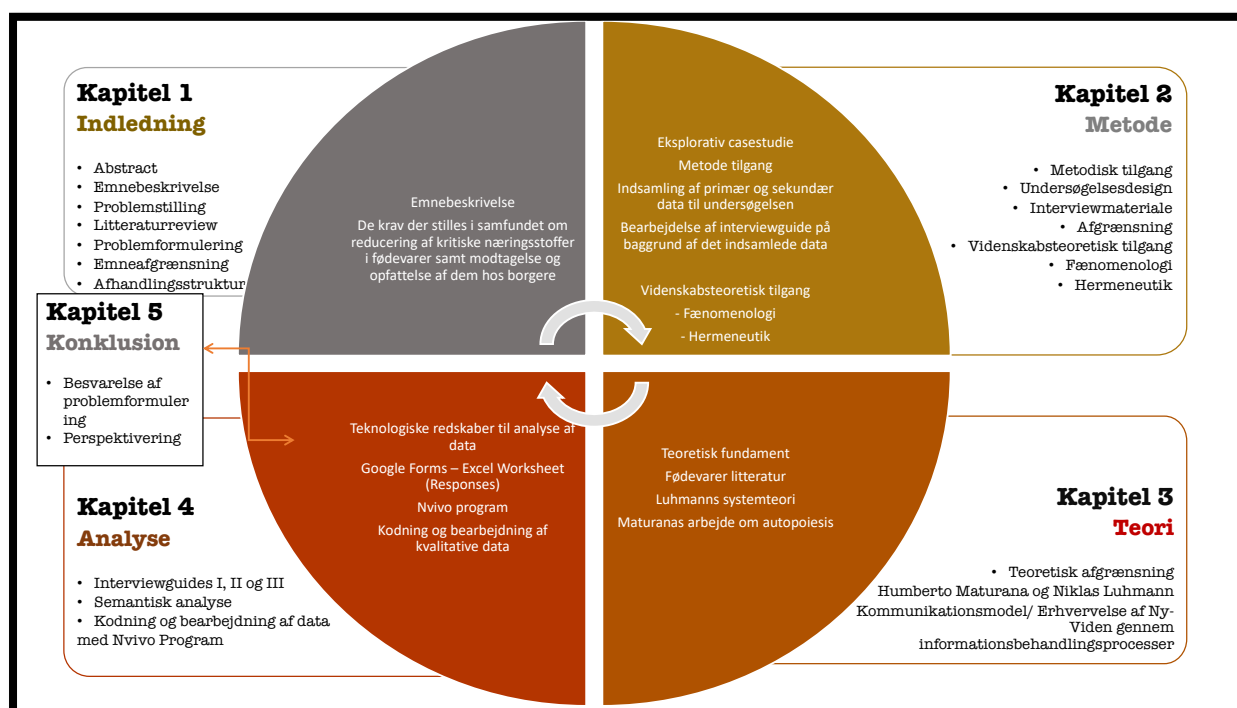
ernæringsfaktapanel og (FOP) front-of-package labels har spillet i forbindelse med et valg mod en sundere livsstil hos borgere. Chiles lov 20.606 er et eksempel på (FOP)-mærkningsordning igangsat og støttet af producenterne og politiske beslutningstagere gennem dekret N13. Det eksplorative casestudie har til hensigt at undersøge, hvordan ernæringsmæssige advarsler modtages hos borgere, efter mærkningsloven 20.606 om produkter, som indeholder en høj værdi af fedtstoffer; kalorier; sodium og sukker, trådte i kraft i juni 2016. Hovedformålet med undersøgelsen er at udforske erhvervelsen af ny information hos borgere i Chile ud fra Luhmanns Systemteori-kernebegreber *iagttagelse* og *system* samt Humberto Maturanas forskning om *autopoiesis*. Derudover undersøge, om disse to teoretiske rammer i samspillet kan afklare borgeres modtagelse af den formidlede information med henblik på at fremme forståelsen af det kommunikative materiale, som afsender stiller til rådighed for modtageren. Den teoretiske ramme og de valgte teorier er med til at give struktur til de hovedtemaer, der behandles under udarbejdelsen af interviewmateriale til fokusgruppen. Undersøgelsen hviler på kvalitative data, hvor de interviewede befinder sig i den arbejdsdygtige alder mellem 18 og 65 år hos kvinder og mellem 18 og 65 år hos mænd. I analysedelen vil der blive lagt særlig vægt på Humberto Maturanas forskning om autopoiesis, når data skal fortolkes. De kvalitative data vil blive indsamlet ved hjælp af semistrukturerede interviews, indsamlingen af de primære data vil foregå via Google Forms med det formål at foretage en foreløbig analyse ved hjælp af Excel Worksheet (Responses), før der udføres en endelig analyse i Nvivo-programmet ved at kode den semantiske analyse af datamaterialet fra de interviewede.

1.7 Afhandlingsstruktur

Nedenstående figur afspejler specialets undersøgelsesstruktur og kapitlernes indhold. Specialets illustration af afhandlingsstruktur består af fem overordnede kapitler: **indledning**, **metode**, **teori**, **analyse**, **konklusion**, hvor de sidste to kapitler, **appendiks** og **litteraturliste**, er med i specialet, men ikke en del af illustrationen. De første fem kapitler bearbejdet i illustrationen viser gradvist den proces, specialet blev udarbejdet under med henblik på at løse problemformuleringen. Den begynder med **indledning**, det undersøgte forskningsområde som “problem i verden”, problemstillingen, udarbejdelse af litteraturgennemgang om Chiles lov 20.606, (FOP) front-of-package ernæringslabels, (FNP)-fakta-ernæringspanel. Problemformuleringen er udarbejdet på baggrund af det undersøgte i genstandsundersøgelsen og tjener som afgrænsning under selve besvarelsen. Senere bevæger specialet sig hen imod **metode-** og **teoridelen**, der tilsammen giver fremgangsmåden til at gribe problemet an og

samtidig stiller de grundlæggende videnskabsteoretiske mekanismer og forskningsprincippers retninger, som står bag drivkræften til præciseringen af afdækningen af og redegørelsen for emnets forskellige aspekter, til rådighed. Det er indsamlingen af datamateriale, behandlingen af den, resultater og vurderinger, som danner grundlag for **analysen** af interviewguides I, II og III, som forsyner **konklusionsdelen** med det nødvendige materiale til en afslutning, som hjælper med at besvare specialets problemformulering. De to sidste kapitler er **appendiks** og **litteratur**, hvori det første indeholder kernen af specialet, som er alle interviews indsamlet ved brug af Google Forms, transskription og interviewguides til bearbejdelse af kodebog med Nvivo-programmet, imens det sidste kapitel, litteraturlisten, er en oversigt over alt det materiale, der blev brugt under opbygningen og udarbejdelsen af selve speciale.

Illustration af afhandlingsstruktur

Figur 1: Illustration af afhandlingsstruktur
(Rienecker and StrayJørgensen 2022, s. 303)

Kapitel 2

Metodeafsnit

2.1 Metodisk tilgang

Jeg bruger fænomenologi og hermeneutik til at undersøge undersøgelsesgenstanden og genstandsfeltet som videnskabsteoretiske tilgange. Jeg støtter mig til fænomenologi for at grave dybere i de interviewedes intentionalitet ved at spørge ind til deres livserfaringer med henblik på at få en dybere forståelse af deres kulturelle verden, som er basen for deres erfaringseksistens. Meningen er den måde, vi eksisterer i verden på. Den danner grundlag for vores eksistens som fortolkende og meningsskabende væsner. Desuden støtter jeg mig til hermeneutikken for at undersøge datamaterialet på baggrund af de hermeneutiske forskningsprincipper med den hensigt at udlægge min egen meningsfortolkning bag det tolkede fra de interviewede gennem interviewmaterialet. Jeg benytter mig under min fortolkningskontekst af selvforståelse, når jeg formulerer de interviewedes ytringer, kritisk commonsense-forståelse, som er en omformulering af de interviewedes egen selvforståelse, og teoretisk forståelse som teoretisk ramme og grund til dybere fortolkning af interviewenes berørte temaer.

Genstandsfeltet og undersøgelsesgenstandenes mening og fortolkning ud fra de interviewedes eget sprog bliver analyseret gennem tre interviewguides, som blev udarbejdet på baggrund af Chiles lov 20.606 og egen litteraturgennemgang, som indeholder eksisterende viden om undersøgelsesområdet. Hensigten med undersøgelsen er ved hjælp af et eksplorativt casestudie at finde frem til, hvordan ernæringsmæssige advarsler modtages hos chilenske borgere, efter at mærkningsloven 20.606 om produkter, som indeholder en høj værdi af fedtstoffer; kalorier; sodium og sukker, trådte i kraft i juni 2016. Undersøgelsen hviler på kvalitative data, hvor de interviewede befinder sig i den arbejdsdygtige alder mellem 18 og 65 år hos kvinder og mellem 18 og 65 år hos mænd. De valgte teorier strukturerer udarbejdelsen af interviewguiden til fokusgruppen, imens specialets temaer indordner sig under den teoretisk ramme. Hovedformålet med undersøgelsen er at udforske, hvordan Systemteorien og Humberto Maturanas forskning om *autopoiesis* i samspil kan afklare borgeres modtagelse af information

med henblik på at fremme forståelsen af det kommunikative materiale, som afsenderen stiller til rådighed for modtageren. I analysedelen vil der blive lagt særlig vægt på Humberto Maturanas forskning om autopoiesis, når data skal fortolkes samt Niklas Luhmanns kernebegreber *iagttagelser og system*. De kvalitative data vil blive indhentet som computerstøttede interviews ved hjælp af Google Forms og analyseret i Excel Worksheet (Responses), hvor analysen derefter videre vil blive udarbejdet ved en semantisk analyse af datamaterialet til videre analyse i Nvivo-programmet ved hjælp af kodning af samme datamateriale.

2.2 Undersøgelsesdesign

Dette speciale bruger fænomenologi og hermeneutik som filosofiske retninger og fundament for bearbejdelsen af undersøgelsesdesignet. Undersøgelsens formål i dette speciale er ved hjælp af et eksplorativt casestudie at belyse, **hvorvidt den kommunikative indsats fra fødevarerindustrien og Chiles offentlige myndigheder har haft en positiv, negativ eller neutral indvirkning på forbrugerne, siden mærkningsloven 20.606 om produkter, der indeholder en høj værdi af fedtstoffer; kalorier; sodium og sukker, trådte i kraft i juni 2016.** Jeg benytter mig af primære data (selvindhentede data) i form af strukturerede og semistrukturerede interviews, som har til hensigt at undersøge den indflydelse, ernæringsmæssige advarsler har haft hos borgere, efter at mærkningsloven 20.606 om produkter, som indeholder en høj værdi af fedtstoffer; kalorier; sodium; og sukker, trådte i kraft i 2016. Og sekundære data (eksisterende datakilder), som er faglig litteratur, med det formål at udarbejde egen litteraturgennemgang om forskningsområdet, som vil blive brugt til at tilegne mig selv en dybere forståelse om emnet som interviewer med henblik på at indhente mere viden fra de interviewede og gøre specialets analyseafsnit rigere (Kvale and Brinkmann 2015, s. 185). Med formålet om at tematisere interviewprojektet har jeg opbygget en tematisk netværksstruktur med tre interviewguides på baggrund af temaer med tilsvarende interviewspørgsmål, som har gjort det muligt at give en første analyseredegørelse af emnets datamateriale ("JENNIFER ATTRIDE-STIRLING," n.d., s. 6). Derefter har jeg importeret dette datamateriale i form af en semantisk analyse opbygget efter temaer og subtemaer med hensigt på videre at kode det i Nvivo-programmet. Det resulterede i, at jeg som undersøger har gjort brug af hierarkidiagrammer, som hjælper mig til at generere flere datamaterialeanalysekorrelationer i form af at sammenligne dele og helheden af det undersøgte tema (Brinkmann and Kvale 2018, s. 42).

Analysedelen er opbygget på baggrund af tre *interviewguides*:

1. *Interviewguide I* er udarbejdet på baggrund af de primære indhentede data, hvor formålet har været at forsyne læseren med en interviewpersons profil ved at gennemføre en række semistrukturerede livsverden-interviews. Disse indeholder generel information, demografiske data samt faktuelle oplysninger i form af indsamling af kvalitative data, som skal bruges til videre analyse af datamaterialet i *interviewguide II* og *interviewguide III*. Interviewmaterialet blev analyseret med udgangspunkt i de to udvalgte teoretiske retninger, Humberto Maturanas 29 *systemiske love* samt *autopoiesis* og Niklas Luhmanns kernebegreber om *iaagttagelse* og *system* (Brinkmann and Kvale 2018, s. 79). På baggrund af de valgte videnskabsteoretiske retninger og den teoretiske ramme har jeg udarbejdet en kommunikationsmodel, som vil blive brugt i analyseafsnittet senere i specialet.
2. *Interviewguide II* er udarbejdet på baggrund af de sekundære indhentede data, som er pjecen om Chiles lov 20.606 om ernæringsmæssig sammensætning af fødevarer og dens markedsføring i Chile. Formålet med det har været at indhente primære data ud fra de svar, de interviewede har givet gennem de udarbejdede semistrukturerede interviews, jeg har designet, for at undersøge modtagelsen af det samme hos de chilenske borgere.
3. *Interviewguide III* er udarbejdet på baggrund af egen litteraturgennemgang om pjecen om Chiles lov 20.606, fødevaremærkning og (FOP) front-of-package ernæringslabels. Formålet er at give en vurdering af den rolle, den kommunikative indsats spiller i forbrugernes erkendelse i forhold til ændring af spisevaner og indkøbsvaner ved hjælp af enklere formater af mærkningsordninger på produkterne på baggrund af eksisterende faglitteratur inden for området.

De tre interviewguides er computerstøttede interviews indsamlet ved hjælp af Google Forms og analyseret ved brug af Excel Worksheet (Responses), hvorefter de senere blev videreanalyseret semantisk med temaer og sub-temaer. Derefter blev det importeret til Nvivo-programmet for at blive kodet. Derfra har jeg anvendt hierarkidiagramværktøjer til illustrationsanalyse for at fremstille specialets datamateriale til besvarelse af underarbejdsspørgsmål og delkonklusion.

Jeg støtter dataanalysen op ad en selvudarbejdet kommunikationsmodel, som tager udgangspunkt i de fænomenologiske og hermeneutiske retninger og to udvalgte teorier. De blev

særligt valgt til specialet med henblik på at belyse *borgeres modtagelse af information med henblik på at fremme forståelsen af det kommunikative materiale, afsenderen stiller til rådighed for modtageren.*

2.3 Udarbejdelse af interviewmateriale

Fremgangsmåde til at gribe dataene an på er følgende:

Fremgangsmåden til at analysere de indhentede primære datas temaer i analyseafsnittet med henblik på at svare på underarbejdsspørgsmålene i dette speciale er at udarbejde en temasemantisk niveauanalyserevision af interviewmaterialet indsamlet gennem *interviewguide I*, *Interviewguide II* og *Interviewguide III*. Herefter har analysemetoden til hensigt at svare på hvert enkelt underarbejdsspørgsmål separat ved på baggrund af det reviderede, kodede interviewmateriale at udarbejde en tematisk analyse med henblik på at uddybe de temaer, specialet har i sigte: **sundhedsadvarsler, fødevaremærkning og fødevareopfattelse** (Maguire and Delahunt 2017, s.3). Med det formål har jeg dermed udarbejdet tre tabeller til indhentning af interviewmateriale, som har tjent til udarbejdelsen af de 48 interviewedes datamateriale inden for specialets undersøgte område. Jeg har opdelt interviewmaterialet under tre interviewguides, som vises i dette speciale gennem en tabel, som indeholder både forskningsspørgsmål samt interviewspørgsmål. Interviewguides har været udarbejdet på baggrund af følgende overordnede temaer: **forbrugeradfærd, kommunikation og kommunikationsvej** med henblik på at opnå en dybere forståelse og indsigt i de interviewedes eget perspektiv om deres dagligdag (Brinkmann and Kvale 2018, s. 14). Følgende er, hvordan disse temaer vil blive undersøgt i specialet: **forbrugeradfærd** i forhold til forbrugernes erkendelse af Chiles lov 20.606, **kommunikation** i forhold til indvirkningen af den formidlede information fra pjecen om Chiles lov 20.606, når det kommer til forbrugernes erkendelse af den og erhvervelse af nye indkøbsvaner, og **kommunikationsvej** i forhold til indhentning af relevant information, når vi taler om forbrugernes indkøbsvaner i forhold til det formidlede i Chiles lov 20.606.

Desuden har jeg udarbejdet min egen kommunikationsmodel om, hvordan erhvervelse af Ny-viden gennem informationsbehandlingsprocesser foregår i mennesker med den hensigt at analysere det kodede datamateriale. Modellen støtter sig til de fænomenologiske og de hermeneutiske videnskabsteoretiske forskningsprincippers retning og inddrager som teoretisk ramme Humberto Maturana og Francisco Varelas arbejde om *autopoiesis*, Xiména Dávilas og Humberto Maturanas senere arbejde om *Kulturel-Biologi* samt Niklas Luhmanns kernebegreber

om *system* og *iagttagelse* hos mennesker. I teoriafsnittet præsenteres min egen kommunikationsmodels kernebegreber, og hvordan den skal bruges til analyse af datamaterialet. Formålet er at komme tættere på en forståelse af erhvervelse af ny-viden, erkendelse og modtagelse af formidlet information i de interviewedes omgivelser ud fra autopoiesis og et systemteoriperspektiv.

2.4 Afgrænsning

Jeg støtter mig både til de fænomenologiske og de hermeneutiske forskningsretningers principper og tager som udgangspunkt målgruppens egen opfattelse i betragtning. Det vil sige deres egne beskrivelser om, hvordan de selv oplever mærkningsordningssystemet. Min dataanalyse er hverken udarbejdet med hensigt på at udføre en diskursanalyse eller konversationsanalyse. Jeg støtter mig til de fænomenologiske og hermeneutiske retningers principper med henblik på at få de interviewedes uddybning af egen *mening* og *fortolkning* af deres livsverden. Derudover udfordrer jeg min egen selvforståelse og grundlæggende antagelser om det iagttagede.

2.5 Videnskabsteoretisk tilgang

Dette afsnit har som formål at redegøre for de to videnskabsteoretiske tilgange, jeg bruger som ståsted for at undersøge genstandsfeltet. Fænomenologi og hermeneutik søger at ophæve afstanden mellem subjekt og objekt og stræber hermed efter i en reflektionsdimension at opnå ny mening ved at knytte aktørernes tænkning og materialitet sammen under vidensstolkning af ny viden under produktionsprocessen. Mennesker udfolder sig igennem sociale relationer, og det er ikke altid, de taler og handler entydigt i deres miljø. Vi har videnskabsteoretiske tilgange og redskaber, som eventuelt kan guide og hjælpe os i at udlægge en sammenhængende og kohærent *mening* om noget, der er sagt.

2.5.1 Fænomenologi og forståelsesformen i et kvalitativt forskningsinterview

I kvalitative forskningsinterviews med udgangspunkt i en fænomenologisk tilgang arbejder man med og forstår de sociale fænomener ud fra aktørernes egne opfattelser og beskrivelser af verden. Man tager udgangspunkt i det og bygger videre fra deres personlige erfaringer. Giorgi definerer fænomenologien således: “... *studiet af strukturen og strukturvariationerne i den*

bevidsthed, for hvilken en ting, en hændelse eller en person fremtræder” (Kvale and Brinkmann 2015, s. 48). Der er tale om et semistruktureret livsverdensinterview, hvor man arbejder på at forstå de temaer, der vedrører subjekternes levede hverdagsverden tagende udgangspunkt i sine egne perspektiver. Det udføres på baggrund af en interviewguide, som bygger på bestemte temaer, og som indeholder plads til forslag til spørgsmål. Som regel er en del af den faste procedure at transskribere interviewmateriale, og den skrevne tekst samt lydoptagelsen bliver tilsammen brugt som materiale til konstruktion og dannelse af den efterfølgende meningsanalyse. Vi kan uddybe i et semistruktureret kvalitativt interview ved hjælp af tolv aspekter eller nøgleord, som stammer fra et fænomenologisk synspunkt. De er følgende: 1) *Livsverden*: Det er den primære verden i relation til videnskabsverden, som man møder den dagligt, og som den dermed fremtræder for os. Det kvalitative interview er en forskningsmetode, der giver adgang til menneskers grundlæggende oplevelser af den levede verden; 2) *Mening*: Interviewet har som formål at forstå de centrale temaer, som man er særlig interesseret i vedrørende subjekternes levede verden. Intervieweren har som rolle at registrere og fortolke betydningen af det, der bliver sagt, samt have kendskab til interviewemnet; 3) *Kvalitativ*: Det kvalitative interview, i modsætning til det kvantitative interview, indhenter viden i redegørelser eller samtaler, og den interviewede fortæller selv om sin livsverden. Fokus ligger i, hvad der bliver sagt i det udtrykte, normale sprog, og ikke i eksaktheden af kvantitative målinger; 4) *Deskriptiv*: Subjekterne bliver opfordret til at beskrive så detaljeret og nuanceret som muligt, hvad de oplever, og hvordan de føler. Der fokuseres på forskelle mellem arter af et fænomen frem for at ende med faste kategoriseringer; 5) *Specificitet*: Indhentning eller kollektion af dataindsamling foregår på baggrund af specifikke situationer og handlinger og ikke af generelle meninger eller opfattelser; 6) *Bevidst naivitet*: Intervieweren forholder sig åbent under indhentningen af beskrivelser om vigtige temaer i interviewpersonens livsverden. Intervieweren forholder sig nysgerrig og åben over for det, der siges, og det, der ikke siges, samt er kritisk over for sine egne forudsætninger og hypoteser under interviewets forløb; 7) *Fokus*: Interviewet bygger på centrale og overordnede temaer, som ikke er stramt struktureret. Intervieweren griber forskningsemnet an ved at stille åbne spørgsmål til interviewpersonen. Det er interviewerens arbejde at lede subjektet frem til de bestemte temaer, men ikke bestemme vejen til specifikke meninger om disse temaer; 8) *Flertydighed*: Man oplever tit, at de svar, man kan få gennem et interview, kan være flertydige, hermed er det kvalitative forskningsinterviews mål at opnå en afklaring så vidt som muligt om modstridende udsagn med henblik på at finde frem til, om det skyldes en kommunikationsbrist i interviewsituationen, eller om der nærmest er tale om ægte inkonsekvenser, ambivalens og modsigelser i en interviewpersons livssituation,

9) *Forandring*: Gennem interviewprocessen kan subjekterne ende med hen ad vejen at ændre deres holdninger til eller opfattelse af et tema, og ved egen introspektion kan de opdage flere sider af den samme sag, som de tidligere ikke havde været bevidste om eller opmærksomme på. Således bliver et interview en læreproces både for den interviewede som for den, der interviewer; 10) *Sensitivitet*: Den samme interviewguide kan udkaste forskellige resultater, som er afhængige af de forskellige interviewedes udsagn om de behandlede temaer under interviewet, dels deres egen sensitivitet over for temaet eller personlig viden inden for interviewets emne; 11) *Interpersonel situation*: Forskningsinterviewet konstrueres mellem to mennesker i samspil, hvor intervieweren og subjektet påvirker hinanden gensidigt. Den proces kan udvikle sig til at være grænseoverskridende for begge parter, men vil ikke nødvendigvis finde sted i en lignende situation med en anden interviewperson. Under andre omstændigheder kan intervieweren med en anden interviewet skabe og producere en anden viden gennem samspillet, og 12) *Positiv oplevelse*: Det kan være svært at afslutte et interview, især hvis det har givet subjektet nye indsigter i sin livssituation. Det kan godt være, at personen har oplevet at føle sig lyttet til og gerne vil blive ved med at uddybe og bidrage til undersøgelsen. Det scenarie opstår hos et veludført forskningsinterview, som har været fint og berigende for subjektet (Kvale and Brinkmann 2015, s. 53).

Fænomenologiens tilgang til forskningsinterviewmateriale arbejder på at søge at nærme sig *præcise beskrivelser* af, *hvad* folk har oplevet, så meget som muligt. Det er ikke tilfældet hos andre analytiske tilgange, vi finder inden for visse skoler, såsom diskursanalyse og konversationsanalyse, hvor de har fokus på, hvordan folk udtrykker sig gennem interviewets form samt giver redegørelser for og forklaringer på den situation, de befinder sig i. Når man som interviewer bygger videre på den antagelse, at interviewdata afspejler intervieweres virkelighed uden for interviewets rum, vil man typisk minimere interviewerens indflydelse på, hvordan den interviewede beskriver denne virkelighed. Interviewet er et forskningsredskab for interviewere, som skal prøve at påvirke interviewpersonens rapport så lidt som muligt. Derfor kan vi se, at validiteten af interviewpersoners rapport kan løbe ind i et metodologisk problem, hvis man primært har grebet interviewet an som et forskningsredskab. Det er ikke meningen, at nedenstående tabel skal bruges eller behandles som to separate ekstremer, der befinder sig hver for sig i en fastlåst position, men tværtimod opmuntrer den forskningsinterviewområdet til at benytte sig af den som komplementerende og supplerende tilgange for hinanden. Det kan man opnå gennem en forståelse af den fælles ko-konstituering af den menneskelige samtale og interaktions *hvad* og *hvordan*. Dermed kan man i sit forskningsprojekt vælge at fokusere på

og bruge en af disse dimensioner, eller man kan også vælge at benytte sig af og inddrage begge i en given analyse (Kvale and Brinkmann 2015, s. 73).

2.5.2 Hermeneutiske fortolkningsprincipper

Kodning reducerer en tekst til mindre enheder, imens meningsfortolkning udvider teksten ved at tilføje hermeneutiske lag. Det er, således at forskeren kan være bedre i stand til at forstå meningen. Den hermeneutiske tradition inden for humaniora har i århundreder fortolket tekster, især Bibelen og juridiske samt litterære tekster. Følgende er nogle af de hermeneutiske fortolkningsprincipper: 1) Den endeløse proces frem og tilbage mellem dele og helhed, som er karakteristisk for den hermeneutiske cirkel. Den situation opfattes som en mulighed for at få en dybere forståelse af meningen og ikke som en ”ond cirkel”, som man sidder fast i nødvendigvis; 2) Meningsfortolkning slutter med en ”god gestalt”, en indre enhed i teksten, som manifesterer sig uden logiske modsigelser; 3) Testningen af delfortolkningerne i relation til tekstens globale mening og eventuelt i forhold til andre tekster af samme forfatter; 4) Tekstens autonomi. Den skal forstås ud fra sin egen referenceramme, og hvad teksten selv fortæller om et tema; 5) Viden om temaet for en tekst; 6) Fortolkning af en tekst er ikke betinget eller bestemt af noget, og 7) Enhver form for ny fortolkning medfører fornyelse og kreativitet. Den beriger forståelsen ved at bringe forskelligheder og eksisterende relationer frem i teksten, hvor dens mening udvides som følge heraf.

Det skal siges, at det er ikke meningen, at man skal bruge ovenstående principper som trin-for-trin-metode, men som generelle principper for fortolkning af tekster (Kvale and Brinkmann 2015, s. 276). En type undersøgelse, vi kan benytte os af, handler om tekstens mening i tre forskellige fortolkningskontekster: selvforståelse, kritisk commonsense-forståelse og teoretisk forståelse.

De tre fortolkningskontekster for analyse, der vises i ovenstående tabel, stammer fra forskellige udlægninger af forskerens perspektiv og fører videre til forskellige former for analyse. De kan differentiere sig yderligere, eller de kan også smelte sammen. Fortolkningskontekster hjælper til at tydeliggøre de analytiske spørgsmål, der stilles til et udsagn. I midterkolonnen ses de tilsvarende valideringsfællesskaber, og i den højre kolonne ses de tilsvarende valideringsformer. *Selvforståelse*: Fortolkeren formulerer i kondenseret form de interviewedes egen opfattelse af, hvad deres ytringer betyder. Fortolkning er begrænset til interviewerens selvforståelse om de interviewedes egne udsagn og er afhængig af den måde, forskeren har forstået det. *Kritisk commonsense-forståelse*: Denne fortolkning er en omformulering af den interviewedes

selvforståelse om et emne. Det handler om, hvad de selv oplever eller mener om emnet, men det befinder sig stadig inden for en commonsenseforståelse. *Teoretisk forståelse*: I en tredje kontekst anbringes en teoretisk ramme til fortolkning af, hvad et udsagn betyder. Fortolkningen strækker sig ud over den interviewedes selvforståelse og udfordrer commonsense-forståelsen (Kvale and Brinkmann 2015, s. 281).

Kapitel 3

Teoretisk ramme

3.1 Teoretisk afgrænsning

I dette speciale har jeg valgt at arbejde med to teoretiske retninger, som komplementerer hinanden. Begge undersøger observatørens rolle i verden som et erkendende subjekt, der orienterer sig gennem iagttagelsesprocesser. Det første begreb, jeg arbejder med, er udarbejdet af Humberto Maturana og Francisco Varela, hvorefter det andet begreb, som inddrages, er Kulturel-Biologi udviklet i samarbejde mellem Humberto Maturana and Xiména Dávila. Derudover har jeg valgt at arbejde med Niklas Luhmanns kernebegreber *iagttagelse* og *system* fra hans arbejde om systemteorien, hvor han selv inddrager Humberto Maturanas og Francisco Varelas arbejde om *autopoiesis* til sit arbejde om sociale systemer. Dette speciale har som fokus at svare på, hvordan den valgte gruppe af interviewede erkender det materiale, som Chiles offentlige myndigheder og fødevareindustri har indrammet i pjecen om Chiles lov 20.606. Det skal iagttages i de interviewedes omgivelser, så de kan frembringe den nye formidlede information i deres egen privatverden eller sociale niche. Specialet har derfor ikke fokus på og lægger heller ikke vægt på sprogets indramning, det vil sige, hvordan loven blev udarbejdet og implementeret med hjælp fra fødevareindustrien og støttet op af de forskellige chilenske myndigheder. Det primære formål er forståelse af sproget fra et biologisk udgangspunkt og forståelsen af erhvervelse af den nye formidlede information modtaget i borgernes omgivelser. Det er min hensigt at forstå, hvordan borgere erkender pjecen, samt undersøge modtagelsen og inddragelse af den på daglig basis.

3.2 Humberto Maturanas arbejde om *autopoiesis*

De distinktioner, Humberto Maturana og Francisco Varela lavede om *organisation* og *struktur* hos mennesker og levende væsner, er to væsentlige begreber inden for Humberto Maturanas arbejde om *autopoiesis*. At mennesker og levende væsner har en organisation, er ikke en særlig egenskab, som kun mennesker ejer i sig selv, det er fælles for alle de fænomener, vi kan undersøge som systemer. Det særlige hos mennesker og levende væsners organisation er, at de reproducerer sig selv, og at der ingen adskillelse er mellem producent og produkt. Deres

autopoietiske enhedsværen og -gøren er uadskillelige fra hinanden, og det er denne funktion, som er med til at konstituere deres særlige form for organisation (Maturana 1998, s. 29). Der forstås med *organisation* de relationer mellem de komponenter, som skal finde af sted, for at noget kan blive genkendt som medlem af en bestemt klasse. Og der forstås med ”struktur af noget” de komponenter og de konkrete relationer, som konstituerer en særlig enhed i gang med at realisere sin organisation. Det, som karakteriserer mennesker og levende væsner, er, at deres organisation er en *autopoietisk organisation*, hvor de differentierer sig fra hinanden i deres struktur, men de er lige i relation til deres organisation (Maturana 1998, s. 28). Vi genkender implicit eller eksplicit noget ved at skelne og pege på det som noget universelt, vi konstant foretager os i verden. Det er en grundlæggende kognitiv handling, som handler om at generere klasser af enhver type. Vi kan skelne og pege på en organisations objekt, men det er ikke nemt at give en detaljeret beskrivelse af de relationer, som konstituerer den organisation. Når vi taler om levende væsner, ved vi, at de også har noget tilfælles, for ellers ville de ikke falde under kategorien *levende væsner*. Humberto Maturana og Francisco Varela mente, at vi ikke kendte så meget til deres organisation, som er med til at give dem en klasse. De foreslog, at levende væsner havde tilfælles, at de kan reproducere sig selv, *autopoietisk organisation*, og at deres organisation er konstitueret af molekulære komponenter i en celledens autopoietiske enhed, som er dynamisk tilknyttet gennem et netværk af relationer, der arbejder på cellulært niveau. Hermed kommer begrebet om *autonomi* hos levende væsner på tale i deres arbejde. De mente, at man skal forstå, hvordan organisationen definerer den som enhed for at forstå rollen af dem som væsner, der ejer *autonomi* i deres måde at live på blandt andre.

[Link til \(Appendiks\) - Humberto Maturanas Systemiske og meta-systemiske love](#)

3.3 Niklas Luhmanns arbejde vedrørende systemer og kommunikation

3.3.1 Iagttagelse

Iagttagelse og *system* er to kernebegreber i Niklas Luhmanns arbejde om systemteori, hvori han præsenterer verden som en verden, der består først og fremmest af iagttagelser. Han interesserer sig for en række klassiske dualismer såsom subjekt/objekt, erkendelse/realitet, iagttagelse/blindhed og åbne og lukkede systemer, som han forsøger at forklare med sit begreb om anden-ordens-iagttagelse. Luhmann opfatter hændelser som iagttagelser, hvor han forstår det at iagttage noget som at markere noget i verden. Han definerer iagttagelse som “en

operation, der anvender en forskel til at indikere en side af en forskel og ikke den anden”, hvor både det markerede og det umarkerede spiller en rolle, og hvor *forskellen* betinger, hvordan det markerede vil dukke op (ÅkerstrømAndersen and Pors 2018, s. 20). Centralt i Luhmanns teori fra 1980 og frem er Spencer Browns formkalkule, som tegner et billede af, hvad der markeres, og hvad der lades umarkeret samt forskellen selv. Nedenstående figur udarbejdet af Spencer Brown viser, hvordan iagttagelse foregår ifølge Luhmann.

Det er ifølge Brown under iagttagelsesprocessen, som en iagttager af iagttagelser, at vi får blikket for *forskellen*, som former, hvordan det markerede dukker op. Det åbner et rum til beskrivelse og analyse inden for de mikrodynamikker, hvori *meningen* produceres. Det er på den måde, *forskellen* bliver iagttagelsens *blinde plet*, hvori den blinde plet er det, en iagttager ikke kan se, mens han iagttager. For at kunne iagttage må man anvende en forskel, men *forskellen* må glide i baggrunden, for at det markerede kan træde frem (ÅkerstrømAndersen and Pors 2018, s. 21). Der skal en ny iagttagelse til i spillet for at kunne iagttage *forskellen*. Der er tale om en anden-ordens-iagttagelse, som iagttager en første-ordens-iagttagelsens blinde plet, dvs. “*den forskel, som en iagttagelse iagttager med*” (ÅkerstrømAndersen and Pors 2018, s. 21). Den anden-ordens-iagttagelse er anderledes i sin operation fra første-ordens-iagttagelsen, idet den er både mere og mindre. Den er mindre, fordi den kun ser forskelle og intet andet, men samtidig er den også mere, fordi den ikke blot ser genstanden (en iagttager), men også hvordan der *ses*, samt hvad der *ikke kan ses* med netop den forskel. Ifølge Luhmann eksisterer hverken subjekt (en iagttager) eller objekt (det iagttagede) før iagttagelsen. Hermed, på baggrund af det og med begrebet om anden-ordens-iagttagelse, bygger han et analyseapparat op til at iagttage verden som iagttagelser. Kort sagt handler Luhmanns iagttagelsesteori om at blive undersøgt og analyseret. Samtidig ser vi i iagttagelsesbegrebet en form for dualisme dukke op mellem *subjekt* og *objekt*, som Luhmann vælger ikke at beskæftige sig med og indsætter et paradoks i stedet for, som siger, at iagttagelse er betinget af blindhed. Luhmann mener, at “*iagttageren ekskluderer sig selv fra det, der observeres. (...) Al iagttagelse behøver denne blinde plet i form af selvreklusion*” (ÅkerstrømAndersen and Pors 2018, 23). Et andet relevant punkt i Luhmanns iagttagelsesteori er, at der ikke findes privilegerede iagttagere i bestemte positioner, som kan give anledning til at sige, at de, som iagttager gennem et netværk af iagttagelsesoperationer, kan overskue hele verden. Det vil sige, at bare fordi man kommer højere op som iagttager i abstraktionsniveau, bliver ikke man bedre til at træffe beslutninger; faktisk bliver iagttagelsen mindre intelligent, fordi man har formindsket relevansen bag de processer, der gemmer sig bag refleksionsprocessen, idet man tror på, at man kan se det hele.

3.3.2 Det systemteoretiske blik

Luhmanns arbejde er ikke grundlagt på et system, der bare *er* i stedet. Vi finder i hans arbejde to dynamikker, som konstituerer et system: *forskel* og *selvreference*. Han definerer et system som “*enheden af forskellen mellem system og omverden*” (ÅkerstrømAndersen and Pors 2018, s. 26), hvor et system skaber sig selv ved at markere en forskel i sin omverden, og kun ved at markere, hvad der ikke hører til, kan systemet blive sig selv. Hermed eksisterer systemer ifølge Luhmann ikke på forhånd som entiteter, men dukker op som et produkt af forskellige måder ved hjælp af markeringer af forskel. Det er med Luhmanns egne ord “*grænseopretholdelse systemopretholdelse*”(ÅkerstrømAndersen and Pors 2018, s. 26). Systemteorien tager udgangspunkt i de operationer, systemer danner for at blive til i tiden. Det handler om en type operation, der producerer systemet: “*systemet skaber sig selv som en række operationer*” (ÅkerstrømAndersen and Pors 2018, s. 26). Det er på den måde, vi i det eksisterende forholds væren-tilblivelse ser en cirkularitet, som ikke kan brydes.

3.3.3 Autopoiesis og åbne og lukkede grænser

Luhmann tilføjer begrebet *autopoiesis* udarbejdet af de chilenske biologer Varela og Maturana til sit arbejde om systemteori, og dermed placeres begrebet om *selvreference* som centralt element i deres selvskabelse. Ifølge Luhmann forklarer autopoiesis, hvordan systemer er med til at skabe sig selv løbende ved at lade operationer knytte an til tidligere operationer. Det er på den måde, vi kan sige, at alle elementer, som er med til at konstituere systemet, er produceret af systemet selv. Derfor har systemet den mulighed for at kunne referere til sig selv og sine egne tidligere operationer, og dermed har den ingen direkte adgang til omverden, men skaber selv forestillinger om den. Enhver beskrivelse bliver således en systemintern beskrivelse, og det er ikke muligt at forandre den udefra. Et system kan blive påvirket udefra, men kan ikke blive designet eller kontrolleret udefra. Men den er stadig åben for ny viden, idet systemer er operativt lukkede og kognitivt åbne samtidigt. I linje med det kan vi fortsætte og sige, at systemer på et operativt niveau uforstyrret kan fortsætte med deres autopoietiske selvreference og kun således tåle at være åbne for ny information. Luhmann formulerer erkendelse med egne ord som følgende: “*erkendelse er kun mulig, når og fordi systemer på niveauet for deres skelnen og betegnen lukker sig operativt og på denne måde, bliver indifferente over for det, som dermed udelukkes som omverden*” (ÅkerstrømAndersen and Pors 2018, s. 29). Ifølge Spencer Brown arbejder systemer på at skabe sig selv ved at bruge re-entry af *forskellen* mellem system og omverden i systemet, hvor re-entry bliver defineret som *forskellen*, der

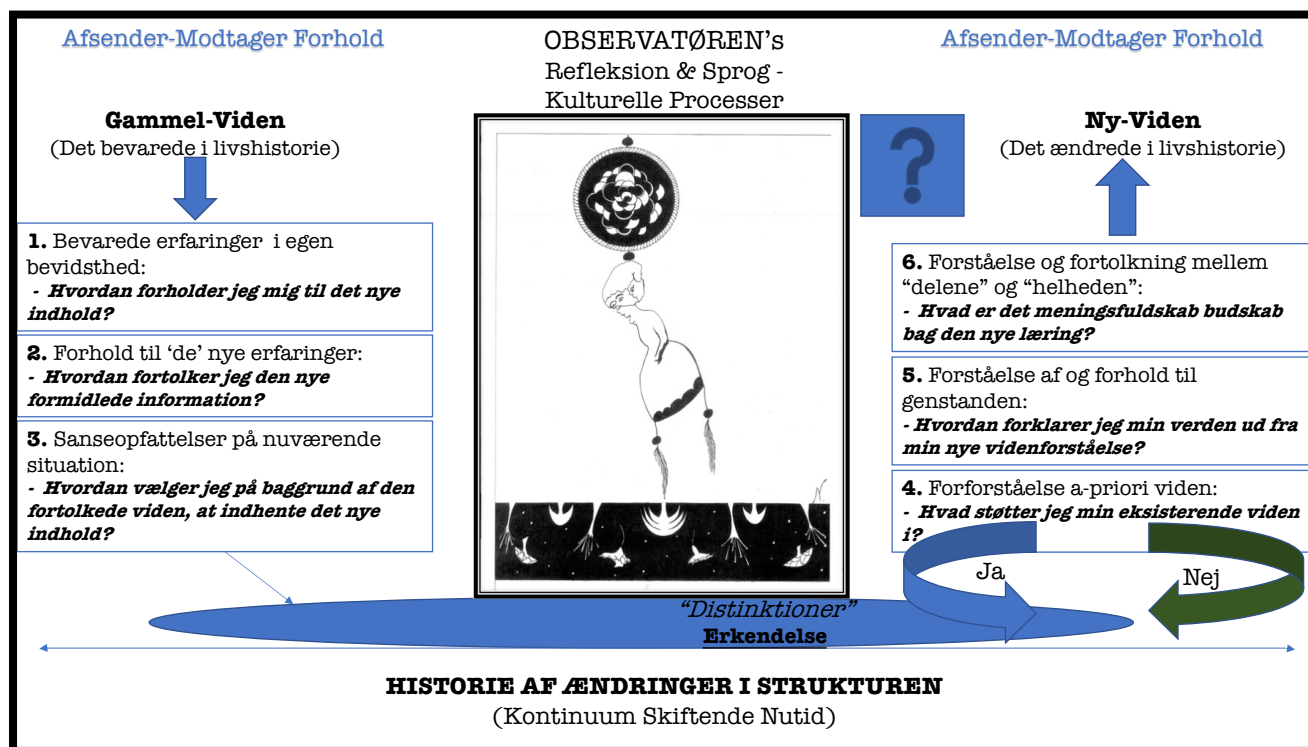
genindføres i det rum, som blev skabt af en tidligere forskel. Det er under den form for dynamik i at bruge re-entry i eksisterende relationer mellem system-omverden, at det bliver til en kilde af uløselig ubestemthed. Den ubestemthed stammer fra den genindførte forskel, som er den samme og forskellig fra den første forskel. Dermed opstår en form for tvivl med hensyn til afkodning af, på hvilken side af en forskel man befinder sig, som kan ikke løses ved at vælge mellem A og B, og hvor det er umuligt at beslutte. Man ender altid med at falde tilbage som noget naturligt i selvrefererende cirkelslutninger, men det er ikke ensbetydende med at sige, at fordi systemet er selvrefererende, vil det altid vende tilbage til sig selv og bekræfte sig selv i sin egen entydige identitet. Dermed følger, at for Derrida leder systemets insisteren på selvreference kun til forskel, dvs. til umuligheden af identitet og totalitet. Og det er den tilblivelse på at være sig selv og ikke sig selv samtidig, der konstant truer systemets fortsættelse og motoren i dets videre selvskabelse. Derudover kan vi se, at Derrida og Serres placerer begrebet *dysfunktionalitet* som afgørende for, at systemer kan vedligeholde det tempo, energi og konstant fortsættelse, de har brug for til at blive ved med at være systemer: *“systemer virker, fordi de ikke virker. Dysfunktion forbliver afgørende for funktion”* s. 31.

3.4 Kommunikationsmodel

Modellen er delt i to dele: **Gammel-Viden** (Det bevarede i livshistorie) og **Ny-viden** (Det ændrede i livshistorie). Den indeholder seks faser, som har til hensigt at give et forslag om, hvordan erhvervelse af Ny-Viden foregår hos mennesker gennem informationsbehandlingsprocesser. For Luhmann er kommunikation en kombination af tre komponenter: 1) information (udvælgelse ud fra et repertoire af muligheder) , 2) utterance (hvordan og hvorfor noget er blevet sagt), 3) forståelsen (konceptualiseres som distinktion mellem information og utterance) (Seidl 2004a, s. 8). Forholdet afsender-modtager kan placeres begge steder, da afsender-modtagerforhold er samme sted, og deres interaktion bygger på cirkulære feedbackprocesser. Den tager de fænomenologiske og de hermeneutiske retningsprincipper i brug for at arbejde kvalitativt med analyse materialet. I del et i modellen under **Gammel-Viden**, i punkterne 1, 2 og 3, kan vi indhente datamaterialets *“mening”* ved brug af den fænomenologiske forstand gennem en opsummeret og organiseret dataanalyse. Efterfølgende vil punkterne 4, 5 og 6 komme i aktion under **Ny-Viden**-delen af modellen, når datamaterialets *“mening”* skal analyseres og viderefortolkes. Formålet bag det er at finde frem til nye resultater ved at gennemføre en form for tekstproduktionsanalyse, som har til hensigt at generere ny viden gennem en dybere forståelse af undersøgelsesgenstand og genstandsfelt

ved undersøgers fortolkning af **meningsanalysen**. Derefter arbejdes der videre med fortolkningen af tekstproduktions**meningsanalysen** med henblik på at opdage, om den interviewede har erhvervet ny information i form af **ja-** eller **nej-**spørgsmål, som har været med til udformningen af Ny-Viden hos mig som undersøger.

- Erhvervelse af Ny-Viden gennem informationsbehandlingsprocesser

Figur 2: Kommunikationsmodel - Erhvervelse af Ny-Viden gennem informationsbehandlings processer

Natalia Cofré-Maldonado 2023

[Link til \(Appendiks\) - Humberto Maturanas Systemiske og meta-systemiske love](#)

Modellens første fase:

De fænomenologiske og de hermeneutiske videnskabsteoretiske forskningsprincipper danner grundlag for modellen, og begge søger at ophæve afstanden mellem subjekt og objekt. Det vil sige, at de stræber efter at opnå ny mening i refleksionsdimensionen ved at knytte aktørernes tænkning og materialitet sammen under tolkning af ny viden. Fænomenologien stiller som krav at finde mening i en materiel verden, som formodes at være meningsløs. Skabelsen af meningen foregår i et gensidigt forhold, som sker i menneskets *individuelle og sociale erfaringsverden*.

Husserl mener, at filosofi og videnskab ikke er abstrakte teorier, men at de skal bruges til analysen af menneskets erfaring og dets bevidsthed. Humberto Maturana og Francisco Varela tilføjer til Husserls erfaringsverden og bevidsthed en biologisk betingelse for at forstå menneskets erkendelsesprocesser. Der er begrebet om *autopoiesis*, som kort sagt er selvopretholdelse af egen eksistens (Seidl 2004a, s. 4). For Maturana og Varela er det at leve automatisk forbundet til menneskers kognitive processer “Levende systemer er kognitive systemer, og at leve som en proces er en kognitiv proces”, det er under det lys vi skal observere og reflektere om forholdet mellem system og omverden. Luhmanns arbejde forholder sig anderledes til det, da han adskiller de autopoietiske systemer, psykiske systemer og de sociale systemer noget tydeligere fra hinanden når vi taler om erhvervelse af ny information.

Modellens anden fase:

Humberto Maturana og Francisco Varela er enige med Husserl i, at filosofiske refleksioner om sprog ikke er nok i sig selv, og at det er nødvendigt at inddrage de interne dynamikker, levende systemer er betinget under, for at forklare sproget. Det vil sige at forstå og behandle levende systemer som systemer, der altid handler som strukturerede bestemte systemer i alle sine dimensioner. Vi kan ikke gennem videnskaben forklare deres verden men deres egne erfaringer om verden (Rodriguez 2022b, s. 6). For Humberto Maturana og Francisco Varela er det væsentligt for sproget, at det opleves på daglig basis. Det manifesterer sig i rekursive koordinationer af adfærd eller handlinger, hvor kommunikation og symboler foregår sekundært efter sproget. Således definerer de sprog som “*en måde at leve sammen i en strøm af koordineringer af koordinationer af konsensuel adfærd eller handlinger, der opstår i en historie om at leve i samarbejde om at gøre ting sammen*”. Som Husserl tager de hensyn til menneskets dannelse af mening gennem interaktion mellem den *individuelle* og den *sociale* erfaringsverden, men genkender sproget som det primære interaktionsmiddel i menneskets erkendelsesprocesser. Dynamikken sker på den måde, at vi kan se, at det største formål bag afsenderens handlinger rettet mod modtageren ender som konsekvens i redueringen af usikkerhed hos modtageren. Hvis vi opererer under sådan en refleksion, er vi i gang med at underprioritere modtagerens selvstændige interne operationer. Vi kan argumentere for, at nogle handlinger er foretaget på baggrund af afsenderens “*beskeder*”, men modtageren har truffet valget ud fra egen interne struktur. Der er tale om autopoiesis, som kort sagt indebærer mindst fem karakteristika: autonomi; emergens; operativ lukning; selvstrukturering og autopoietiske reproduktion. Hele fænomenet er organiseret af de levende systemer således at en begivenhed kan forklares i lyset af denne fem-facetterede fænomenologi. Det er på linje

med det Maturana forklarer i lyset af dette fænomenologiske princip om nervesystemet, at man siger at den opererer driftsmæssigt lukket (Rodriguez 2022b, s. 12).

Modellens tredje fase:

Afsenderens budskab har den indvirkning på modtagerens kognitive domæne, at den er uafhængig af, hvad budskabet repræsenterer for modtageren selv (Maturana, 1970, s. 14). De sproglige interaktioner gør det nemmere for modtageren at lytte til afsenderens budskab i det kognitive domæne, men det er ikke det samme som at påstå, at det er muligt for afsenderen at bestemme eller betinge modtagerens senere adfærd (Maturana, 1970, s. 23). Hos Husserl ser vi, at det er intentionalitetsstrukturen, der er forståelsesrammen for, hvordan bevidstheden, som er en del af psyken, erkender og kontrollerer mennesker i deres opfattelse, forståelse og opmærksomhed på deres omgivelser. Husserl er interesseret i, hvordan **intentionalitetsstruktur** danner mening. Humberto Maturana og Francisco Varela placerer som Husserl mennesket i centrum for verden, men beskriver et menneskes bevidstheds meningserfaringer ud fra en objektivitet i **parentes**. Husserls metode, **den eidetiske reduktion**, handler om at beskrive bevidsthedens meningserfaringer bag på videnskabens objektive verden. I det ser vi en forskel, i forhold til hvor de placerer **objektivitet**, men begge har tilfælles i deres fænomenologiske udgangspunkt, at subjekt og objekts distinktioner i virkeligheden dannes og opbygges på grundlag af bevidsthedens enhed med verden. Husserl tilføjer derudover i sit **“livsverdensbegreb”** en verden grundlagt på en horisont i tid og rum, hvor tingene viser sig, som de er, dvs. i deres konkrete mening- og erfaringsstruktur. Humberto Maturana og Francisco Varela forklarer, at tingene viser sig, i forhold til hvordan disse opstår hos det enkelte individ, og bidrager til menneskers selvrealisering gennem deres *autopoiesis*. Ifølge den systemiske lov 28 om autopoiesis udarbejdet af Humberto Maturana og Francisco Varela er alt, hvad det sker i et levende væsens livsflow, noget, der sker som et løbende resultat af den proces, som konstituerer den under realiseringen af sin molekylære autopoiesis. Det sker i hvert øjeblik i sin organisme og økologiske niche, hvori den opererer som enhed i det øjeblik. I Humberto Maturanas senere arbejde sammen med Xiména Dávila tilføjer de til selvrealisering af *autopoiesis* og *økologiske niche* den kulturelle dimension, som er kendt for at være den biologiske-kulturelle eksistens af et levende system. Kollektivitet eller fællesskab er ikke et menneske fænomen, men et biologisk fænomen hvor der ud fra de individuelle enheder opstår en ordenstruktur som koordinerer driftsadfærd af de organiske individuelle enheder, når de indgår i tilbagevendende relationer (Rodriguez 2022b, s. 13). Kommunikation er generelt koordinationen af handlinger og adfærd, som i sig selv ikke kunne skabe

tilbagevendende kollektive handlinger. Derfor overfører kommunikation ikke indhold, men koordinerer adfærdsmæssige koordinering indenfor strukturel koblings domæne (Rodriguez 2022b, s. 13).

Modellens fjerde fase:

Heidegger differentierer sig fra Husserl, da han som noget naturligt for mennesker tilfører et bekymrende relationsforhold til verden. Erfaringen kommer ikke direkte til udtryk hos mennesker, medmindre de har eksistentielle projekter, som bliver bragt til live i samspillet med verden. Han forstår menneskers eksistens ud fra en konkret eksistens. Han er af den opfattelse, at erfaringen er betinget af et transcendentalt jeg. Han placerer mennesker i en kulturel livsverden, som er grundlag for vores erfarings eksistens. Derudover betegner han mennesker med begrebet **Dasein**, hvor han mener, at betingelsen for erfaring af mening bliver vores måde at være på i verden som fortolkende og meningsskabende væsener. Heidegger understreger, at menneskers væren i verden altid affinder sig selv i en bekymrende relation til verden, hvor mennesker målrettet efter ægte optagethed kan finde mening gennem et livsprojekt. Det bestemmer måden, hvorpå tingene viser sig i vores menings- og erfaringshorisont. Vi taler derfor ikke om intentionalitet, men om en oprindelig "Sorge". Livsverden er ikke længere en abstrakt størrelse, der indordnes efter et autonomt subjekt. Den naturlige og den sociale verden er bygget på baggrund af menneskers eksistentielle projekter, som kommer til live i samspil med verden. Husserl mener, at erfaringen er direkte bevidsthed, imens Heidegger laver en hermeneutisk drejning af fænomenologien og siger, at al forståelse er en formidlet forståelse, som kræver en specifik verdenshorisont. Husserls analyse og fokus ligger i erfaringens intentionalitet, imens Heidegger og Ricour understreger, at meningserfaringer i høj grad sker igennem sproget. Heidegger og Humberto Maturana mener, at meningserfaringer i høj grad sker igennem sproget, og i den forstand skal vi hos Heidegger forstå tegnet som intentionelenheden. Sproget skal forstås som det, der giver mening ud fra de hensigter, man har om at sige noget om verden, og det finder vi gemt i det sproglige udtryk. For Humberto Maturana har sproget i bred forstand været forklaret og brugt som et konventionelt system af symboler inden for kommunikation. Sproget er et biologisk fænomen for Humberto Maturana, og det udfolder sig gennem levende systemer. Delvist menes det, at filosofiske refleksioner over sprog ikke definerer sprog således, fordi de ikke tager de interne dynamikker i betragtning. Levende systemer sørger for egen selvopretholdelse og vedligeholdelse. Vi kan se en forskel i forståelsen af, hvordan mennesker forholder sig til verden mellem den filosofiske retning og den biologiske retning. Kroppen er den essentielle

del af mennesket for Merleau-Ponty, når det kommer til sansning af verden og dannelsen af mening i livsverden. Bevidstheden er ikke noget, der befinder sig uden for kroppen, men er tværtimod integreret i den kropslige erfaring af verden. Ud over det er han skeptisk over for, at erkendelsen sker på ubevidst plan, og mener, at i fænomenologien som videnskab søger man tilbage til og prioriterer eksisterende distinktioner og rationalitetsopfattelser. For at et bestemt fænomen ifølge Luhmann kan blive tematiseret i kommunikationen, er det nødvendigt, det opnår resonans i det sociale system. Det vil sige, at det appellerer til en eller anden mulighed for systemet, der er i harmoni med det (Rodriguez 2022b, s. 26). Maturana foreslår en distinktion operation/observation ud fra operationen er viden lukket og den svarer eller reagerer kun fra dens indre strukturelle bestemmelser. Observatøren, som placeres udenfor operationen og ser ud fra et mere omfattende plan, kan det skabe årsagsforbindelser mellem operationen og den omgivende verden, som ikke er tilgængelige (som bevidste observationer, for eksempel) for de organismer som udfører dem (Rodriguez 2022b, s. 16).

Modellens femte fase:

Sartre tager menneskers frihed til at vælge, hvordan vi forholder os til verden, i betragtning. Han mener, at mennesker strukturerer deres verden gennem bevidsthedens egenskab ved at sætte forskelle og skabe en bestemt mening ved at mindske al anden form for betydning. Sartre adskiller sig fra andre af hans kollegaer, idet han mener, at vi kan fornægte de meningsmæssige logiske strukturer, som vi lever i. For Humberto Maturana burde alt form for viden om realitet realiseres, som en intern aktivitet om viden udløst ud fra egne distinktioner. Dermed forudsætter strukturelle koblinger at alt form for viden, opererer som et bestemt system ud fra sine interne strukturer. Dermed ekskluderer man at informationen i systemets omgivelser kan specificere hvad sker i selve systemet (Rodriguez 2022b, s. 16). Merleau-Ponty lod sig inspirere af Sartres arbejde om eksistentialisme, men kritiserer samtidig hans abstrakte bestemmelser af bevidsthed som frihed og negativitet. For Humberto Maturana og Francisco Varela lever vi gennem sprog, og det er sprog, som giver os rum til at udvikle et kommunikativt system. Det hjælper os til at guide og koordinere aktiviteter af kooperativ natur med hinanden, som er relevante for vores eksistens som levende systemer (Maturana, 1970, s. 13). Hermeneutikken kommer til aktion som forskningsprincipretning, når vi skal analysere og fortolke det kommunikative system, som hjælper os til at guide og koordinere vores aktiviteter med hinanden. Webers videnskabsteoriarbejde bygger ikke eksakt på en hermeneutisk metode, men inddrager den hermeneutiske tradition i sit arbejde. Han fokuserer i sit arbejde på fortolkning som metode, og det er aktørernes formål ved deres handlinger, som bidrager til

hans videnskabelige arbejde. Noget særligt ved hans arbejde er idealtype-modellen, den “forstående” (*vesterhende*) metode, og formodningen om, at individernes værdifulde handlinger kan forklare samfundet (metodologisk individualisme). Hans arbejde var påvirket af den nykantianske strømning, som var på hans tid. Kant var kendt for sit bidragelse til erkendelsesteorien ved at påpege, at menneskets erkendelse af verden ikke tilfældigvis stemmer overens med omverden, men er struktureret og bestemt af opfattelser eller holdninger såsom tid, rum og årsag-virkning. Derudover bidrager han til vores forståelse af verden, idet vi for ham aldrig har direkte adgang til verden, men kun har adgang til den, som den fremtræder for os. Han mener, at man skal skelne mellem “tingen i sig selv” (ontologisk) og “tingene”, som de fremtræder for os” (epistemologisk). Det er den del af hans arbejde om erkendelsesteorien, som nykantianismen gjorde til sit videnskabsteoretiske fundament, og som Weber lod sig inspirere af i sit videnskabelige arbejde. På linje med Weber har Humberto Maturana og Francisco Varela gennem deres arbejde om erkendelse og nervesystemet nægtet eksistensen af en selvstændig ekstern verden. Men i stedet accepterer de, at erkendelsen, som observeres, har med en bestemt adfærd at gøre inden for et bestemt domæne, hvor observatøren ikke handler på baggrund af tilpasning til et medium. Media og levende systemer er systemer, som interagerer med hinanden, hvori begge er strukturerede, bestemte systemer. Alt det, der sker med dem, er bestemt efter den form, de har på det nuværende tidspunkt. Det er således, begrebet om autopoiesis bliver brugt som forklaring for organiseringen af levende systemer og deres tilstand som diskrete autonome enheder. Begrebet autopoiesis forklarer, hvordan de eksisterer som tætte netværk af molekylærproduktion, der genererer både netværk og komponenterne i det netværk. Humberto Maturana og Francisco Varela påstod, at autopoiesis var den tilstrækkelige og nødvendige betingelse for opbygningen af levende systemer, og at de kun kan eksistere, så længe deres autopoietiske organisation er bevaret. Autopoiesis foregår kun i det molekylære domæne, hvor det er muligt for autopoietiske systemer at fungere som diskrete singulære systemer. Det er i dette domæne, hvor autopoietiske systemer kan være diskrete singulære systemer, som opererer gennem termisk agitation og dynamisk arkitektur (Maturana, 2002, s. 8). I det øjeblik, vi taler om enhver anden form for fænomen, der har at gøre med den faktiske realisering og bevarelse af et levende system som enestående enhed, har vi at gøre med et biologisk fænomen og ikke andet (Maturana, 2002, s. 9). Vi mennesker eksisterer og lever i sproget, og også følelser. Vi levende væsener eksisterer i to ikke-krydsende domæner, som er eksistensdomæner for et levende væsen. Det første er det fysiologisk-molekylære domæne, hvor autopoiesis sker, og det andet er det relationelle domæne (adfærd), hvor sprog og kultur sker. Ifølge Luhmann opfører

kommunikation sig autopoietisk og ligesom med autopoiesis er det gennem kommunikation som en lukket netværkskommunikation vi kan tale om samfundet, udenfor den netværk eksisterer ikke kommunikation. Det er det eneste netværk som opererer således, og den er reelt lukket (Rodriguez 2022b, s. 18). Det er ved den emergerende netværk som løsning af evolutionær type, vi kan vælge at kontakte andre mennesker for etablering af sociale fænomener med henblik på vedligeholdelse af samfundets struktur.

Modellens sjette fase:

For Gadamer er forståelse og fortolkning betingelser for den menneskelige eksistens. Det vil sige, at vores forståelse af noget ikke begrænser sig til metodens redskaber eller teknikker, men *“at forståelse er det, vi som mennesker er”*. Luhmann adskiller sig fra hvordan man har tænkt i Europa traditionelt om menneskers måde at kommunikere på, når han inddrager autopoiesis til kommunikation påstår han at det ikke er mennesket som kan kommunikere, men det er kommunikationen der kommunikerer. Det samme gælder for det kognitive system, bevidsthed er også lukket og kan heller ikke være i kontakt eller kontakte andre. Det eksisterer ikke en bevidsthedskommunikation mellem fra individ til individ og heller ikke fra individ til samfundet, kun bevidsthed kan tænke og kun samfundet kan kommunikere. Og i begge tilfælde er det tale om strukturelle lukkede systemer (Rodriguez 2022b, s. 22). Gadamer foretager en drejning fra metoden til væren i sit arbejde, som får konsekvenser inden for studiet af kvalitative metoder. Den hermeneutiske cirkel er et vigtigt princip for Gadamers filosofiske hermeneutik. Den er universel og omfatter al form for menneskelig erkendelse. Fortolkeren bliver en aktiv medspiller i meningsdannelsen, og den behandler enhver form for vidensforståelse af verden – naturvidenskabelig, humanistisk eller samfundsvidenskabelig. Gadamer nævner en række ontologiske betingelser, som danner fundament for hele hans argumentation og begrundelsen for den filosofiske hermeneutik. For det første er mennesket et fortolkende væsen, for det andet er mennesket et historisk og endeligt væsen, og for det tredje er mennesket et sprogligt væsen. Begrebet forforståelse skal forstå, som a priori forståelse af vores nuværende forståelse. Det vil sige, at vores forståelse og forklaring af mening bygger på eksisterende viden om verden. Den proces er af cirkulær karakter. Der er tale om forståelse (forventet mening om noget), der bygger videre på en tidligere forståelse og dermed også har fordoms karakter. Fordomme er den “bagage”, man tager med sig i sin forståelsesproces af verden. Gadamer ser ikke på fordomme som noget fordømmende eller fordomsfuldt, men som viden, der ligger til grund for vores forståelse af noget. Fordomme for Gadamer stammer fra vores kulturelle arv, tradition og historie og er grundlagt i samfundet,

familien, staten osv. Den cirkularitet er karakteristisk for begrebet forståelse i den hermeneutiske cirkel. Vi ser fordomme, forståelse og forforståelse komme til udtryk som en del af en helhed, hvor de som delelementer hører sammen. Gadamer kalder den cirkulære begrundelsesstruktur eller hermeneutiske cirkel for forståelseshorisont, som er betingende for, hvordan vi orienter os, handler og forstår verden. Humberto Maturana og Francisco Varelas arbejde modsætter sig ikke Gadamers arbejde på disse punkter. De mener, gennem vores evolutionære drift, den 7. systemiske lov om kursen for den naturlige evolutionærdrift, at mennesker finder sig i en løbende forandring fra øjeblik til øjeblik gennem præferencer, smagsoplevelser, frygt og ønsker for deres selvrealisering og bevarelse (konservering) af velvære i livets flow. Hvis vi er nysgerrige efter at vide mere om organismers nuværende måde at leve på i dag, skal vi kigge helt tilbage til deres forfædres relationelle følelser for at se, hvad de har bevaret i vores historie og stadig er med til at bevare. Vi kan sige, at som kærlige dyr har vi mennesker bevaret vores konfiguration af relationelle kærlighedsfølelser (Yáñez and Romesín 2013, s. 2). Mennesker består af molekylære netværk og interaktioner, som producerer af sig selv og specificerer sine egne grænser (Maturana 1998, s. 22). Et levende systems hele struktur i sin helhed - DNA, RNA, cytoplasmaet, dets indeslutninger, hele strukturen af det befrugtede æg - er med til at definere dets startpunkt, hvori alt det, der sker med det levende system, vil være det, som beskriver dets senere livshistorie. Den proces kaldes for *epigenesis*, som er *epi*, "på toppen af", og *genesis*, "begyndelsen". Det vil sige i begyndelsen, altså i en tidsmæssig dynamisk proces. Det er, således at vi kan sige om levende systemer, at de hverken er bestemt af deres struktur eller af deres medium. Derudover kan de ikke være genetisk forudbestemte (Romesin and Bunnell 1998, s. 26). Det er et levende systems ændringer gennem sine interaktioner med sit medium og livsstil, som bestemmer retningen og resultaterne gennem sit livsflow gennem sprog. Vi kan beskrive *epigenesis* som en proces af historiske ændringer, som starter i en særlig struktur i et særligt medium og under en omstændighed, hvori noget bevares. Hvis man har mulighed for at specificere den oprindelige struktur og det oprindelige medium, samtidig med at det er en måde at bevare de ændringer i medium gennem historiens udvikling, kan man gentage historien kongruent på en sådan måde, at man kan generere lignende væsener. Mennesker som levende systemer bevarer identitet i måden at leve på. Vi kan være og leve i forskellige kulturer, så længe de ikke begynder at bevare noget i dem, som kan slå os ihjel (Romesin and Bunnell 1998, s. 29). Ifølge Luhmann skal kommunikation opfylde følgende krav: a) kommunikation er social (den har brug for mindst to personer); b) kommunikation er flygtig, den er lige begyndt og samtidig falmer den; c) kommunikationen skaber broer, etablerer forbindelser med andre

kommunikationer som tillader den opretholdelse af autopoiesis i det sociale system. Kommunikation er ikke en aktion og heller ikke en kommunikativ indsats, men en anden slags event som kræver mere end en aktør til at finde sted. I konceptet udviklet af Luhmann er kommunikation en syntese af tre valg: a) at udvælge en information, hvor Alter bestemmer hvilken af de forskellige alternativer tilgængelige oplysninger vil jeg vælge: hvad vil jeg informere, hvad skal jeg sige; b) Valget af et udtryk eller en kommunikationshandling, hvor Alter vælger; c) Valget af en forståelse/uforståelse, hvor Ego vælger en af mulighederne for forståelse eller uforståelse af, hvad Alter har overført. I denne handling skelner Ego mellem information og udtryk: hvad forstår jeg (Rodriguez 2022b, s. 24).

Kapitel 4

Analyse

4.1 Analysedel

4.1.1 Semantisk analyse

Nedenstående tabel blev udarbejdet med hensigten at tegne en overordnet dataprofil af de 48 interviewede, som deltog i undersøgelsen. Formålet var som undersøger at få overblik over demografisk data, sundhedsstatus, kost og livskvalitet hos dem. Formålet har været at tegne en interviewpersonsprofil og gribe de indhentede primære data an ved at indtage en “minearbejdertilgang” til at generere ny vidensproduktion ud fra livsverden og egen opfattelse af livssituation. Data-Mining-konceptet tager udgangspunkt i viden, som allerede findes i subjekternes underbevidsthed og er klar til at blive opdaget gennem minearbejderens undersøgerindsats (Brinkmann and Kvale 2018, s. 20). Derudover inddrages den teoretiske ramme under analyseafsnittet med henblik på at stille datamaterialet op imod de teoretiske koncepter, som kan bidrage til skabelsen af ny mening. Kommunikationsmodellen er udarbejdet og designet på baggrund af de valgte videnskabsteoretiske forskningsprincippers retning og den teoretiske ramme, som blev valgt til specialet.

4.1.2 Generel information og demografisk data

Interviewguide I – første del af analysen

Det er relevant som undersøgelseskriterium at tegne interviewedes dataprofiler for at arbejde med kvalitative analyser, som deltager i undersøgelser med hensigt på at indhente personlig viden baseret på egen livskontekst. Nedenstående **under-arbejdsspørgsmål** vil blive fuldt besvaret, efter hele datamaterialet har været præsenteret for læseren.

Under-arbejdsspørgsmål:

- 1) Hvorfor er interviewpersonens profil relevant at analysere i forhold til informationserkendelse af pjecen om Chiles lov 20.606?

INTERVIEWGUIDE I	
I Generel information	• Navn • E-mail
II Demografisk Data	1. Nationalitet 2. Køn 3. Alder 4. Højde (uden sko) 5. Vægt (uden sko) 6. Kropsform
III Faktuelle Oplysninger	1. Har du en klinisk tilstand, der forhindrer dig i at indtage visse typer mad? 2. I tilfældet af svaret fra forrige spm. Har været ja: Hvilken produkter kan du ikke tåle? 3. Følger du nogen form for medicinsk kontrol på grund af nogen form for sygdom eller klinisk tilstand, der forhindrer dig i at leve et normal liv? 4. I tilfældet af svaret fra forrige spm. Har været ja: Hvilken kontrol er det tale om? 5. Tager du i øjeblikket nogen form for medicin for at kontrollere enhver form for sygdom eller klinisk diagnose? 6. I tilfældet af svaret fra forrige spm. Har været ja: Hvilken medicin indtagelse er det tale om? 7. Hvordan vurderer du din kost generelt? 8. Generelt set, er du tilfreds med den livsstil, du har?

[Link til Nvivo projektfil](#)

Nationalitet

Undersøgelsen blev udført i Chile, og dermed kan vi se på dataene, at de fleste deltagere er chilenerne: 45 ud af de 48 deltagere er fra Chile, to er fra Colombia, og én er fra Ecuador.

Køn og alder

I forhold til de interviewedes køn er 34 kvinder, imens 14 er mænd. Derudover befinder gruppen sig i en alder mellem 23 år og 72 år. Der blev hverken spurgt ind til deres uddannelsesniveau eller beskæftigelse, men de har tilfælles, at de stadig er aktive på arbejdsmarkedet.

Højde og Vægt i forhold til BMI-beregning

Med henblik på at tegne et hurtigt helbredsstatusoverblik over de interviewede blev der spurgt ind til deres højde og vægt med den hensigt at beregne deres BMI.

Interviewedes BMI-beregning

To kvindelige interviewpersoner ud af de 34 kvinder, som deltog i undersøgelsen, falder under kategorien undervægtige med en BMI på 18,5 og 18,9. Derudover falder 19 kvindelige interviewede af de 34 under kategorien normalvægt med en BMI mellem 21,3 og 25,5. Og otte

kvindelige interviewede ud af de 34 falder under kategorien overvægtige med en BMI mellem 25,9 og 28,7. Til sidst falder fem kvindelige interviewede ud af de 34 under kategorien svær overvægt med en BMI mellem 31 og 35,5. Blandt de 14 mandlige interviewede, som deltog i undersøgelsen, finder vi ingen deltagere, som falder under kategorien undervægtig. Derudover falder 7 ud af de 14 mandlige interviewede under kategorien normalvægt med en BMI mellem 22,8 og 25,2. Og 5 ud af de 14 mandlige interviewede falder under kategorien overvægt med en BMI mellem 25,7 og 27,9. De sidste to mandlige interviewede ud af de 14 mandlige interviewede, som deltog i undersøgelsen, falder i kategorien svær overvægt med en BMI mellem 30 og 32.

Kropsform:

⇒ Eksisterer en korrelation mellem BMI-kropsform og helbredsproblemer hos de interviewede?

Derudover, gennem de udarbejdede spørgsmål fra *Interviewguide I*, har de interviewede selv klassificeret sig inden for følgende kropsformskategorier: **mesomorf, ektomorf og endomorf**. Heraf puttede 13 kvinder i aldersgruppen 23 til 72 sig selv under kategorien mesomorf, og tre mænd i aldersgruppen 24 til 61 puttede sig selv i samme kategori. Derudover puttede 13 kvinder i aldersgruppen 23 til 62 sig selv under kategorien endomorf, og seks mænd i aldersgruppen 31 til 64 puttede sig selv i samme kategori. Til sidst puttede otte kvinder i aldersgruppen mellem 23 og 55 sig selv under kategorien ektomorf, og fem mænd i aldersgruppen mellem 31 til 65 puttede sig selv under samme kategori. De ovennævnte data blev indhentet med henblik på at spørge til de interviewedes helbredstatus og eventuelle lægekontrol samt medicinkontrol, som de skal følge, forudsagt af en bestemt kropsform.

De fire ovenstående temaer tegner et hurtigt overblik over interviewenes kulturelle kontekst samt de interviewede borgeres profiler. Følgende analysedel indeholder det interviewmateriale, som er designet med den hensigt at få en dybere forståelse af de interviewedes livsverden og egen fortolkning og vurdering af nuværende livsstatus.

Helbredsproblemer: Ja

20 ud af de 48 deltagere erklærer at lide af helbredsproblemer, hvor fire af dem er mænd, og 16 er kvinder. Mændene befinder sig i aldersgruppen 42 til 65, imens kvinderne befinder sig i aldersgruppen 23 til 72.

⇒ I tilfælde af at svaret fra forrige spm. har været ja: Hvilke produkter kan du ikke tåle?

De respondenter, som har svaret ja til forrige spørgsmål, kan opdeles i tre grupper: den første gruppe erklærer en resistens for en bestemt type medicin, den anden gruppe erklærer en form for madintolerance over for bestemt madprodukter, imens den tredje giver besked om, at de fejler en bestemt type sygdom, som også kunne begrænse dem fra at spise særlige madprodukter. I den første gruppe er der tale om insulinresistens, fibromyalgi insulinresistens og insulinresistens og blodtrykproblemer. Den anden gruppe erklærer at være intolerant over for produkter, som indeholder laktose, hermed mælk, ost, smør mm. Den tredje og sidste gruppe erklærer at fejle bestemte typer sygdomme, som også begrænser forbrugsadfærd af hensyn til eget helbred. Der er tale om diabetes, forhøjet blodtryk, hjerteanfald, arteriel hypertension, madallergi over for mangofrugter, glukoseintolerance, diabetes type 2, irritabel tarmsyndrom, hypothyroidisme og Niveau 1 hypertension.

Helbredsproblemer: Nej

28 ud af 48 deltagere erklærer, at de ikke lider af helbredsproblemer, hvor 10 af dem er mænd, og 18 er kvinder. Mændene befinder sig i aldersgruppen 24 til 64, imens kvinderne befinder sig i aldersgruppen 23 til 62.

⇒ Gruppen, som erklærede, at de ikke har nogen helbredsproblemer, gav besked om, at de ikke tager særlige hensyn til egen kost.

Lægekontrol: ja

Deltagerne blev spurgt ind til, om de følger en form for lægekontrol, som begrænser dem i at leve et normalt liv. 15 ud af de 48 deltagere svarede ja til det, hvor syv er mænd, og otte er kvinder, ud af de 15.

⇒ I tilfælde af at svaret fra forrige spm. har været ja: Hvilken kontrol er der tale om?

Lægekontrol hver 6. måned, kontrol for kronisk sygdom, kontrol for hypothyroidisme ved egen specialist, årlige endokrinologiske undersøgelser, årlige lægekontrolljek, medicinsk kontrol, spiseforstyrrelse og medicinkontrol, diabeteskontrol ved egen specialist, hypertensivitet, tjek for indtag af medicin på daglig basis, hjertekar-kontrol og kvartalsvis lægekontrol.

Lægekontrol: nej

⇒ 32 ud af de 48 interviewede, som deltog i undersøgelsen, svarede nej til at følge en form for lægekontrol, hvor seks er mænd, og 26 er kvinder.

Medicinindtagelse: ja

25 ud af de 48 interviewede, som deltog i undersøgelsen, er i gang med at indtage en form for medicin, hvor syv er mænd, og 18 er kvinder.

⇒ I tilfælde af at svaret fra forrige spm. har været ja: Hvilken medicinindtagelse er der tale om?

Metformina, antidepressiv medicin, Eutirox, ACO, antihistamin, Levotiroxina, Enalapril, Metformina, Injicerbar insulin, T4 for hypothyroidisme og Atacand Plus for blodtryk, Hipogllocin, Losartan, Aspirin, Enalapli, Corodin og glafornil, angstmedicin, Metformina af 1000, Atenolol, Hipoglusin, Bisprolol, cardioaspirina, Atorvastatina, Esomeprazol, Olmesartán, Losapres, hidrorenol, Glisenex y Atorbastatina.

Medicinindtagelse: nej

Imens svarede 23 ud af de 48 interviewede, som deltog i undersøgelsen, at de ikke indtager nogen form for medicin, hvor syv er mænd, og 16 er kvinder.

Alle interviewede, som svarede nej til at være i gang med at indtage medicin, giver besked om, at de ikke tager nogen form for præparat.

Vurdering af egen kost

Alle interviewede, som deltog i undersøgelsen, svarede, når man spurgte dem om selv at evaluere kvaliteten af egen kost. Svarene gik fra dårlig til god. Den største gruppe findes i kategorien midt i mellem, hvori andre udtrykker, at det kunne blive bedre, og at de stadig roder på det område, hvor det viser sig i en mangel på balancegang, når de handler ind og vælger produkter. De udtrykker det selv med egne ord som: dårlig, rodet med hensyn til spisevaner, højt forbrug af fedtstoffer og sukker, sundt, god og fri fra dyremishandling samt alle former for dyreudnyttelse, balanceret, det kunne være bedre, hvis jeg selv lavede min egen mad, var det bedre, midtimellem, jeg vil inddrage flere grøntsager til min kost, forfærdelig, jeg prøver ikke at spise laktoseprodukter, moderat under kontrol, så sundt som jeg kan og meget rodet madforbrug.

Vurdering af egen livskvalitet

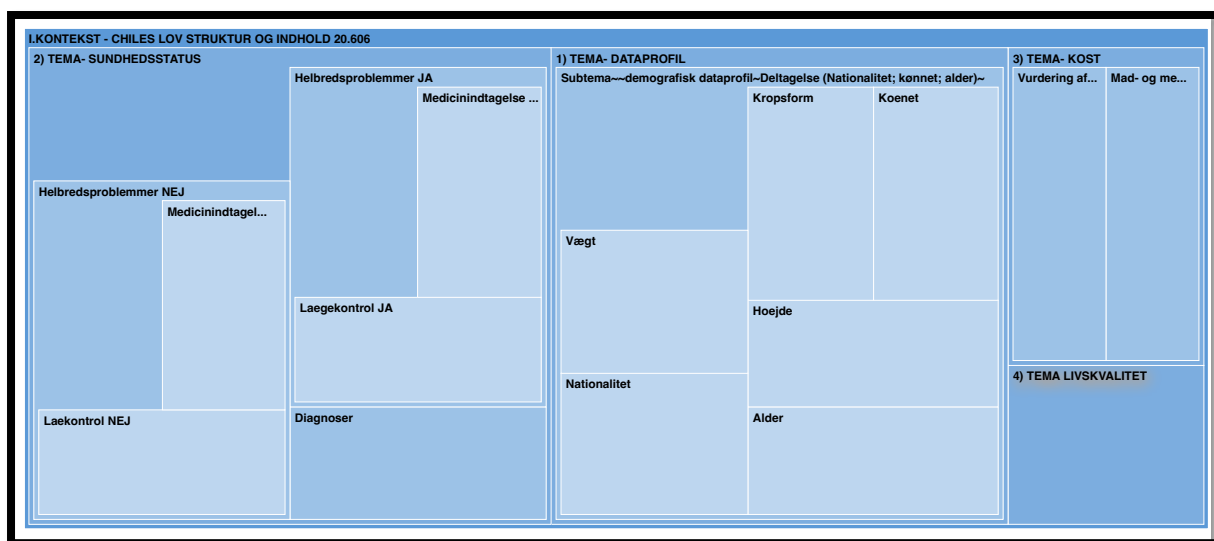
Alle interviewede, som deltog i undersøgelsen, svarede, når man spurgte om selv at evaluere egen livskvalitet. I forbindelse med, hvor tilfredse de interviewede er med deres liv, svarede 11 ud af 14 mandlige i undersøgelsen, at de er tilfredse med deres nuværende liv, imens tre ud af

de 14 mandlige interviewede svarede nej til det, hvortil én gav udtryk for at ønske selv at ændre egen kost. 18 ud af de 34 kvindelige interviewede mener selv at være tilfredse med deres livsstil, hvortil én giver udtryk for et ønske om at inddrage sport til sin livsrutine, imens 11 ud af de 34 kvindelige interviewede giver udtryk for ikke at være tilfredse med deres liv, hvortil én tilføjer mangel på motion. De sidste fire kvindelige interviewede befinder sig selv i en midtimellem følelsestilstand, hvor de selv mener, at det kunne være bedre. De udtrykker selv med egne ord såsom: ændre kost og inddrage flere sportstimer, nej, jeg burde dyrke en form for sport, ja, men det kunne være bedre, meget tilfreds, jeg kan lide at bruge tid på mig selv, ja. men jeg mangler sport, mere eller mindre, jeg kunne tænke mig at have bedre vaner, jeg er tilfreds, normalt, tilfreds, ikke meget tilfreds og en gang imellem tilfreds.

Interviewguide I – anden del af analysen

- Nedenstående er kodningshierarkiet struktureret efter interviewguide I - første del af analysens indholdstemaer er blevet kodet i Nvivo, og der er et link til Nvivo-projektfilen.

Kodningshierarki struktureret efter interviewguide I's indholdstemaer

[Link til Nvivo-projektfil](#)

Chiles lov 20.606 om ernæringsmæssig sammensætning af fødevarer og dens markedsføring blev stiftet og udarbejdet af MINSAL (Chiles Sundhedsministerium) på baggrund af information om kritiske ernæringsstoffer i bestemte fødevarer, som er “høj i” indhold af fedtstoffer; kalorier;

sodium og sukker på det chilenske marked. Derudover forsøger myndighederne med den lov at forsyne borgere med enklere produktemballageinformation, som er inden for særlige kategorier, samtidig med at den bestemmer producentens salgsannoncering og kommerialisering af produkter til det mindreårige segment i landet (“Ley-20606_06-JUL-2012,” n.d., s. 1). Undersøgelsesgestanden beskæftiger sig ikke med mindreårige. Det undersøgte segment er 48 interviewede, hvoraf 34 er kvinder, og 14 er mænd. De befinder sig i aldersgruppen 23 til 72 år ([Link til Nvivo projekt fil](#) (Tema 1 dataprofil)). Chiles lov dikterer desuden, at producenterne af disse produkter skal markere produktets forsideemballage med et sort ikon i form af en oktagon eller flere af dem, afhængigt af hvor mange kritiske næringsstoffer fødevareren overskrider mht. loven, hvis der er tale om overskridelse af flere kritiske næringsstoffer. Loven blev udarbejdet på baggrund af en eksisterende bekymring i det chilenske samfund omkring forkerte spisevaner og den dårlige helbredsstatus, borgere viser. I interviewguide 1 viste det sig, at syv mænd faldt under kategorien overvægtige og svært overvægtige, imens 13 kvinder faldt under kategorien overvægtige og svært overvægtige. Men hos nogle interviewede kan man se et direkte forhold mellem vægt og sygdom. I den mandlige gruppe findes der tre, som er overvægtige samt lider af en form for sygdom, og i den kvindelige gruppe findes der syv kvinder, som er overvægtige samt lider af en form for sygdom. I forhold til kropsform findes ikke en direkte korrelation i forhold til sygdom i hverken den mandlige eller kvindelige gruppe. I datamaterialet har jeg fundet, at “20 ud af de 48 deltagere erklærer at lide af helbredsproblemer, hvor 4 af dem er mænd og 16 er kvinder. Mændene befinder sig i aldersgruppen 42 til 65, imens kvinderne befinder sig i aldersgruppen 23 til 72” ([Link til Nvivo projektfil](#) (Tema 2 Sundhedsstatus)). 10 af deltagerne, som faldt under kategorien overvægtige eller svært overvægtige findes i den gruppe, som giver udtryk for at lide af helbredsproblemer. Derudover har de problemer med at tåle bestemte madprodukter og en resistens over for bestemte typer af medicin. “De respondenter, som har svaret ja til forrige spørgsmål, kan opdeles i tre grupper. Den første gruppe erklærer en resistens over for en bestemt type medicin, den anden gruppe erklærer en form for madintolerance over for bestemte madprodukter, imens den tredje giver besked om at fejle en bestemt type sygdom, som også kunne begrænse dem fra at spise bestemte madprodukter. I den første gruppe er der tale om insulinresistens, fibromyalgi insulinresistens og blodtryksproblemer. Den anden gruppe erklærer at være intolerant over for produkter, som indeholder laktose, hermed mælk, ost, smør mm. Den tredje og sidste gruppe erklærer at fejle bestemte typer af sygdomme, som også begrænser forbrugsadfærd af hensyn til eget helbred. Der er tale om diabetes, forhøjet blodtryk, hjerteanfald, arteriel hypertension, madallergi over for mangofrugter, glukoseintolerance,

diabetes type 2, irritable tarmsyndrom, hypothyroidisme og Niveau 1 hypertension” ([Link til Nvivo projektfil](#) (Tema 2 Sundhedsstatus)). Under lægekontrollkategorien viser datamaterialet en gruppe på 15 ud af 48, der følger en lægekontrol, som begrænser dem i at leve et normalt liv. Heraf er syv er mænd og otte kvinder. De er under lægekontrol af forskellige arter, hvor datamaterialet viser, at 25 ud af de 48 interviewede indtager en form for medicin. Heraf er syv er mænd, og 18 er kvinder. Der er tale om “Metformina, antidepressiv medicin, Eutirox, ACO, antihistamin, Levotiroxina, Enalapril, Metformina, injicerbar insulin, T4 for hypothyroidisme og Atacand Plus for blodtryk, Hipogllocin, Losartan, Aspirin, Enalapli, Corodin og glafornil, angstmedicin, Metformina af 1000, Atenolol, Hipoglusin, Bisprolol, cardioaspirina, Atorvastatina, Esomeprazol, Olmesartán, Losapres, hidrorenol, Glisenex y Atorbastatina” ([Link til Nvivo projektfil](#) (Tema 2 Sundhedsstatus)). Imens befinder 32 ud af de 48 interviewede sig ikke under lægekontrol, hvor seks er mænd, og 26 er kvinder. I forhold til medicinindtagelse tager 23 ud af de 48 interviewede ikke nogen form for medicin, men vi finder i datamaterialet en gruppe på 25, som selv giver udtryk for at tage medicin. Heraf er det syv ud af syv mænd, der følger op på lægekontrol, og hvor det er otte ud af 18 er kvinder, der følger op på lægekontrol, imens 10 ikke følger op på lægekontrol ([Link til Nvivo projektfil](#) (Tema 2 Sundhedsstatus)). (FOP)- etiketter prøver at guide borgere mod sundere valg og livsstil, men det er få undersøgelser, som viser effekten af (FOP)-mærkningssystemer. Meningen bag mærkningen er at få borgere til at vælge sundere, men efter initiativet trådte i kraft, var det stadig svært for forbrugerne at læse den information, (FNP) stillede til rådighed. Som resultat dukkede en stor variation af (FOP)-mærkninger op, som blev implementeret på globalt plan. I Interviewguide I blev der ikke formuleret spørgsmål om fortolkning af den nye formidlede viden om fødevarer mærkningens reguleringsramme i landet eller om erkendelsen af Chiles lov 20.606 og (FOP)-mærkningssystemer. Men der blev spurgt til vurderingen af egen livskvalitet i forhold til valg af egen kost, hvor svarene hos de interviewede var meget varierede. De gik fra at være utilfredse til tilfredse, og nogle gav udtryk for at have et ønske om at ændre i egen kost ([Link til Nvivo projektfil](#) (Tema 3 Kost)).

Interviewguide I tegner en interviewpersonsprofil ud fra demografiske data såsom nationalitet; køn; alder; højde og vægt i forhold til BMI-beregning. Formålet er at undersøge borgeres egen interesse for informationsindhold på baggrund af faktorer såsom motivation, evnen til at indoptage information og hukommelse med henblik på at analysere fortolkninger samt forventninger bag reguleringsrammen til sin egen fordel. I forhold til interviewedes vurdering af egen livskvalitet, ift. at få indblik i interviewedes motivation eller evnen til at indoptage

information og hukommelse med henblik på erhvervelse af viden på baggrund af Chiles lov 20.606 om mærkningsloven viste datamaterialet, at 11 ud af 14 mænd er tilfredse med deres liv, imens 18 ud af 34 kvinder giver udtryk for at være tilfredse. Vi kan konkludere, at mænd er mere tilfredse med deres nuværende livsstil, end kvinder er. Det kan vise sig i et mindre følelsesbehov for at lave om på eget liv ([Link til Nvivo projektfil](#) (Tema 4 Livskvalitet)).

4.1.3 Delkonklusion

Under-arbejdsspørgsmål:

1. Hvorfor er interviewpersonens profil relevant at analysere i forhold til informationserkendelse af pjecen om Chiles lov 20.606?

Interviewpersonens profil er det første kontaktpunkt, undersøgeren laver med henblik på at analysere de interviewedes datamateriale som undersøgelsesgenstand. Dermed skal undersøgeren benytte sig af et referencepunkt i de interviewedes egen livsverden med hensigten at analysere handlinger i forhold til omgivelser og Gammel-Viden. Mennesker interagerer og koordinerer alle deres aktiviteter gennem sproget i grupper, og dermed har kommunikative indsatser større muligheder for at formidle den nye information til borgere i form af beskeder, når mennesker koordinerer deres aktiviteter inden for den samme forståelsesramme og det autopoietiske kommunikative system. Det er vigtigt, at de trives, for at udvikle tilknytningsfølelser, som hjælper i dannelsen af fælles projekter. Fællesskaber kan defineres som grupper af mennesker, som deler samme geografisk sted og fælles værdier, hvor de interagerer med hinanden i sociale systemer. Vi ser fællesskaber opstå gennem fire grundlæggende komponenter: mennesker, geografisk sted (inkluderer cyberspace), social interaktion og fælles værdier. Specialet har ved hjælp af det indhentede datamateriale fra *interviewguide I* præsenteret de interviewedes profil samt egen beskrivelse og vurdering af nuværende livssituation med hensigt på at komme tættere på deres psykiske private rum. Specialets indhentning af datamateriale blev udarbejdet og analyseret med udgangspunkt i viden fra samfundsernæringsdisciplinen, der tilegner sig som det primære formål at forhindre sygdomme og forbedre menneskers helbred på individuelt plan uanset alder. Faglærte folk, som arbejder inden for samfundsernæringssektoren, er med til at udvikle standarder og programmer, som har til hensigt at hjælpe befolkningen hen mod at forbedre både spisevaner og helbred samtidigt. Det er, således at disse tre sektorer eller arenaer - *mennesker, politik og*

programmer - bliver de centrale aktører i samfundsernæringsdisciplinen. Men hvad er forklaringen bag de mange mennesker, som bevarer dårlige spisevaner frem for at inkorporere noget sundere? Vi ser hos befolkningen stadig, trods alle kommunikative indsatser fra de forskellige myndigheder, at nogle borgere ikke ved, at “den nye formidlede information” er i deres egne omgivelser, imens andre stadig vælger at fastholde de dårlige vaner, selvom de selv giver udtryk for at være utilfredse med det. Det peger mod at kognitive processer ikke går hånd i hånd med kommunikative indsatser i de interviewedes omgivelser, det viser at de følger et anderledes tempo i forhold til indvirkning af modtagelsen af ny information i samfundet. Både Maturana og Luhmann så det kognitive domæne som et privat rum hos mennesker, og kommunikation som en middel for at indhente viden samt koordination af aktiviteter.

Hermed er det at tegne interviewpersonens dataprofil, som første kontaktpunkt med undersøgelsesgenstanden, relevant i forhold til undersøgelsen af de interviewedes interne kognitive domæne med henblik på at komme tættere på en forståelse af modtagelsen af den nye formidlede information og en bedre forståelse af borgeres intentionelitet i form af ældre lærings mønster de bekræfter ved hjælp af den nye formidlede information eller indvirkning og ændringer og nye handlinger inden for erhvervelse, processering og erkendelse af den nye formidlede viden fra omgivelserne.

Temaer fundet i datamaterialet:

- Der er flere kvindelige deltagere end mænd. Det viser en større interesse fra kvinders side i at deltage i sådan en undersøgelse end mænd.
- BMI og kropsform er ikke direkte årsag til helbredsproblemer og medicinindtagelse, da der også findes folk, som lider af helbredsproblemer, som ikke er under kategorierne overvægtig eller svært overvægtig.
- Medicinindtagelse går ikke nødvendigvis hånd i hånd med at følge op på lægekontrol. Der er nogle af de interviewede, som indtager medicin uden at følge op på lægekontrol.
- Mænd er i højere grad tilfredse med deres egen livsstil, end kvinder er. Det kan betyde, at kvinder kunne være mere tilbøjelige til at erhverve ny viden med henblik på at ændre det, de ikke kan lide ved deres liv.
- Uddannelse og beskæftigelse har ikke spillet nogen rolle hos de interviewede, da de ikke blev spurgt om det, selvom nogle af dem er i sundhedssektoren.

4.1.4 Modtagelsen af Chiles lov 20.606

Interviewguide II – første del af analysen

Fremgangsmåden til at gribe det primære datamateriale fra *interviewguide II* an er gennem besvarelse af tre forskningsspørgsmål og otte interviewspørgsmål. Ideen bag interviewet er at undersøge, hvor meget viden de interviewede har om Chiles lov 20.606, siden loven trådte i kraft i juni 2016. Nedenstående **under-arbejdsspørgsmål** vil blive fuldt besvaret, efter hele datamaterialet har været præsenteret for læseren.

Under-arbejdsspørgsmål:

2. Hvordan erkender forbrugerne i Chile informationen fra pjecen om Chiles lov 20.606 om ernæringsmæssige beskeder om "høj i" (indhold af: fedtstoffer; kalorier; sodium og sukker), der formidles af fødevarerindustrien og er støttet op om af landets offentlige politik?

INTERVIEWGUIDE II	
Forskningsspørgsmål	Interviewspørgsmål
I ¿Hvordan erkender forbrugerne i Chile informationen fra pjecen Chiles lov 20.606 om ernæringsmæssige beskeder "høj i" (indhold af: salt, sukker, kalorier og fedt), der formidles af fødevarerindustrien og støttet op af landets offentlige politik?	1. ¿Kender du eller har du hørt om pjecen Chiles lov 20.606? 2. ¿Kender du indhold og formål med pjecen Chiles lov 20.606? 3. ¿Kender du de myndigheder som har udarbejdet pjecen Chiles lov 20.606 og stået bag det?
II ¿Hvilken rolle spiller formidlingen af informationen fra pjecen Chiles lov 20.606 om ernæringsmæssige beskeder "høj i" (indhold af: salt, sukker, kalorier og fedt) hos forbrugerne, når de antager en ny forbrugeradfærd?	1. ¿Synes du at indholdet fra pjecen Chiles lov 20.606 har bidraget eller gjort produktets emballage information nemmere at læse? 2. ¿Har produkternes emballage information bestemt af pjecen Chiles lov 20.606 været med til at ændre dine spisevaner eller andre du kender?
III ¿Hvad er de mest relevante variabler at analysere for at bestemme, hvordan forbrugerne opfatter formidlingen af informationen fra pjecen Chiles lov 20.606 om ernæringsmæssige beskeder "høj i" (indhold af: salt, sukker, kalorier og fedt), og hvordan påvirker disse deres forbrugeradfærd?	1. ¿Visuelt mæssigt synes du at det er blevet nemmere at se forskelle bag produktets indhold siden Chiles lov 20.606 trådte i kraft? 2. ¿Er det nemmere at finde særlige produkter som bestemte forbrugergrupper kan ikke tåle på grund af helbredsproblemer end det var før? (Det er tale om produkter af højt indhold i: salt, sukker, kalorier og fedt samt forskellige former for mad intolerance) 3. ¿Oplever du at det har været en prisforskel hos nogle af produkterne siden Chiles lov 20.606 trådte i kraft?

[Link til Nvivo projektfil](#)

I Har den kommunikative indsats fra de forskellige myndigheder spillet en rolle i forbrugernes erkendelse, når vi taler om ændring af spisevaner og indkøbsvaner hos borgere?

1. Kender du eller har du hørt om pjecen om Chiles lov 20.606?

Ud fra de indsamlede data kan vi se, at 11 ud af 14 mænd har kendskab til pjecen, imens tre intet kendskab har til den. Derudover kan vi se, at 26 ud af 34 kvinder kender til pjecens information, tre kender lidt om, hvad pjecen går ud på, imens fem ikke kendte til den og desuden én, som kendte systemet om mærkning, men som ikke vidste, at der eksisterede en lov i Chile, som regulerede fødevaremærkningen: *“Jeg kendte til fødevaremærkningen, men jeg vidste ikke, at der stod en lov bag den, som regulerede den”* (Elizabeth Araya, 49 år gammel).

2. Kender du indhold og formål med pjecen om Chiles lov 20.606?

Ud fra de indsamlede data kan vi se, at 6 ud af 14 mænd kender pjecens indhold og formålet med den, seks giver selv udtryk for ikke at kende pjecens informationsindhold, imens to kender lidt til den, og én mener, at han ikke kender den i detaljer, imens den sidste giver udtryk for, at produkter, som indeholder mærkninger, hjælper forbrugere med bedre at forstå de risikoer, de tager, når de køber den slags produkter: *“mere eller mindre, mærkninger på produkterne hjælper forbrugere med at forstå de risikoer, de løber, når de køber den slags produkter”* (Alberto Araos, 31 år gammel). Imens kender 12 kvinder ud af 34 til pjecens indhold, og to af dem tilføjer, at fødevaremærkningen hjælper forbrugere med mere detaljeret information om produktets ingredienser: *“Ja, mere information om produkternes ingredienser”* (Rosa María Ortega Lara, 66 år gammel). En anden giver udtryk for, at det er vigtigt, at folk skal vide, hvad produkterne indeholder (María Eugenia Cepeda Gertosio, 72 år gammel). 15 kender ikke til pjecens indhold eller hensigten med den, og syv genkender den, men kender ikke indholdet af den i detaljer: *“Jeg kender den kun på overfladen, og jeg ved, at hvis jeg spiser for meget af den slags produkter, som er under mærket, kan de på lang sigt give mig helbredsproblemer”* (Andrea Lorca, 42 år gammel).

3. Kender du de myndigheder, som har udarbejdet pjecen om Chiles lov 20.606 og stået bag den?

Ud fra de indsamlede data kan vi se, at 4 ud af 14 mænd har kendskab til, hvem der har stået bag udformningsprocesserne bag pjecen om Chiles lov 20.606, og 10 ud af 14 mener ikke at vide det, men én af de interviewede giver udtryk for at være i tvivl om, at myndigheden bag kunne have været Chiles sundhedsministerium: *“Nej. Sundhedsministeriet”* (Alberto Araos, 31 år gammel). Desuden viser datamaterialet, at 31 ud af 34 kvinder intet kendskab har til de myndigheder, som har stået bag indsatsen, imens 3 kvinder ud af de 34 fortæller, at de har kendskab til, hvem der stod bag udformningen af pjecen og har tilføjes, at de nævner Chiles sundhedsministerium og fødevarerindustrien: *“Ja. Sundhedsministeriet og fødevarestyrelsen”* (Rosa maría Ortega Lara, 66 år gammel), *“Sundhedsministeriet, jeg ved ikke mere”* (Rossana Hernández, 45 år gammel), *“Si”* (Julia Ortega Lara, 62 år gammel).

II Hvilken rolle spiller formidlingen af informationen fra pjecen om Chiles lov 20.606 om ernæringsmæssige beskeder ”høj i” (indhold af: Fedtstoffer; kalorier; sodium og sukker) hos forbrugerne, når de antager en ny forbrugeradfærd?

1. Synes du, at indholdet fra pjecen om Chiles lov 20.606 har bidraget til eller gjort produktemballageinformation nemmere at læse?

Ud fra de indhentet primære data synes 10 ud af 14 mænd selv, at ernæringsmærker har bidraget til at forenkle formidlingen af informationen på produktets emballage. Én af de interviewede mener, at det hjælper ham med at standardisere informationen på sådan en måde, at det bliver nemmere at vide, hvilke slags produkter han køber: *“Det er nemt at se forskellen på produkterne. Jeg skal ikke lave selv en analyse, og jeg ved, at når jeg er i gang med at købe produkter, som er markeret, så ved jeg på forhånd, at jeg er i gang med at forbruge et produkt, som ikke er godt for mit helbred”* (Alberto Araos, 31 år gammel). To mandlige interviewpersoner mener, at det har hjulpet, imens den sidste ikke ved det. 23 kvinder ud af 34 mener, at det har bidraget, og loven har gjort det nemmere for forbrugere at læse emballagens information. Syv mener ikke, at det har hjulpet, og de sidste to kvindelige interviewede synes, at det har været med til at hjælpe meget lidt.

2. Har produkternes emballageinformation, bestemt af pjecen om Chiles lov 20.606, været med til at ændre dine spisevaner eller andre, du kender?

Ud fra de indhentede primære data mener 10 ud af 14 mænd, at produkternes emballageinformation har været med til at ændre deres spisevaner. En af de interviewede mener, at den har bidraget med mere information: *“Den har bidraget med mere information”* (Waldo Vasquez, 42 år gammel). Én af de interviewede udtrykker, at den delvist har bidraget, imens én andet interviewet siger, at han har fået mere viden angående, hvad han forbruger, og at han prøver at undgå produkterne med sorte fødevareremærkninger (Alberto Araos, 31 år gammel). Desuden kunne han godt tænke sig, at take away-mad, som er uden for emballage, i tilfældet med fast food, også havde en form for mærkning: *“Ja. Siden da er jeg mere bevidst om, hvilke typer fødevarer jeg køber og forbruger. Jeg kunne godt tænke mig, at færdigretter såsom pizzaer, burgere, restaurantmad og i det hele taget delivery også indeholdt en form for ingrediensindholdsinformation”* (Alberto Araos, 31 år gammel). To mener, at det ikke har hjulpet med at ændre deres spisevaner, imens de sidste to interviewede ikke ved det med sikkerhed. 24 ud af 34 kvinder mener, at mærkningsordningen har været med til at ændre deres spisevaner. Andre bruger det til at undgå nogle produkter, da de selv mener, at de er blevet mere bevidste om, at de kan være sundhedsskadelige: *“Ja. Det er, således at jeg lægger jeg mærke til det, jeg spiser”* (Dolores del Pilar Cortez Moran, 40 år gammel), *“Ja. Jeg undgår nogle produkter”* (Elizabeth Araya, 49 år gammel), *“Ja, man kan se en tendens på det sidste til ikke at forbruge så meget mere af den slags produkter, fordi man ved, at de er dårlige for helbredet”* (Rosa María Ortega Lara, 66 år gammel). Imens giver én af de kvindelige interviewede i den samme gruppe samtidig udtryk for, at det har haft den modsatte effekt på nogle, idet det har givet mere stress til mennesker, som lider af spiseforstyrrelser, når de skal vælge imellem forskellige produkter, og desuden tilføjer hun, at andre vælger de mest usunde produkter, fordi de smager bedre (Angeline Lapierre, 31 år gammel). Syv kvinder mener ikke, at det har hjulpet hverken dem eller andre i deres omgivelser til at ændre spisevaner, og de sidste tre siger, at de ikke ved det med sikkerhed.

III Hvad er de mest relevante variable at analysere på for at bestemme, hvordan forbrugerne opfatter formidlingen af informationen fra pjecen om Chiles lov 20.606 om ernæringsmæssige beskeder med "høj i" (indhold af: salt, sukker, kalorier og fedt), og hvordan påvirker disse deres forbrugeradfærd?

1. Ift. det visuelle synes du, at det er blevet nemmere at se forskelle bag produktets indhold, siden Chiles lov 20.606 trådte i kraft?

Ud fra det indhentede primære datamateriale mener 13 ud af 14 mænd, at det visuelt er blevet nemmere at skelne imellem de forskellige produkters emballageindhold. Én ud af de 14 mener, at han ikke er informeret (Omar Peralta, 61 år gammel). 26 kvinder ud af 34 kvindelige interviewede mener, at det er blevet bedre visuelt, og otte ud af de 34 mener ikke, at det er blevet bedre eller har hjulpet visuelt på nogen måde. Der er en gruppe af kvindelige interviewede, som mener, at det er blevet hurtigere at identificere produkterne nu end før, og én af dem sammenligner det med lyskrydsmærkningssystemet: "*Ja, det signalerer STOP, ligesom de signaler fra lyskrydset*" (Rosa María Ortega Lara, 66 år gammel), "*Ja, det er hurtigere*" (Rossana Hernández, 45 år gammel). Imens mener andre, at det er meget nemt at bemærke, og de er meget synlige: "*De er meget synlige*" (Elizabeth Araya, 49 år gammel), og én anden interviewperson: "Jeg kunne godt tænke mig, at de var mere farverige" (Dolores del Pilar Cortez Morán, 40 år gammel).

2. Er det nemmere at finde særlige produkter, som bestemte forbrugergrupper ikke kan tåle på grund af helbredsproblemer, end det var før? (Der er tale om produkter med højt indhold af: fedtstoffer; kalorier; sodium og sukker samt forskellige former for madintolerance)

Ud fra de indhentede primære data mener 9 ud af 14 mænd, at det er nemmere både at identificere og finde produkterne frem, siden mærkningsordningen trådte i kraft: "Ja, det er nemmere" (Wado Vasquez, 42 år gammel) og "Ja, det synes jeg" (Damian Leyton, 59 år gammel). To mænd synes ikke, at det har hjulpet: "*si me parece*" (Damian Leyton, 2023), imens den sidste ud af de ti tilføjer, at han ikke selv kendte til loven: "*No sabía de esa ley*" (Osmar Peralta, 2023) og "Jeg ved det ikke" (Diego Maldonado, 40 år gammel). 22 ud af 34 kvinder mener, at det er blevet nemmere at finde relevant information frem, når det er nødvendigt:

“Si, en Chile hay altos indices de diabetes, hipertension, infartos, intolerancias a la lactosa y gluten, etc. etc.” (Rosa María Ortega Lara, 66 år gammel). Én anden af de interviewede siger, at hun skulle bruge briller for at kunne skelne imellem de produkter, som er “høj i” indhold af sodium: *“Si, antes había que leer detenidamente y andar con lentes para ver el nivel de sodio de los alimentos, por ejemplo.”* (Rossana Hernández, 45 år gammel). Syv af de interviewede mener, at det ikke har hjulpet, imens resten af de kvindelige interviewede mener, at både ja- og nej-foranstaltninger har faciliteret og gjort indkøbsopgaven lettere for dem, da de ikke stoler hundrede procent på det, der står af indhold på produktets emballage: *“Ja, det kan godt være, at det hjælper. Nogle gange sælger de nogle produkter for at være sundere, end de er”* (Angeline Lapierre, 31 år gammel).

3. Oplever du, at der har været en prisforskel hos nogle af produkterne, siden Chiles lov 20.606 trådte i kraft?

Ud fra de indhentede primære data mener 8 ud af 14 mænd, at de ikke på det sidste har oplevet en prisforskel i produkterne, siden loven trådte i kraft, imens de resterende seks mener at have oplevet en ændring i prisforskel. 18 ud af 34 kvinder mener at have oplevet en forskel i priserne. De tilskriver forskellige årsager til det fænomen. Én af de kvindelige interviewede synes, at produkterne, der er “høje i” indhold oftere er på tilbud, fordi færre forbruger dem: *“Productos, der er høje i indhold af noget, er oftere på tilbud, fordi færre forbruger dem”* (Rossana Hernández, 45 år gammel). En anden interviewperson mener, at produkter, som ikke er uden for mærkningsordningen, oftere er dyrere end de andre produkter: *“Productos uden for mærkningsordningen er oftere dyrere end de andre”* (Andrea Lorca, 42 år gammel), og *“Ja! Productos, som ikke falder under mærkningsordningen, er dyrere”* (Angeline Lapierre, 31 år gammel). Nogle af de interviewede mener, at priserne er steget, siden mærkningsordningsindsatsen trådte i kraft, imens andre er i tvivl og ikke rigtig ved, hvordan de skal forholde sig til det adspurgte. Derudover mener nogle, at priserne på produkter, som har etiketter, er steget, og andre mener det modsatte, imens andre af de interviewede siger, at de ikke kan vide det med sikkerhed.

Interviewguide II – anden del af analysen

- Nedenstående er kodningshierarkiet struktureret efter interviewguide II - første del af analysens indholdstemaer er blevet kodet i Nvivo-programmet, og et link til Nvivo projektfilen følger.

Kodningshierarki struktureret efter interviewguide II's indholdstemaer

IL.PJECEN CHILES LOV 20.606					
8) TEMA PRISFORSKEL SIDEN LOVEN TRAADTE I KRAFT		7) TEMA NEMMERE AT FINDE PRODUKTER		5) AENDRING AF SPISEVANER	
NEJ.PRIS	ANDET.PRIS	NEJ.PRODUKTER MAN IKKE KAN TAALE (2)		NEJ.DEN HAR HJULPET TIL AT AENDRE ...	3) TEMA MYNDIGHEDERS ROL...
					NEJ.UDFORM... JA.UDFORM...
JA.PRIS		JA.PRODUKTER MAN IKKE KAN TAALE		JA.DEN HAR HJULPET TIL AT AENDRE SP...	
2) TEMA INDHOLD OF FORMAAL		6) TEMA VISUELT INDHOLD		4) TEMA EMBALLAGE INFORMATION	
NEJ.INFORMATIONSIKTHOLD	ANDET.INFORMATI...	NEJ.NEMMERE AT SKELNE PRODUKTETS...		POSITIV.INFORMATIONEN ER BLEVET NE...	
					1) TEMA KOMMUNIKATIVE IND...
JA.INFORMATIONSIKTHOLD		JA.NEMMERE AT SKELNE PRODUKTETS I...		NEGATIV.INFORMATIONEN ER BLEVET NE...	KENDSKAB TIL LOVEN

[Link til Nvivo projektfil](#)

Inden for ernæringsområdet om fødevareremærkningsforskningsslitteratur finder vi mange studier, som viser en direkte korrelation mellem forkerte spisevaner, fedme og sygdomme og dødsfald hos forbrugere ("LEY 20.606 SOBRE COMPOSICIÓN NUTRICIONAL DE ALIMENTOS Y SU PUBLICIDAD Subsecretaría de Salud Pública," n.d., s. 6). På baggrund af den information sætter myndighederne og fødevarerindustrien kommunikative indsats i gang med henblik på gennem advarselsbeskeder ((FOP), (FNP), (NH)'s påstande mm.) at hjælpe forbrugere mod sundere valg og livsstil. En nylig undersøgelse blandt forskere konkluderede, at selvom (FOP)-etiketter på produkterne hjælper med at identificere produkter, som falder under kategorien "høj i" indhold af kritiske ernæringsstoffer kan man stadigvæk ikke påstå, at systemet i sig selv er effektivt, som det er nu ([Link til Nvivo projektfil](#)) (Tema 1 Kommunikativ indsats/Ja. Informationsindhold). En gruppe genkender pjecens indhold og formål, samtidig med at de giver udtryk for, at det hjælper dem til at identificere ingredienserne. På den anden side findes

stadigvæk en gruppe forbrugere, som giver udtryk for ikke at kende til pjecens informationsindhold eller hensigten med den ([Link til Nvivo projektfil](#)) (Tema 2 Kommunikativ indsats/Nej. Informationsindhold). De fleste af de interviewede ved ikke, hvilke myndigheder der stod bag udformningen af pjecens indhold, og de færreste har kendskab til, at der er tale om MINSAL (Sundhedsministerium) og fødevareindustrien, som satte processen i værk ([Link til Nvivo projektfil](#)) (Tema 3 Myndigheders rolle i udarbejdelse af loven). En anden undersøgelse viser, at forbrugeropfattelse og købsholdning ikke nødvendigvis går hånd i hånd med forbrugeradfærd, hvor vi kan se, at mange borgere evaluerer mærkningsordningen som en positiv indsats fra myndighederne og fødevareindustriens side, men det er ikke alle grupper, som inkorporerer eller føler sig klar til at inkorporere den nye information til sine købsbeslutninger. Fra det primære indhentede datamateriale i dette speciale kan vi se, at de fleste interviewede mener, at formidlingen af informationen om kritiske ernæringsstoffer er blevet nemmere at læse på produkternes emballage. Én giver udtryk for, at han ikke selv bliver nødt til at analysere produktets indhold, og at han er bevidst om sine handlinger, når han selv vælger usundt. De genkender informationen, men det indebærer ikke en direkte købsændring hos dem. De færreste har givet udtryk for, at den kommunikative formidling bag pjecens lov ikke har været med til at bidrage positivt ([Link til Nvivo projektfil](#)) (Tema 4 Emballageinformation). Desuden, når man spørger til ændringer af spisevaner på baggrund af den nye formidlede information i omgivelserne, mener de fleste af de interviewede, at produktets emballageinformation har været med til at ændre deres spisevaner. De undgår de produkter, som er mærket, og vælger andre, som er uden for kategorien “høj i” indhold af fedtstoffer; kalorier; sodium og sukker. Derudover mener nogle, at de kunne tilføje mærkningsordningen til fastfood, imens en anden mener, at det også kan have den modsatte effekt og give stress til folk, som lider af spiseforstyrrelser ([Link til Nvivo projektfil](#)) (Tema 5 Ændring af spisevaner). Visuelt mener de fleste af de interviewede, at det er blevet nemmere at identificere de produkter, som falder under kategorien “høj i” indhold af fedtstoffer; kalorier; sodium og sukker. Én sammenligner det med et lyskryds, hvor systemet signalerer “stop”, samtidig med at andre mener, at det har gjort det hurtigere at identificere disse produkter, da de er mere synlige. Få mener, at det ikke har hjulpet, og én kvindelig interviewperson mener, at hun stadig skal bruge briller, når hun skal læse, inden hun køber ([Link til Nvivo projektfil](#)) (Tema 6 visuelt indhold). Det er også blevet nemmere at finde de produkter, som er mærket, da loven selv stipulerer, at de skal placeres bestemte steder i supermarkeder. Ud fra dette datamateriale mener mænd, at det er nemmere både at identificere dem og finde dem frem,

siden loven trådte i kraft; kvinder mener, at det er blevet nemmere at finde relevant information om produkter, som er ikke gavnlige for folk, der har helbredsproblemer. F.eks. nævner én, at det er blevet nemmere for hende at finde de produkter frem, som er “høje i” indhold af sodium. Derudover mener en af de interviewede, at det nogle gange også kan være misvisende, da de kan sælge produkter for at have bestemte egenskaber, som de i virkeligheden ikke ejer ([Link til Nvivo projektfil](#)) (Tema 7 Nemmere at finde produkter). Det læner sig op ad (NH)’s påstande i litteratur, som undersøger de falske associationer, produkter kan give til forbrugere i forhold til portionsstørrelser eller ernæringsmæssige egenskaber, som de ikke besidder. I forhold til at evaluere ændringer på priserne er de mandlige interviewpersoner delt op i to grupper. Imens nogle mener at have oplevet en prisforskel synes andre ikke at have mærket noget i forhold til en stigning i priser. De kvindelige interviewpersoner er af en anden opfattelse end de mandlige og mener at have oplevet en prisforskel i produkterne ([Link til Nvivo projektfil](#)) (Tema 8 Prisforskel siden loven trådte i kraft).

4.1.5 Delkonklusion

Under-arbejdsspørgsmål:

- 2 Hvordan erkender forbrugerne i Chile informationen fra pjecen om Chiles lov 20.606 om *ernæringsmæssige beskeder* med “*høj i*” (indhold af: fedtstoffer; kalorier; sodium og sukker), der formidles af fødevareindustrien og er støttet op af landets offentlige politik?

De interviewedes datamateriale i specialet blev analyseret ud fra den modtagne informationen i pjecen Chiles lov fik hos, de chilenske borgere siden loven trådte i kraft i juni 2016. Ifølge Luhmann er information ikke kommunikation, men en af de tre komponenter som konstituerer kommunikation. Information bliver defineret som et udvalg fra et repertoire af muligheder og uttæring er formålet bag hvordan og hvorfor noget blev sagt, imens forståelse er distinktionen man laver mellem information og uttæring. Undersøgelsesgenstanden blev valgt på baggrund af en ægte følelse om bekymring angående menneskers helbred i dag og det eksisterende forhold, vi finder mellem det og sygdomme, samt den kroniske helbredstilstand fundet i litteratur og undersøgelser, der er blevet foretaget på det sidste. Det er gennem intentionaliteten og sproget, at vi finder viden om verden. *Interviewguide II* behandler opfattelsen af Chiles lov 20.606 hos borgere. Det gælder mærkningen af fødevarer og advarselsmærkning på det chilenske markeds omgivelser. På linje med Merleau-Ponty er

kroppen den essentielle del af mennesket, når det kommer til sansning af verden og dannelsen af mening i livsverden. Derfor er centrum for denne undersøgelse både eksisterende litteratur på området samt de interviewedes egne opfattelser og forståelser af fødevaremærkning i Chile. Borgere eller forbrugernes beslutningsprocesser er tæt knyttet til deres interne kognitive faktorer såsom opfattelse; læring; hukommelse; grunde; personlighed; følelser og holdninger, imens vi ser de eksterne faktorer i form af kultur; subkultur; demografi; social status; referencegrupper, familie – og marketingsaktiviteter. En undersøgelse gennemført af Sustein viser, hvordan mennesker lader sig influere, afhængigt af hvordan information bliver indrammet eller præsenteret over for dem. Når vi dermed taler om sanseopfattelse, kan vi også nævne, at information, som er mere opsynsvækkende og skiller sig ud fra andet, har større chancer for at påvirke forbrugeradfærd og indkøbsvaner. Det kan påvirke forbrugeren både i en positiv eller negativ retning. Der er tale om en sensorisk overførelse til vores egen opfattelse af et produkt. Det har at gøre med forventninger og viser sig i en indflydelse på sanseopfattelsen. Hertil er der også nogle gange tale om en overvurdering af produktets egenskaber, en falsk følelse af beskyttelse og til sidst en forsømmelse hos forbrugeren af egen kost. F.eks. kan vi hermed også tale om produkter, som er markeret under kategorien “lavere i” indhold af en ingrediens såsom fedtstoffer, og et større forbrug af det samme produkt fra borgenens side baseret på informationsindhold på produktets emballage. Ellers kan der være tale om bestemte (NH)-påstande, såsom “funktionel”; “forbedret funktion”; “reduktion af risikofaktorer” og “reduktion af risiko”, som kan tiltrække opmærksomheden hos forbrugere, i troen på at produktet indeholder særlige egenskaber. Bland de interviewede, som viser helbredsproblemer og intolerance over for fødevareprodukter eller medicin, kan vi observere, at de delvist har ændret deres præferencevalg over for produkter, som er “lavere i” noget. Det giver mening for dem at vælge, som de vælger, ud fra egen erfaring i deres sociale verden, og de fleste giver udtryk for at holde sig væk fra produkter, som de ikke kan tåle, og giver ikke udtryk for at prøve produkter, der falder under kategorien “fri for” eller “lavere i” i indhold af.

Temaer fundet i datamaterialet:

- De fleste genkender den nye formidlede information, dvs. indholdet af pjecen om Chiles lov 20.606.

- De fleste kan ikke svare med sikkerhed, hvilke myndigheder der stod bag udformningen af loven. Andre ved, at det er MINSAL, dvs. (Sundhedsministeriet), og andre viser at have en vag idé om det.
- (FOP) Front-of-Package labelling viser at have en advarselsindvirkning på forbrugere.
- I datamaterialet finder vi interviewede, som mener, at mærkningsadvarsler klart kunne forbedres.
- Vi finder desuden interviewede, som giver udtryk for at være skeptiske over for information ved særlige produkter.
- Datamaterialet viser en signifikant gruppe af både mandlige og kvindelige interviewede, som har ændret spisevaner på baggrund af advarselsinformation på produktets emballage, og dermed har de inkorporeret den nye formidlede information til deres spisevaner samt indkøbsbeslutninger.
- De fleste af de interviewede foretrækker (FOP) Front-of-Package labelling advarselsindhold, fordi de giver udtryk for at være enklere og hurtigere end (FNP) Facta-Nutrional-Panel-indhold, som findes på bagsiden af produktets emballage.
- Den visuelle indsats viser sig også at spille en rolle i de interviewedes omgivelser, og de synes, at det er blevet nemmere at identificere produkterne, siden loven trådte i kraft i juni 2016. Informationen, som er opsynssvækkende på produkter, mener de interviewede selv, giver udtryk for, at det er nemmere at skelne mellem andre produkter. Derudover giver én kvindelig interviewperson udtryk for, at hun kunne godt tænke sig et mere farverigt advarselssystem end det sort-hvide, der findes på nuværende tidspunkt.
- Uddannelse og beskæftigelse har ikke spillet nogen rolle hos de interviewede, da de ikke blev spurgt om det, selvom nogle af dem er i sundhedssektoren.

4.1.6 Interviewguide III – første del af analysen

Interviewguide III blev udarbejdet på baggrund af en interesse i at undersøge, om den kommunikative indsats fra de forskellige myndigheder har haft en indvirkning på borgeres forbrugeradfærd.

Nedenstående under-arbejdsspørgsmål vil blive fuldt besvaret, efter hele datamaterialet har været præsenteret for læseren.

Under-arbejdsspørgsmål:

3. Hvilken rolle spiller formidlingen af informationen fra pjecen om Chiles lov 20.606 om ernæringsmæssige beskeder med "høj i" (indhold af: fedtstoffer, kalorier; sodium og sukker) hos forbrugerne, når de antager en ny forbrugeradfærd?

INTERVIEWGUIDE III	
Forskningsspørgsmål	Interviewspørgsmål
I ¿Har den kommunikative indsats fra de forskellige myndigheder spillet en rolle i forbrugernes erkendelse, når vi taler om ændring af spisevaner og indkøbsvaner hos borgere?	1. ¿Foretrækker borgere nogle produkter som indeholder en høj værdi af fedt; salt; sukker og kalorier frem for andre i den samme kategori? 2. ¿Har flere borgere på det sidste ændret forbrugsadfærd, og gået over til "lavere i" (mindre salt; færre kalorier mm) produkter siden loven trådte i kraft i juni 2016?
	3. ¿Hvordan har den kommunikative indsats fra både fødevarerindustrien, og sundhedsministerier haft en indflydelse på madvaner hos borgere?
	4. ¿Hvilke medier benytter borgere sig af, når de leder efter information om produkters næringsindhold?

Link til Nvivo projektfil

- 1. Foretrækker borgere nogle produkter, som indeholder en høj værdi af fedtstoffer; kalorier; sodium og sukker, frem for andre i den samme kategori?**

Ud fra de indhentede primære data mener 6 ud af 14 mænd, at forbrugere har en præference for nogle produkter i den samme kategori af "høj i" indhold af fedtstoffer; kalorier; sodium og sukker. Én interviewperson siger: "Jeg foretrækker dem, når jeg ikke er på diæt" (Alberto Araos, 31 år gammel). En anden interviewperson giver udtryk for, at "priser er meget vigtigt for mig for mit helbred" (Manuel Báez Alvarado, 65 år gammel), imens én sidste interviewperson siger, at han aldrig kigger rigtigt efter: "*Nunca me fijo*" (Omar Peralta, 61 år gammel). 10 ud af 34 kvinder foretrækker nogle produkter frem for andre i den samme

kategori, men specificerer ikke årsagen til det. 14 af de kvindelige interviewpersoner siger, at de ikke foretrækker nogle produkter frem for andre under den samme kategori, imens de sidste 10 kvindelige interviewpersoner varierer. Nogle tager prisen, alder, personlige plejebehov og information i betragtning, når de vælger imellem produkter, som befinder sig inden for den samme kategori af "høj i" indhold: "*Depende de la edad y necesidad de cuidado*" (Patricia Salgado Cabrera, 65 år gammel). Særligt én interviewperson tilføjer, at det er de mest socialt økonomiske udsatte, som tager prisen i betragtning, når de forbruger inden for den samme kategori af produkter: "*Mange gange ja, fordi prisen betyder meget for de grupper, som er socialt udsatte til sidst*" (Rosa María Ortega Lara, 66 år gammel). Imens tilføjer en anden, at andre personer decideret vælger at undgå den slags produkter i det hele taget: "*Nej, mange mennesker tager afstand fra dem*" (Rossana Hernández, 45 år gammel).

2. Har flere borgere på det sidste ændret forbrugsadfærd og gået over til "lavere i" (mindre fedtstoffer; kalorier; sodium og sukker) produkter, siden loven trådte i kraft i juni 2016?

Ud fra de indhentede primære data mener 12 ud af 14 mænd i undersøgelsen at have oplevet en ændring i forbrugsadfærd, siden mærkningsordningen trådte i kraft: "Ja, jeg har set en ændring i mine omgivelser" (Waldo Vasquez, 42 år gammel). To af de interviewede mener ikke at have bemærket forbrugerændringer, og én af dem giver udtryk for, at han ikke har set nogle former for ændringer i at handle anderledes, siden lov 20.606 trådte i kraft hos borgerne: "Nej" (Rodolfo Ortega Lara, 58 år gammel). 24 ud af 34 kvindelige interviewpersoner mener at have observeret en ændring: "Jeg ser, at folk vælger at prøve at spise sundere" (Angeline Lapierre, 31 år gammel). Syv kvinder mener ikke at se nogle former for ændring i forbrugsadfærd i omgivelserne, imens tre mener, at de ser små ændringer.

3. Hvordan har den kommunikative indsats fra både fødevarerindustrien og sundhedsministeriet haft en indflydelse på madvaner hos borgere?

Ud fra de indhentede primære data mener 13 ud af 14 mænd, at den kommunikative indsats har vist sig at have haft en indflydelse på forbrugere, når de vælger og handler ind blandt de forskellige produkter. De synes, at indflydelsen desuden har været positive, fordi det er nemt at læse eller se, men én interviewperson udtrykker stadigvæk at være i tvivl. Andre af de interviewede mener, at det stadig kan blive bedre: "*Meget godt. Som land tror jeg, at vi er*

sundere takket være loven. Jeg forstår ikke i detaljer, hvordan mærkningssystemet virker, og hvilke der er de dårlige ingredienser, produkterne indeholder. Det er stadig sort og hvidt for mig. Det, jeg kan lide, er, at det er nemt at læse og bemærke” (Alberto Araos, 31 år gammel). En anden af de interviewede mener, at den har haft en positiv effekt: *“Den har haft en god indflydelse”* (Alonso Uribe, 42 år gammel). En anden interviewperson giver udtryk for, at den kommunikative indsats angående formidlingen af selve loven havde en stor mediedækning: *“Siden loven blev stiftet, fik den mediedækning i forskellige reklamer og programmer”* (Cesar Bustamante, 31 år gammel); *“Marketing og mediedækning”* (Juan Ortega Lara, 64 år gammel). En af de interviewede synes, at de gør det på baggrund af en ægte bekymring for folks helbred: *“Jeg tror på, at de gør det, fordi de er bekymrede for samfundets spisevaner og helbredsstatus”* (Omar Peralta, 61 år gammel), og at de vil have folk til at vælge bedre, når de handler: *“de vil også have folk til at vælge bedre blandt produkterne”* (Waldo Vasquez, 42 år gammel). De fleste kvinder viser sig at have en lignende oplevelse i forhold til det samme fænomen end hos mændene. De mener, at den kommunikative indsats har opnået noget. Folk kigger i det mindste lidt mere efter, før de putter et produkt ind i sin indkøbsvogn: *“Før man køber noget, kigger man på de mærkningsadvarsler, de har. Man sammenligner dem også i forhold til priser, og jeg tror, at jeg stadigvæk selv ville tage den uden advarselsmærkninger”* (Andrea Lorca, 42 år gammel). En anden af de interviewede giver udtryk for, at det er moren, som tager sig af den opgave for det meste: *“Min mor vælger tingene i supermarkedet, og som regel vælger hun dem uden advarselsmærker eller prøver at finde nogle af dem, der har færre”* (Catalina Rogers Alcalde, 23 år gammel). Nogle oplever en større diversitet af produkter, som de kan vælge imellem: *“Jeg oplever en større diversitet af produkter i supermarkedet”* (Cristina Calderon, 58 år gammel), og der tilføjes: *“Det hjælper”* (Edith Contreras, 54 år gammel). Andre mener, at de stadig skal arbejde mere med det for at motivere folk til at vælge i sundere retninger: *“Jeg tror, at det har hjulpet på det sidste, men der mangler stadig mere information om at spise og vælge en sundere kost”* (Rossana Hernández, 45 år gammel). De kvindelige interviewpersoner inddrager desuden den rolle, den kommunikative indsats har haft i skolerne, og hvordan den har vundet en plads i den chilenske kultur. En af de interviewede mener, at det er ikke på grund af regeringen, de spiser, som de spiser i dag, men fordi initiativet eller indsatsen har vundet en plads i kulturen. *“Jeg tror, at det er en del af kulturen i dag, og det skjules ikke, at det er regeringen, som støtter os eller motiverer os til det”* (Viviana Ortiz, 61 år gammel). Men der er stadigvæk et stort antal kvindelige interviewpersoner, som giver udtryk for, at det slet ikke har hjulpet, og at indsatsen faktisk ikke har været særlig god eller gavnlig for den

chilenske befolkning. Det er 10 af de interviewede ud af 34, som mener, at det har været en decideret dårlig indsats: *“Det har ingen indflydelse haft”* (María Quinteros, 62 år gammel). Særligt en af de interviewede adskiller sig fra de andre, idet hun mener, at folk alligevel foretrækker produkter, der er “høj i” indhold af fedtstoffer; kalorier; sodium og sukker, fordi de er mere smagfulde: *“Ikke så godt. De fleste foretrækker produkter, der er høj i indhold af noget, fordi de smager bedre”* (Ingrid Diaz, 55 år gammel).

4. Hvilke medier benytter borgere sig af, når de leder efter information om produkters næringsindhold?

Ud fra de indhentede data giver 10 ud af 6 mænd ud af 14 mænd udtryk for, at de benytter sig af internettet, og de læser det, der står på selve produktets emballage, når de leder efter information: *“Fødevaremærkning og internettet”* (Cesar Bustamante, 31 år gammel). *“Jeg leder ikke efter information andre steder end det, jeg selv kan læse på produktets emballage”* (Diego Maldonado, 40 år gammel). *“Jeg kigger på advarselsstempler og det, som står af ingredienser på selve produktet”* (Damian Leyton, 59 år gammel). Kvinderne benytter sig af internettet, (FNP), advarselsmærker på selve produktets emballage, ernæringseksperter og sociale medier som informationskilde: *“(FNP) og ingredienser på produkter”* (FNP) (Angeline Lapierre, 31 år gammel). De læser det, som også er på bagsiden af produktet: *“(FNP) og ingredienser”* (Catalina Rogers Alcalde, 23 år gammel). Andre søger hjælp hos professionelle, som ernæringseksperter, for mere detaljeret information eller hjælp til at finde det, de mangler eller søger: *“Ernæringseksperter”* (Fernanda Sandoval, 26 år gammel), *“Ernæringseksperter”* (Marianne Schmidt, 23 år gammel) eller sociale medier som YouTube: *“YouTube, som regel”* (Ingrid Diaz, 55 år gammel). De kvindelige interviewpersoner viser sig at være generelt mere åbne og nysgerrige, når de handler, og prøver at finde mere information fra de forskellige produkter, de kommer i nærheden af eller viser interesse for.

Interviewguide III – anden del af analysen

- Nedenstående er kodningshierarkiet struktureret efter interviewguide II - første del af analysens indholdstemaer er blevet kodet i Nvivo-programmet, og et link til Nvivo projektfilen følger.

og forholde sig til den nye formidlede information ([Link til Nvivo projektfil](#)) (Tema 3 Kommunikativ indsats indvirkning/Ja Mænd-Kvinder). Men vi finder stadig en gruppe af 10 kvindelige interviewpersoner, som mener, at den kommunikative indsats har været decideret dårlig, og at den slet ikke har hjulpet den chilenske befolkning. Desuden mener to af dem, at folk stadig foretrækker de produkter, som er "høje i" indhold af fedtstoffer; kalorier; sodium og sukker, fordi de smager bedre ([Link til Nvivo projektfil](#)) (Tema 3 Kommunikativ indsats indvirkning/Nej Kvinder). Derudover mener både mandlige og kvindelige interviewpersoner, at den formidlede nye information kunne blive bedre, og de giver udtryk for et ønske om at videreudvikle den kommunikative indsats i landets kultur. De mener, at den kommunikative indsats har vundet en plads i kulturen. Derudover giver de udtryk for at være meget tilfredse med de initiativer og midler, man har taget i brug i skoler ([Link til Nvivo projektfil](#)) (Tema 3 Kommunikativ indsats indvirkning/Andet Mænd-Kvinder). I datamaterialet ser vi en forskel i, hvordan mænd og kvinder leder efter den nye formidlede information. Mænd giver udtryk for at benytte sig af internettet og det, som står på selve produktets emballage ([Link til Nvivo projektfil](#)) (Tema 4 Brugte medier til indhentning af information/Mænd). Kvinder giver udtryk for at bruge flere midler til indhentning af den nye formidlede information. De bruger (FOP)-systemet, (FNP) faktaernæringspanelet, ernæringseksperter, internettet og diverse sociale medier til det ([Link til Nvivo projektfil](#)) (Tema 4 Brugte medier til indhentning af information/Kvinder).

4.1.7 Delkonklusion

Under-arbejdsspørgsmål:

3. Hvilken rolle spiller formidlingen af informationen fra pjecen om Chiles lov 20.606 om ernæringsmæssige beskeder med "høj i" (indhold af: fedtstoffer, kalorier; sodium og sukker) hos forbrugerne, når de antager en ny forbrugeradfærd?

Den kommunikative indsats, MINSAL (Sundhedsministeriet) har sat i værk i samarbejde med fødevarerindustrien i Chile, viser sig at have haft indvirkning på borgere, selvom vi stadig ift. spisevaner og forbrugeradfærdsniveau finder borgere, som ikke har ændret indkøbsvaner. Vi ser, at en gruppe borgere erkender at have inkorporeret den NY-Viden, de har erhvervet fra den nye formidlede information i deres omgivelser. Andre taler om et stærkt ønske om at inddrage nyere vaner frem for at bevare de gamle vaner. Alt i alt kan vi sige, at den nye

formidlede information fra Chiles myndigheder er opstået og blevet set i de fleste interviewedes omgivelser. Når vi taler om strukturelle koblinger og sociale niches, handler det mest om en ægte interesse fra afsenderens side i at opretholde en ægte vedvarende interaktion med modtageren. Formålet er bedre at koordinere gennem de gemte udtryk bag sproget med den hensigt at forbedre det fælles kommunikative system.

Temaer fundet i datamaterialet:

- Mænd foretrækker indhentning af den nye formidlede information via hurtig adgang såsom internettet og (FOP) Front-of-Package labelling, fordi det er nemmere og hurtigere.
- Kvinder er mere forskelligartede, når de skal indhente den nye formidlede information. De bruger forskellige kilder såsom internettet, (FNP) Fakta-Nutritional-Panel, (FOP) Front-of-Package labelling, ernæringseksperter og forskellige typer af sociale medier, som kan indeholde det, de leder efter mm.
- De giver udtryk for, at den kommunikative indsats er en del af Chiles kultur, og at folk interesserer sig for det, ikke kun fordi MINSAL (Sundhedsministeriet) eller Chiles regering som land har stået bag initiativet.

4.1.8 Delkonklusion

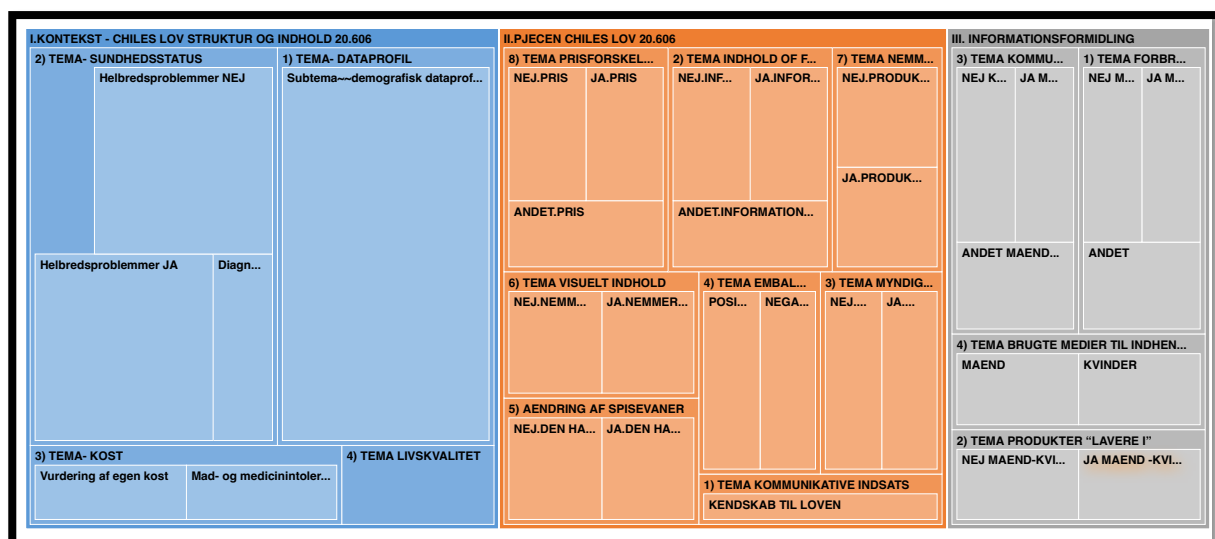
Under-arbejdsspørgsmål:

4) Hvad er de mest relevante variable at analysere for at bestemme, hvordan forbrugerne opfatter formidlingen af informationen fra pjecen om Chiles lov 20.606 om ernæringsmæssige beskeder med "høj i" (indhold af: fedtstoffer; kalorier; sodium og sukker), og hvordan påvirker disse deres forbrugeradfærd?

Ud fra datamaterialet er nogle af de mest relevante variable, som dukkede op til at blive analyseret, pris på produktet, i forhold til at forbrugere generelt tænker på prisen, inden de handler. Desuden foretrækker borgere, som har en lavere indkomst eller er socialt udsatte stadig prisen frem for

sundhed, giver nogle af de interviewede udtryk for. Med hensyn til de visuelle kommunikative indsats mener forbrugere derudover, at materialestoffet er enkelt at læse, men de er ikke alle sikre på, om de har fået al den nødvendige information, de skulle have haft. Det vil sige, at på indramningsniveau mener de interviewede, at det klart kan forbedres. Desuden nævner forbrugere, at den visuelle kommunikative indsats stadig kunne være mere opsynsvækkende. Men alt i alt synes de fleste, at det fungerer fint, og at de kan finde og læse produktets information på emballagen hurtigt og uden de større problemer.

Kodningshierarki struktureret efter interviewguide I, II og III's indholdstemaer

[Link til Nvivo projektfil](#)

4.2 Problemformulering

Hvorvidt har den kommunikative indsats fra fødevarerindustrien og Chiles offentlige myndigheder haft en positiv, negativ eller neutral indvirkning på forbrugerne, siden mærkningsloven 20.606 om produkter, der indeholder en høj værdi af fedtstoffer; kalorier; sodium og sukker, trådte i kraft i juni 2016?

Den kommunikative indsats fra fødevarerindustrien og Chiles offentlige myndigheder viser sig at have opnået en positiv indsats ud fra det analyserede datamateriale. De fleste borgere genkender den nye formidlede information leveret fra de forskellige myndigheder i deres

omgivelser, og nogle af de interviewede er mere opmærksomme på deres indkøbsvaner, samt hvad de forbruger. Det er meget få af de interviewede, som under undersøgelsen gav udtryk for ikke at have haft en idé om, hvem der stod bag initiativet, samt hvad stod initiativet for. De fleste har bemærket det, og de har lavet deres egne distinktioner om den formidlede information i form af Ny-Viden. Datamaterialet har givet udtryk for at få af de interviewede har forstærket deres ældre viden i samhørighed med den nye formidlede information, de har modtaget i deres omgivelser. Men det skal også nævnes, at der stadigvæk er flere borgere, som ikke har ændret deres indkøbsvaner eller spisevaner på grund af det. Samtidig skal det understreges, at de generelt set er mere bevidste om, at det er vigtigt at spise sundt, og nogle prøver at give udtryk for at ønske at inddrage sundere vaner til både egen kost og livskvalitet i det hele taget. Derudover giver nogle af de interviewede udtryk for, at fastfood også kunne blive reguleret under ordningen af fødevaremærkningen, da der stadig er mange borgere, som forbruger det. Datamaterialet viser at en tredjedel som udelukkende består af kvinder, er skeptiske overfor den kommunikative indsats, og de giver udtryk for at den er fuldstændig meningsløs. To tredjedele af de kvindelige interviewede og tretten ud af de fjorten mandlige interviewede viser at være positivt indstillede overfor initiativet fra myndighederne og fødevareindustrien, når det kommer til den nye information i deres omgivelser og ændring af madvaner. Derudover giver en mandlig interviewperson udtryk for, at indsatsen viser en ægte bekymring fra landets side for den chilenske befolknings helbredstatus, imens andre mener, at det rækker længere end det, og at det er blevet en del af den chilenske kultur. De mener med egne ord, at de ikke har brug for landets officielle myndigheder for at tage initiativet seriøst, men at det allerede er blevet inkorporeret som en del af Chiles kultur. Det viser sig i et særligt scenarie, hvor nogle af de interviewede ikke oplever det som nødvendigt at fastholde en vedvarende interaktion med Chiles entiteter og deres kommunikative indsatser bag pjecen Chiles lov 20.606. Dermed viser det sig at være modsigende i forhold til den valgte teoretiske ramme, som baserer deres forskning på bevarelse samt tilpasning på lang sigt af kommunikative indsatser, efter mennesker har erhvervet Ny-Viden ud fra den nye formidlede information fra omgivelserne. Kommunikative indsatser skal ikke skabes konstant på ny, man skal arbejde ud fra et ægte ønske fra landets side om at videreudvikle koordinerede aktiviteter gennem sproget, som bevarer den samme kommunikative basisindsats.

Kapitel 5

Konklusion

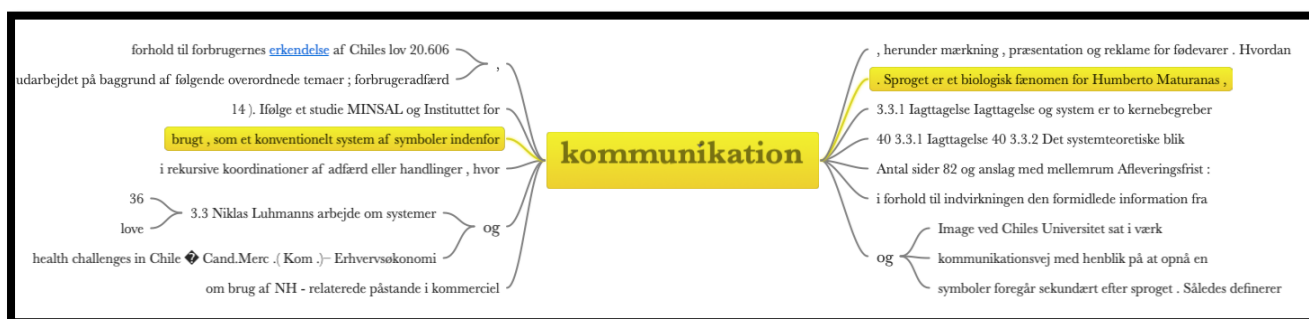
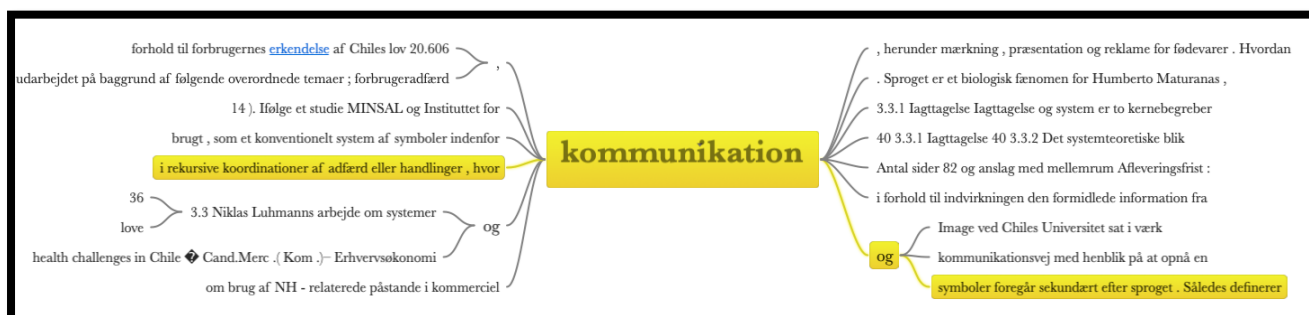
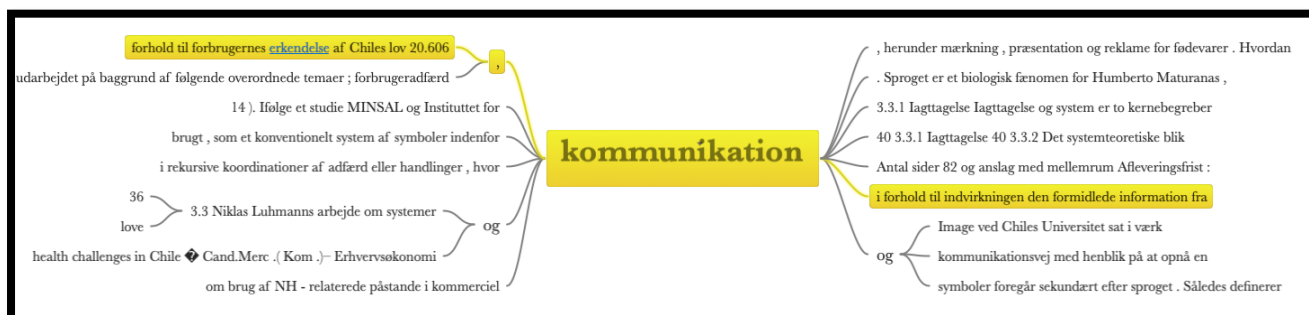
Vi kan konkludere at ved at foretage en undersøgelse om hvordan borgere erkender og ændre forbrugsadfærd på basis af de kommunikative systemindsatser vi bruger i samfundet, vil ikke straks løse alle sundhedsproblemer i verden. Undersøgelsen har givet mig som undersøger indsigt i forskellen mellem at arbejde med sprog som biologisk fænomen og de begrænsninger dette medfører, og samtidig beskæftige mig med kommunikation som det kommunikative konventionssystem det er blevet konstrueret ved koordinationer gennem sproget. Det vil sige at arbejde med kommunikative indsatser med henblik på, at indramme den nye formidlede information er en vigtig og afgørende faktor. Det er vigtigt for den nye formidlede informations succes at tage de mennesker, som har været en del af indramningens beskeder i betragtning under hele processen. Ifølge Luhmann spiller afsenderen ikke en central rolle i formidlingen af den nye information, fordi det er modtageren som vælger betydningen af beskeden, uanset hvilken hensigt afsenderen har (Seidl, n.d.), s. 9). Maturana og Varela modsiger ikke dette, og tilføjer derudover nægtelsen af en ekstern verden for observatører. Borgere som ikke har været direkte i kontakt med udformningen af den genererede nye form for viden, vil sandsynligvis ikke kunne mærke den fra starten i sine omgivelser indtil de mærker det selv (Seidl, n.d., s. 21). Kommunikative indsatser har en dobbelt opgave i at for det første skal de analysere den biologiske autopoietiske profil af det segment de vil undersøge og derefter skal de løbende blive ved med at arbejde med at opretholde kontakt til dem via forskellige instanser i det sociale system, da borgere alle befinder sig i forskellige stadium i forhold til at erstatte Gammel-Viden for Ny-Viden i deres kommunikative konventionssystem.

Kapitel 6

Perspektivering

Hovedformålet med undersøgelsen har været at prioritere menneskers måde at agere på i egne omgivelser, når de oplever formidling af ny information (Interaktionel Åbenhed). Den samtidige (interaktionelle) åbenhed og (operative) lukning af det autopoietiske system bliver særligt vigtig, når man overvejer at undersøge kognitive processer hos mennesker. For Maturana og Varela er “at leve” direkte forbundet med begrebet “erkendelse”. Ifølge dem er “levende systemer, kognitive systemer og at leve som en proces er en erkendelsesproces” (Seidl 2004a, s. 4). Det at leve, og det at tale om kognitive processer er det samme. Forholdet mellem system og omgivelsen er en afgørende vigtig ting, når vi skal forstå overlevelse og livskvalitet i det system der er tale om. Man kan ikke overføre information i form af “input” i systemets omgivelser, men man kan udløse “forstyrrelser” som sætter interne operationer i gang i systemet. Eksterne faktorer kan udløse “forstyrrelser” og sætte interne processer i gang i systemet, men de kan ikke bestemme processernes gang. Luhmann kalder det “kausalitets-udløsning” i stedet for “performance-kausalitet” (Seidl 2004a, s. 4). Levende systemer er strukturelt koblet til sine omgivelser, og vi oplever deres struktur værende tilpasset deres egne omgivelseres struktur. De er koblet via de strukturelle koblinger, som er et kernebegreb i Maturanas og Varelas arbejde om autopoiesis. Efter sociologiske studier prioriter tradition enten **mennesker** eller **handlinger**, når de taler om sociale systemer. Luhmann siger at begge er inkompatible med begrebet autopoietisk socialsystem og vælger kommunikation som et andet element. “Sociale systemer bruger kommunikation, som deres særlige form for autopoietisk reproduktion. Deres elementer er kommunikation, som er rekursivt produceret og reproduceret af et kommunikationsnetværk, og som ikke kan eksistere uden for et sådant netværk” (Seidl 2004a, s. 8). I overensstemmelse med ovenstående, blev der i datamaterialet fundet et mønster mellem **erkendelse, kommunikation og indvirkning**, når vi taler om erhvervelse af ny formidlet information i borgenes omgivelser. Der er tale om hvordan vores kognitive system og nervesystem arbejder, i forhold til den nye information vi modtager fra vores omgivelser. I specialets undersøgelse spiller forbrugeradfærd samt indhentning af kommunikation en vigtig rolle med henblik på, at erhverve Ny-Viden fra andre kommunikationsplatforme. Der er tale om erhvervelse af Ny-Viden, som inkorporeres i menneskers gamle overbevisningers kognitive system. Nedenstående figur som er et Word Tree udarbejdet i Nvivo program, viser

korrelationen ud fra interviewees datamateriale. Kommunikation kan ikke erkendes, men reflekterende erkendelse giver anledning til kommunikation (Seidl 2004a., s. 16). Det vil sige at det er igennem vores handlings koordinationer i sproget, at vi danner vores kommunikative system som dermed bliver et konventionelt system af symboler vi bruger i den sociale niche som kommunikation. Det er således at vi er i stand til at orientere os selv og hinanden, når vi arbejder mod erhvervelse af Ny-Viden i samfundet som kan være relevant viden for vores eksistens som levende systemer. Hermed kan vi konkludere at kommunikative indsatser, som har til hensigt at hjælpe borgere hen imod en sundere forbrugsadfærd ikke er irrelevante, da det er igennem kommunikationssystemet og indramning af beskederne, hvordan borgere vil erhverve den nye formidlede information.

Nvivo Word Tree: Erkendelse - (Kommunikation)- Indvirkning

Kapitel 7

Litteraturliste

- Åkerstrøm Andersen, Niels., and Justine Grønbaek. Pors. 2018. *Niklas Luhmann*. Book. Edited by Niels. Åkerstrøm Andersen and Justine Grønbaek. Pors. 2. udgave. Statskundskabens klassikere. Kbh: Djøf.
- Brinkmann, Svend, and Steinar Kvale. 2018. *Doing Interviews*. Book. Edited by Svend Brinkmann and Steinar Kvale. Second edition. The SAGE Qualitative Research Kit. Los Angeles: SAGE.
- Chile Atiende. 2022. "Ley de Etiquetados de Alimentos."
- Dubois, Pierre, Paulo Albuquerque, Olivier Allais, Céline Bonnet, Patrice Bertail, Pierre Combris, Saadi Lahlou, Natalie Rigal, Bernard Ruffieux, and Pierre Chandon. 2021. "Effects of Front-of-Pack Labels on the Nutritional Quality of Supermarket Food Purchases: Evidence from a Large-Scale Randomized Controlled Trial." Article. *Journal of the Academy of Marketing Science* 49 (1): 119–38. <https://doi.org/10.1007/s11747-020-00723-5>.
- Franco-Arellano, Beatriz, Lana Vanderlee, Mavra Ahmed, Angela Oh, and Mary L'Abbé. 2020. "Influence of Front-of-Pack Labelling and Regulated Nutrition Claims on Consumers' Perceptions of Product Healthfulness and Purchase Intentions: A Randomized Controlled Trial." Article. *Appetite* 149: 104629–104629. <https://doi.org/10.1016/j.appet.2020.104629>.
- Ikonen, Iina, Francesca Sotgiu, Aylin Aydinli, and Peeter W.J. Verlegh. 2020a. "Consumer Effects of Front-of-Package Nutrition Labeling: An Interdisciplinary Meta-Analysis." *Journal of the Academy of Marketing Science*. Springer. <https://doi.org/10.1007/s11747-019-00663-9>.
- . 2020b. "Consumer Effects of Front-of-Package Nutrition Labeling: An Interdisciplinary Meta-Analysis." *Journal of the Academy of Marketing Science*. Springer. <https://doi.org/10.1007/s11747-019-00663-9>.
- Ipsos. 2017. "IPSOS CHILE Cumple Con Los Requerimientos de Calidad de La Norma Internacional ISO 2052 En Investigación de Mercados, Social y de Opinión."
- "JENNIFER ATTRIDE-STIRLING." 2001.
- Kvale, Steinar, and Svend Brinkmann. 2015a. *Interview : det kvalitative forskningsinterview som håndværk*. Book. Edited by Steinar Kvale and Svend Brinkmann. 3. udg. Kbh: Hans Reitzel.
- . 2015b. *Interview : det kvalitative forskningsinterview som håndværk*. Book. Edited by Steinar Kvale and Svend Brinkmann. 3. udg. Kbh: Hans Reitzel.
- Leathwood, Peter D., David P. Richardson, Peter Sträter, Peter M. Todd, and Hans C.M. van Trijp. 2007a. "Consumer Understanding of Nutrition and Health Claims: Sources of Evidence." *British Journal of Nutrition*. <https://doi.org/10.1017/S000711450778697X>.
- . 2007b. "Consumer Understanding of Nutrition and Health Claims: Sources of Evidence." *British Journal of Nutrition*. <https://doi.org/10.1017/S000711450778697X>.
- "LEY 20.606 SOBRE COMPOSICIÓN NUTRICIONAL DE ALIMENTOS Y SU PUBLICIDAD Subsecretaría de Salud Pública." n.d.
- "Ley-20606_06-JUL-2012." 2012a.
- "Ley-20606_06-JUL-2012." ———. 2012b.
- Maguire, Moira, and Brid Delahunt. 2017. "Doing a Thematic Analysis: A Practical, Step-by-Step Guide for Learning and Teaching Scholars. *." <http://ojs.aishe.org/index.php/aishe-j/article/view/335>.
- Maturana, Humberto. 1998. *The Tree of Knowledge : The Biological Roots of Human Understanding /*. Book. Edited by Francisco. Varela. Revised edition. Boston: Shambhala.

- Rienecker, Lotte., and Peter. StrayJørgensen. 2022. *Den gode opgave : håndbog i opgave-, projekt- og specialeskrivning*. Book. Edited by Lotte. Rienecker and Peter. Stray Jørgensen. 6. udgave. Frederiksberg: Samfundslitteratur.
- Rodriguez, Dario. 2022a. "Autopoiesis, the Unity of a Difference: Luhmann and Maturana." <https://www.researchgate.net/publication/262657708>.
- . 2022b. "Autopoiesis, the Unity of a Difference: Luhmann and Maturana." <https://www.researchgate.net/publication/262657708>.
- Romesin, Humberto Maturana, and Pille Bunnell. 1998a. "Biosphere, Homosphere, and Robosphere: What Has That to Do with Business?"
- . 1998b. "Biosphere, Homosphere, and Robosphere: What Has That to Do with Business?"
- Seidl, David. 2004a. "Luhmann's Theory of Autopoietic Social Systems The Ecology of Organizational Routines View Project Practical Relevance of SAP Research View Project." <https://www.researchgate.net/publication/277293382>.
- . 2004b. "Luhmann's Theory of Autopoietic Social Systems The Ecology of Organizational Routines View Project Practical Relevance of SAP Research View Project." <https://www.researchgate.net/publication/277293382>.
- Taillie, Lindsey Smith, Marcela Reyes, M. Arantxa Colchero, Barry Popkin, and Camila Corvalán. 2020. "An Evaluation of Chile's Law of Food Labeling and Advertising on Sugar-Sweetened Beverage Purchases from 2015 to 2017: A before-and-after Study." *PLoS Medicine* 17 (2). <https://doi.org/10.1371/JOURNAL.PMED.1003015>.
- Yáñez, Ximena Dávila, and Humberto Maturana Romesín. 2013. "Systemic and Meta-Systemic Laws." *Interactions* 20 (3): 76–79. <https://doi.org/10.1145/2451856.2451873>.

Kapitel 8

Appendiks

Humberto Maturanas Systemiske og meta-systemiske love

Grundlæggende Systemiske Love

- Begrebsdefinitioner

De grundlæggende systemiske love i Humberto Maturanas arbejde er abstraktioner af vores privat eller intim erfaringsmæssige oplevelsestilstand, som konstituerer fundamentet og grundlaget for vores underbevidsthed samt udtrykker sig gennem vores tanker og rationelle forklaringer.

0 Muligheden for at vide: Vi mennesker er døren for alt form for viden, forståelse, og forklaring af hvad vi oplever under vores selvrealisering (1) Hvis det ikke skete at mennesker havde oplevelsen af at *observere* som en form for handling til at lave distinktioner om noget, som eksister selvstændig fra det vi foretager os imens vi skelner det (2) hvis vi ikke stille spørgsmålet, hvordan vi mennesker gør, hvad vi gør mens vi handler som observatør; og (3) hvis vi var ikke opmærksomme på at mennesker *kan kun forklare*, hvordan vores proces i at observere foregår ved at vise en konfiguration af processer- at hvis det var tilladt at operere, ville det give anledning til en observatør opererende i observation; derefter (4) det ville ikke være muligt at forstå processerne om at vide, observere, og forklare som *biologiske-kulturelle* aspekter af levende væsner i de lukkede konsensuale verdener, som konstituerer vores eksistens som *Homo sapiens-amans amans* eksistens, uden at søge støtte i en formodet transcendent virkelighed. Menneskers selvrealisering er altings eksistensbetingelsen, at vi skelner som mennesker i vores liv alene og sammen med andre (Yáñez and Romesín 2013, s. 2). Alt det et menneske kan komme til at vide eller kommer til at lære gennem sit liv, er bestemt af det menneskets struktur, det ligger i menneskers selve rødder og egen organisation (Maturana 1998, s. 19).

1 Observerer: Alt sagt er sagt fra en observatør til en anden observatør, som kunne være ham eller hende selv (Yáñez and Romesín 2013, s. 2).

Hvordan ovenstående proces af den grundlæggende systemisk lov 1 om observatør foregår, kan illustreres ved hjælp af to eksempler taget fra Humberto Maturanas bog *Kundskabens Træ*. 1) Marriot en forsker som tilhørte hoffet hos en af de Luises foretog et række eksperimenter med forskellige figur på papir og ved hjælp af det var han i stand til at vise kongen, visionen af sine afhuggede undersåtter før han gjorde det. Det fænomen Marriot viste igennem sine eksperimenter, er at billedet af punktet (finger eller undersåtter) falder i nethindens område, hvor synsverven går ud og dermed har ingen lysfølsomhed. Det kaldes *den blinde vinkel* og det vigtigt ved det er at det viser, at *vi ser ikke, at vi ikke ser*. Vores visuelle opfattelse arbejder i et sammenhængende rum og med mindre, vi selv foretager nogle ændringer opfatter vi ikke, at det burde opstå eller vise sig en diskontinuitet, 2) Otto Von Guericke i 1672 beskrev fænomenet om de farvede skygger, da han bemærkede at hans finger var i gang med at blive blå, når den lavede en skygge mellem sin lampe og den opgående sol. Forklaringen for hvordan vi ser farverne er ikke enkelt, men det væsentlige her for at forklare farver det er, at vi skal stoppe med at tænke på at de farver vi ser fra objekterne, er bestemt af lysegenskaber som kommer fra dem, og vi skal i stedet fokusere på at forstå, hvordan konfiguration af en farve svarer til en specifik konfiguration af aktivitetstilstande i nervesystemet som sin struktur bestemmer (Maturana 1998, s. 10). Det relevante ved det er at ændringer i den neurale aktivitet bliver udløst af forskellige forstyrrelser, som er bestemte hos hvert enkelte menneske af sin individuel struktur og ikke af de karakteristikker af den forstyrrende agent (Maturana 1998, s. 10). Vi ser ikke verdens "*rum*", vi lever igennem vores synsfelt, vi ser ikke verdens "*farver*", vi lever i vores farverum. Vi befinder os i en verden, hvor vores struktur og erfaringer er uopløseligt bundet til hinanden. **Vi vil lære at vide mere fra den, men hver gang vi eksaminerer eller studerer den nærmere, finde vi ud af vi kan ikke adskille vores biologiske og sociale handlingshistorie fra hvordan den verden opstår for os.**

2 Hverken tilfældighed eller kaos: Alt en observatør foretager sig, som levende system eller menneske opstår i hans eller hendes handlinger ifølge spontane regelmæssigheder og operationelle sammenhænge, som er bevaret på alle tidspunkter og omstændigheder af hans eller hendes måde at operere på gennem sit livs flow. Det eksisterer ikke tilfældigheder i livets hændelser (Yáñez and Romesín 2013, s. 2).

3 Observatøren og observerer: Observatøren opstår i hans eller hendes egne distinktioner af refleksiv karakter gennem sine egne operationer i at observere. **Observatøren eksisterer ikke som noget a-priori til hans ellers hendes egne refleksive distinktioner** (Yáñez and Romesín 2013, s. 2). Refleksionens øjeblik foran et spejl er det altid en særlig oplevelse, det er det øjeblik, hvor vi kommer på det niveau af selvbevidsthed, hvor vi kan se at det er ting vi selv ikke kan se på en anden måde. Det er ligesom når vi afslører *den blinde vinkel* som viser vores egen struktur, og som når vi undertrykker det blindhed som det medfører ved at udfylde tomrummet (Maturana 1998, s. 12). Den her særlige måde for at lære at vide undgås i vesten, fordi vores kultur er centreret i at agere og ikke i at reflektere.

4 Rekursive iagttagelses flow: Vi kan se at handlingen af at reflektere over noget foregår mens en observatør folder sig ud under en samtale, og bemærker sig selv i hans eller hendes egne operationer; hvori refleksionsprocessen foregår som en del af livet, det fører til det ekspanderende rekursiv ekspansion om forståelsen af os selv samt vores bevidsthed, og de handlinger som er tilstrækkelige i forhold til de omstændigheder, hvor man befinder sig i en konstant skiftende nutid, som den same dynamik af rekursive refleksioner generer. Det flow af rekursive refleksioner foregår, som en ekspansions dynamik af vores refleksionstilstand om vores levevis; fordi refleksionshandlingen sker som vi udvider vores vision og bevæger os væk fra følelsen af at vi kan vide noget med absolut sikkerhed (Yáñez and Romesín 2013, s. 2). Menneskers eksistens startede med sproget og eksisterer i sproget, som er ikke det samme som kommunikation. Væsentlig for sproget som fænomen er at det opleves på daglig basis ved at leve sammen med andre, og manifesterer sig i rekursive koordinationer af adfærd eller handlinger, hvor kommunikation og symboler foregår sekundært end sproget. Det foregår ikke i hjernen og er ikke noget abstrakt, det er de konkrete ting vi laver sammen i den rekursive flow af koordination af interaktioner i vores måde at leve sammen (Romesin and Bunnell 1998, s. 13). **Handlinger og objekter er ikke udenfor os og venter på, at blive bemærket og inkorporeret i vores system. De opstår gennem menneskelige interaktioner under beskrivelsen, hvor handling og erfaring er lænket i en cirkularitet, hvori enhver handling af viden bringer en ny verden. Sproget er vores startpunkt, og vores kognitive instrument samt vores problem. Der findes ikke en diskontinuitet mellem det sociale og det menneskelige samt biologiske rødder. Fænomenet at vide er kun i et stykke, og alle sine dimensioner er grundlagt på den måde** (Maturana 1998, s. 14).

5 Illusion og erkendelse: Alt det vi oplever, oplever vi det som valid eller legitimt på det nuværende tidspunkt vi oplever det. Vi ved ikke med hundrede procent sikkerhed, at det vi oplever som noget valid, vil vi senere bekræfte det som erkendelses oplevelse eller vi vil invalidere det som en illusion i relation til en anden oplevelse, det som vi ikke er i tvivl om på det nuværende tidspunkt, og da alle former for oplevelser vi oplever er bestemte af de samme betingelser, kravet om følelsen af absolut sikkerhed om noget, vil altid resultere og ende i en nær fremtid i en tilstand af uvished (Yáñez and Romesín 2013, s. 2).

6 Frembringelse af verdner: Verden vi lever i hvert øjeblik, er den grundlæggende ramme, som rummer alle de distinktioner vi laver som mennesker, dem vi tænker på vi kan lave, dem som vi troede på vi ville have lavet og det som vi troede ikke på vi ville have lavet som mennesker i vores livstid (Yáñez and Romesín 2013, s. 2).

7 Evolutionær drift: Kurset af den naturlige evolutionærdrift af levende organismer, og mennesker finder sted i en løbende forandring fra øjeblik til øjeblik igennem deres liv bestemt af præferencer, smags, frygter og ønsker i dens selvrealisering og bevarelse (konservering) af velvære i livets flow. Dermed hvis vi er nysgerrige efter at vide mere om organismers nuværende måde at leve på i dag, skal vi kigge helt tilbage til deres forfædre relationelle følelser for at se hvad har de bevaret og stadig er med til at bevare fra dengang. Vi kan sige at som kærlige dyr, vi mennesker har bevaret i vores konfiguration af relationelle følelser kærlighed (Yáñez and Romesín 2013, s. 2). Mennesker består af molekylært netværk og interaktioner, som producerer af sig selv og specificerer sine egne grænser (Maturana 1998, s. 22). Et levende systems hele struktur i sin helhed- DNA, RNA, cytoplasmaet, dets indeslutninger, hele strukturen af det befrugtede æg er med til at definere dets startpunkt. Hvori alt det der sker med det levende system, vil det være det som vil beskrive det senere beskrive som sin livshistorie. Den proces kaldes for *epigenesis*, som betyder *epi* "på toppen af" og *genesis* "begyndelsen", det vil sige oven i begyndelsen uanset hvor begyndelsen er, det er en tidsmæssig dynamisk proces. Hvori enhver gang noget begynder at finde sted i historien foregår det øjeblik efter øjeblik, og viderebygger på toppen af det sidste og det næstkommende, som en ny begyndelse i et løbende samspil mellem det levende system og sine omstændigheder. Det er således at vi kan sige om levende systemer, at de er hverken bestemt af deres struktur eller af deres medium, og derudover er de ikke og kan heller ikke være genetisk forudbestemte (Romesin and Bunnell 1998, s. 26). Det er et levende systems ændringer gennem sine interaktioner med sit medium og livsstil, som bestemmer retningen og resultaterne gennem sit livs flow. Vi kan beskrive

epigenesis som en proces af historiske ændringer, som starter i en særlig struktur, i en særlig medium og under en omstændighed, hvori noget bevares. Hvis man har mulighed for at specificere den oprindelige struktur og medium, samtidigt med at det er en måde at bevare de ændringer i medium gennem historiens udvikling, kan man gentage historien kongruent på sådan en måde at man kan generere lignende væsener. Mennesker som levende systemer bevarer i identitet måden at leve på, dermed kan vi være og leve i forskellige kulturer så længe dem ikke begynder at bevare noget i dem som kan slå os ihjel (Romesin and Bunnell 1998, s. 29).

Generelle Systemiske Love

De systemiske love i Humberto Maturanas arbejde er abstraktioner, vi laver som observatører i vores kohærens måde at operere på som mennesker under domæne molekylær eksistens, og de fremkalder de regelmæssigheder af de strukturelle dynamikker af vores drift som sådan.

8 Bevarelse og ændring: Når i en kollektion af elementer en særlig konfiguration af relationer begynder at konserveres, et rum åbnes for alt form for ændring rundt om de konfigurationer af relationer som har været konserveret (Yáñez and Romesín 2013, s. 3).

Fænomenet bevarelse og ændring hviler på tre systemiske bestemmelser, disse er systemiske betingelser som konstituerer systemiske dynamikker og er gyldige i hele Cosmos. De danner basen for de kosmiske historiske dynamikker samt jorden og mennesker, nedstående er disse:

1. Når i en kollektion af elementer nogle konfigurationer af relationer starter med at blive konserveret, et rum åbner sig for alt til at blive ændret rundt om hvad bevares.
2. Menneskets historie følger ikke ressourcer eller muligheds retningen, den følger hellere ønskers retning eller, i mere generelle termer, en sti af følelser.
3. Når en konfiguration af relationer blandt elementer er bevaret, den konfiguration kan indgå i et forhold med andre elementer, eller konfigurationer af elementer, og den ny konfiguration af relationer kunne starte med at blive konserveret.

Fra bestemmelse et kan vi drage at, hvad er blevet konserveret definerer **identiteten**, og uanset hvad er blevet konserveret specificerer hvad kan ændres. Bestemmelse to tilhører til alle levende væsner, men formuleres som det gælder særlige til mennesker, og den tredje er en

sammensat af komplekse systemiske dynamikker, hvori systemer opstår som indlejret i andre systemer. Det vil sige at ikke alle systemer virker som et rum, som indeholder andre systemer derinde, hellere at det mindste system er indlejret i en strøm af interaktioner og modulationer med sig selv og med større systemer. Det er organiseret efter systemstørrelse, men det konstituerer ikke et hierarki af indeslutning eller kontrol, nedstående figur viser det.

(Romesin and Bunnell 1998, s. 7)

Det system som indeholder os, er ikke et uendeligt system, vi er afhængige af at opnå en stabilitets systemisk bestemmelse, som ikke er det samme som ligevægt. Stabilitet skal ikke forstås som systemet forbliver ved med at være det samme, men at de involverede dynamikker bevarer nogle sammenhængende relationer, som gør at systemet kan blive ved med at opretholde sin eksistens i en begrænset baggrund (Romesin and Bunnell 1998, s. 9).

9 Strukturel determinisme: Strukturel determinisme er mulighedens fundamentet for alt det vi mennesker laver, og vi stoler på strukturel determinismes bevarelse, selvom vi har at gøre med sandsynligheder i vores beregninger, fordi vi ikke kender det grundlæggende domæne af strukturelle sammenhænge, som opretholder oplevelsen, vi har med at gøre (Yáñez and Romesín 2013, s. 3). Et levende system er **“lukket”** og opererer i forhold til sine egne dynamikker idet, at det er bestemt i sin struktur. Det vil sige, at den altid operer i forhold og harmoni med sin egne struktur i enhver tid. Det særlig vi ser med levende systemer er, at deres operationelle dynamikker bevarer *“det at live”* (Romesin and Bunnell 1998, s. 9).

10 Enkle og sammensatte enheder: Som observatører skelner vi mellem *enkle enheder* og *sammensatte enheder*. En *enkelt enhed* opstår under den distinktion en observatør laver som helhed, hvori han eller hende kan ikke adskille komponenter eller vælger ikke at gøre det. En *sammensat enhed* opstår i den distinktion en observatør laver, når han eller hende skelner en enhed som en helhed, hvori han eller hende vælger at skelne komponenter, der fungerer som

elementer der komponerer *den* ifølge til de egenskaber med hvilken de opstår, når de skelnes af observatøren (Yáñez and Romesín 2013, s. 3).

11 Komponenter og komposition: De komponenter af en sammensat enhed er ikke komponenter i sig selv eller på egen hånd, de er elementer der opstår som komponenter, når en observatør skelner dem i deltagelse gennem realiseringen af de relationer af sammensætning, som komponerer og konstituerer som en helhed, den sammensat enhed som han eller hende har skelnet. Når vi taler om systemer, vi taler om at sammensætte enheder, bemærker mest til måden af indbyrdes fonbundethed af deres komponenter. Som en sammensæt enhed er skelnet, opstår den med karakteristikker og egenskaber bestemte af observatørens distinktionens funktion med hvilken iagttageren bringer det frem. De karakteristikker og egenskaber af den sammensat enhed, som den opererer med som enhed opstår i sin sammensætning, men det er ikke dens komponenter (Yáñez and Romesín 2013, s. 3).

12 Identitet og ændring: De komponenter og de relationer mellem dem som er med til at realisere en særlig sammensat enhed, som en særlig case af en særlig klasse af sammensæt enhed konstituere, hvad en observatør skelner som strukturen af den sammensat enhed.

Konfigurationen af de relationer mellem de komponenter af en sammensat enhed, som forbliver uforanderlig definerende sin *identitets klasse*, imens dens komponenter og relationer ændrer sig, er organisationen som definerer identitets klasse af den sammensat enhed der operer som en helhed.

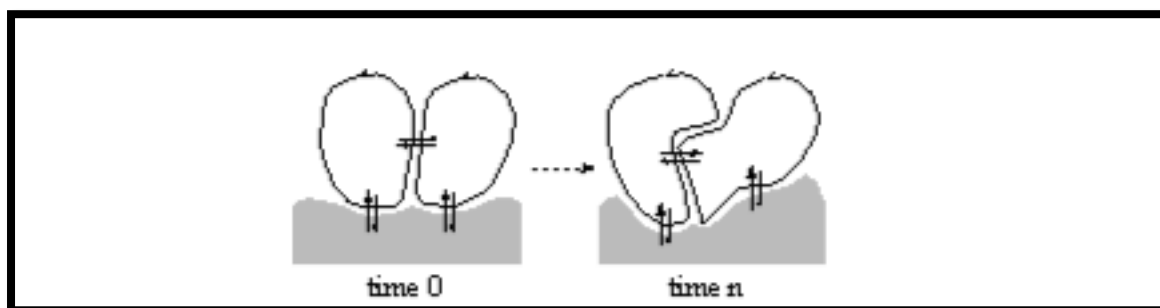
Konfigurationen af relationer som konstituerer den organisation af en sammensat enhed er nødvendigvis uforanderlig, den kan ikke ændre sig på grund af den definerer sin identitets klasse og hvis den skulle ændre den sammensat enhed ville den miste sin identitets klasse og ville gå i opløsning imens noget andet ville dukke op i stedet for.

Derfor, strukturen af en sammensat enhed kan ændres, den er ikke bestemt, og den kan ændre sig på en måde at organisationen af den sammensat enhed er løst og den sammensat enhed går i opløsning, og den kan ændre sig på en måde, hvori organisationen bevares og den sammensat enhed går ikke i opløsning og bevare sin identitets klasse.

Den første slags strukturelændring kaldes *tilstandsændringer*, og den anden kaldes *opløsninger* (Yáñez and Romesín 2013, s. 3).

13 Strukturel kobling: En sammensat enhed eksisterer ved at konservere sin identitets klasse kun imens den medium den interagerer med udløser i sine strukturelle ændringer, det som

resultater i bevarelse af sin organisation. Den relation kaldes for *strukturel kobling*, og vi kalder den partikulær dynamik område, hvori den sammensat enhed møder miljøet og bevare identitets klasse, sin *niche*. Den niche af en sammensat enhed opstår i sin strukturel kobling som den flerdimensionel – økologisk – sensorisk – operationel – relationelt eksistensdomæne som ikke eksisterer udenfor det og vice versa (Yáñez and Romesín 2013, s. 3). Levende systemer har en plastisk struktur, som er konstant under ændringer og går aldrig tilbage til det samme. Flow af ændringer i struktur, bruger vi sommetider til at bevare nogle bestemte forhold og dermed ændrer vi rundt om det vi bevarer. Nedstående figur viser, hvordan to levende systemer i løbende interaktioner med hinanden ændrer sig sammenhængende med hinanden og sit medium, hvis de mister samhørendes følelse med hinanden, vil de hvert for sig vælge en anden retning at følge efter eller vil de gå i opløsning.

(Romesin and Bunnell 1998, s. 14)

Vi eksisterer gennem sproget, og når vi møder hinanden åbensindet vores autonomi opstår og refleksionen kommer til spil i vores bevidsthed og gennem de samtaler vi holder med andre. Sproget er med til at forme os gennem de ændringer i struktur vi oplever i relation til vores interaktioner, men det betyder ikke at det sker uden nogen form for fri vilje fra vores side. **Således sprog og refleksion går hånd i hånd med hinanden, hvor refleksion er den operation som gør at jeg kan betragte omstændighederne som objekter og sprog er proceduren for at gøre det. Der er igennem sproget at vi skaber objekter, og ved at gøre det kan vi behandle nuet som et objekt og betragter det** (Romesin and Bunnell 1998, s. 15).

14 Eksistens domæner: Når vi taler om eksistens, vi referer til noget som opstår eller har tilstedeværelse i vores distinktioner. En sammensat enhed opererer i to eksistens domæner som ikke krydser hinanden: det ene domæne er operationens domæne af dets komponenter og

det andet domæne af dets operationer som helhed interagerende i miljøet, og der opstår som vi skelner det.

På samme tid en observatør som observerer en sammensat enhed (eller system) i sine to eksistensdomæner kan se: a) uanset hvilken strukturelle ændringer eller transformationer sker i sine komponenter, som giver anledning til ændringer i sine “egenskaber” har konsekvenser i måden af at deltage i sin sammensætning som helhed, modulerende måden den som den opererer; b) at den operer som helhed, den interagerer gennem en konfiguration af “egenskaber” af sine komponenter, ved sin sensoriske og effektor overfladens; og c) at de karakteristikker og egenskaber af den sammensat enhed, som det opererer som enhed giver anledning til en ny operationel relationel rum, som er anderledes fra den operationel relationel rum, hvori sine komponenter eksisterer (Yáñez and Romesín 2013, s. 4).

15 Kontinuum ændrings nutid: En sammensat enhed (eller system) opererer efter sine interne dynamikker enhver tid afhængig af sin strukturel kohærens på det nuværende tidspunkt, gennem en strøm af strukturelle ændringer uden alternativer, som sker i en konstant skiftende nutid, hvori hverken findes datid eller fremtid. Mennesker eksisterer i en løbende skiftende nutid, hvor kosmos opstår for observatøren imens den forklarer alt det der sker i hans eller hendes sensorisk – operationel - relationel eksistens i relation til det sensorisk – operationel – relationel kohærens af selv realisering, inkluderende begrebet om tid som et begreb, der som forklarings begreb sker og finder sted i en konstant skiftende kontinuum nutids flow i vores bevidsthed med et minde i vores hukommelse af noget før og efter (Yáñez and Romesín 2013, s. 4).

16 Lukkede systemer: Enhver tid en observatør skelner som en sammensat enhed integreret som en helhed af elementer, som interagerer med hinanden således at når et element handler eller har indflydelse hos en af dem, den handler og har indflydelse på dem alle sammen, han eller hun skelner et *dynamisk lukkede system*. Den form for komposition er det, som beskriver et lukket systems organisation (Yáñez and Romesín 2013, s. 4). Levende systemer eksisterer og udvikler sig i nutiden, derudover er selvstændige enheder i deres måde at fungere som levende væsner, hvori alt det der sker med dem har med dem at gøre. Det vil ikke sige at de kan eksistere for sig selv og at de kan klare sig, adskilte fra alt andet. Levende væsners velvære er afhængig af, hvordan de orienterer og forholder sig til sine omgivelser samt omstændigheder (Romesin and Bunnell 1998, s. 10).

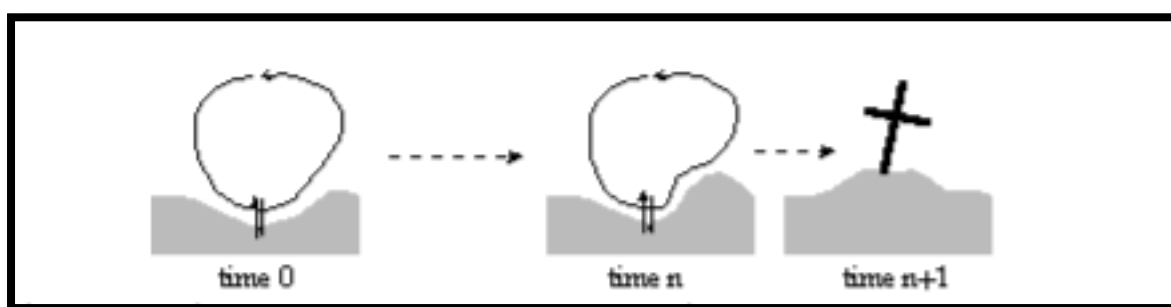
Biologiske Systemiske Love

Alle systemiske love afslører den systemiske relationelle flow af ethvert system i ethvert domæne, når vi fokuserer og taler om de biologiske systemiske love, hvor opmærksomhed er henrettet imod menneskers konstitution, realisering og konservering som systemiske enheder.

17 Livets spontanitet: Når i det molekylære domæne, 1) en gruppe molekyler som interagerer med hinanden giver anledning til et lukket netværk af molekylære interaktioner, det producerer molekyler af samme slags som i deres rekursive interaktioner generer det samme netværk af produktions molekyler der producerede dem, og generer under den proces gennem deres interaktioner grænserne som både specificerer udvidelsen af netværket og konstituere det som en diskret enhed 2) det operer som en lukket dynamik af produktions molekyler, hvilken er åben til den flow hvorigennem molekyler passerer netværket og bliver en del af det, og molekyler som forlader netværket og stopper med at være en del af det samme, 3) en spontan molekylær *autopoietisk* (selv-producerende) *system* opstår. Når en observatør skelner en molekylær autopoietisk system, den kan ikke skelnes fra det levende systems som han eller hende møder under realiseringen af hans eller hendes liv. Molekylær autopoietiske systemer er levende systemer, og levende systemer er molekylær autopoietiske systemer (Yáñez and Romesín 2013, s. 5).

18 Organisation og identitet: En sammensat enhed eksisterer som enhed kun imens den organisation, der definerer dens identitets klasse bevares, selvom de strukturelle ændringer som opstår i sig selv som et resultat af sine interne, dynamikker eller er *udløst* i den som resultat af sine interaktioner med elementer i det miljø, der indeholder det. Den organisation som definerer klasse identitet af et levende væsen, som en sammensat molekylær enhed, er molekylær autopoiesis. Et levende væsen er en molekylær autopoietisk system, og som sådan bliver den ved med at eksisterer kun imens og så længe dens autopoiesis bevares, og så længe dens autopoiesis bevares, et levende væsen lever. Vi kalder den tilstand *konserveringsloven* af identitetsklasse organisation af en sammensat enhed, som det konserverer sin identitets klasse under den flow af strukturelle dynamikker. I tilfælde af levende væsner som molekylær autopoietiske systemer, hvad bevares gennem deres kontinuerlige molekylære ændringer, er autopoiesis (Yáñez and Romesín 2013, s. 5).

19 Tilpasning: En sammensat enhed eksisterer som en sammensat enhed af en bestemt klasse kun så længe sine interaktioner i medium, hvori den opererer som enheds udløser i strukturelle ændringer som resulterer i en kontinuumbevarelse af organisationen som definerer sin klasse identitet. Medmindre det sker, den sammensat enhed går i opløsning, og mister sin identitets klasse, og noget anderledes opstår på dens plads. Derfor et levende system eksisterer og opererer som en organisme af en bestemt klasse kun så længe den i sine interaktioner og i kontakt med sin økologiske niche, den gennemgår strukturelle ændringer igennem hvilken klasse identitet er bevaret. Bevarelse af den operationelle kongruens imellem en organisme og det medium hvori det eksisterer (sin økologisk niche), sker i de flows hvori den bevarer sin eksistens, det er tilpasnings relation mellem organisme – medium. Bevarelse af tilpasningsrelationen mellem den levende system og medium, hvori den bevarer sin eksistens og opererer som en levende organisme er en nødvendige betingelse for selvrealisering og bevarelse af organismens liv gennem alle de strukturelle ændringer den gennemgår imens den holder sig i live. Relationen om tilpasning er konstant, ikke en variabel, den kan ændre sin form men den er der mens organismen eksisterer. Vi kalder den betingelse *loven om tilpasnings bevarelse* eller *loven om strukturelle koblings bevarelse* (Yáñez and Romesín 2013, s. 5). Levende systemer kan kun opretholde sin eksistens ved at interagerer med et medium, som tilbyder dem stof og energi. Levende systemer bevarer *det at live* og ændrer struktur på en sådan måde at den forbliver åben til ændringer i forhold til ***bevarelse af egen eksistens*** og ***bevarelse af at fastholde sammenhængende interaktioner i forhold til omstændighederne***, den dynamik er levende systemers strategisk tilpasningsform til sine omgivelser. Nedstående figur viser et levende system som er struktureret bestemt, og som opretholder sin eksistens. Den vil blive ved med at opretholde sin eksistens så længe det ændrer sin struktur i sammenhæng med sine omstændigheder (tid 0 til tid n), hvis sammenhæng er mistet (tilpasning), det levende system dør (tid n+1).

(Romesin and Bunnell 1998, s. 10)

20 Strukturel determinisme i livet: Levende væsner som molekylær autopoietiske enheder opererer og er bevaret igennem deres operationer som strukturelle bestemte enheder, hvor alt det der sker med dem, sker i retningen af deres strukturelle ændringer under realiseringen af deres molekylær autopoiesis imens deres molekylær autopoiesis er bevaret igennem disse strukturelle ændringer (Yáñez and Romesín 2013, s. 5). Levende systemer bevarer *det at live*, derfor deres form eller struktur er åben til ændringer som resulterer i en *historie a ændringer i struktur* - *“Levende systemer er et netværk af molekylær, som interagerer med hinanden således at igennem deres interaktioner, de producerer den samme type molekyler som netværket der producerede dem – og på den måde konstitueres hele netværket som enestående enhed”*. Et levende system er konstitueret af en proces af produktion af molekyler, som ikke kan eksistere i isolation, og hvor den er kun mulig i en flow af stof og energi (Romesin and Bunnell 1998, s. 9).

21 No-time: Som bestemte strukturelle systemer, levende systemer eksisterer i no-time, de eksisterer i en kontinuumnutid af kontinuum strukturelle ændringer, hvori alle nye øjeblikke af nutiden opstår som en modifikation af det nuværende øjeblik der bliver levet. Tiden er et fantasi begrebs forklaring skabt til, at oprette forbindelser for de events som en observatør oplever før og nu i en strøm af transformationer. Alt det der sker, er i gang med at ske i *no-time*, i den konstant skiftende nutid som vi eksisterer i (Yáñez and Romesín 2013, s. 5).

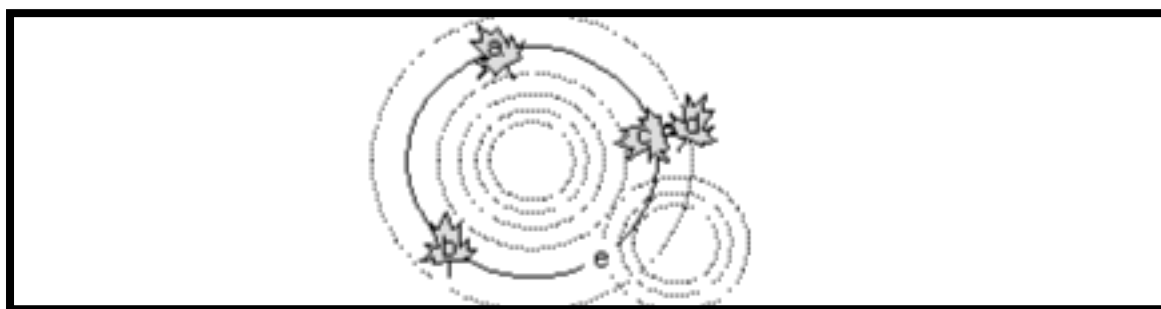
22 Hvad der sker, sker: Et levende væsen, som et bestemt strukturelt system laver i hvert øjeblik, det eneste den kan lave på det tidspunkt ifølge til dens strukturelle sammenhænge på det bestemte tidspunkt efterhånden, som det opstår i den konstant skiftende nutid. Vi mennesker og det kosmos opstår gennem vores distinktioner og forklaringer i en *no-time* i en kontinuum skiftende nutid (Yáñez and Romesín 2013, s. 5).

Meta-Systemiske Love

Meta-Systemiske love beskriver den dynamiske spontanitet af systemiske hændelser, som foregår på det område hvor observatøren befinder sig og møde sig selv ved at observere.

23 Historie og ønsker: Retningen levende systemer generelt har fulgt igennem tiden, og særlig for menneskers historie er, at det opstår fra et øjeblik til det næste øjeblik bestemt af ønsker og præferencer, som betinger fra et øjeblik til det næste øjeblik, hvad levende systemer eller

mennesker foretager sig og, hvad de er i gang med at konservere eller ønske ikke længere at konservere i det relationelle domæne- uanset ressourcer eller muligheder. Noget er en ressource eller en mulighed i sig selv kun, hvis det er noget man vil have eller det er noget ønsket (Yáñez and Romesín 2013, s. 6). Centralt for at forstå Humberto Maturanas arbejde er at acceptere, at vores eksistens samt vores måde at erkende verden på foregår i nuet *“vi lever i fortiden og fremtiden, men vi eksisterer i nutiden”* (Romesin and Bunnell 1998, s. 2). Vi finder på en historie til at forklare nutiden, nedstående figur viser bølgefronten lavet af *en nedkastet sten* i en pool, som repræsenterer det nuværende øjeblik; nutiden. Hvis vi ser et billede med sådan en bølge, kan vi opfinde en begyndelse. Yderligere alle de andre flydende blader, som bølgen støder på, bevæger sig sammenhængende, enten fordi de er alle tilsluttet til den samme historie, eller fordi de er i gang med at ramme hinanden. Derudover kan vi udvide vores viden ved at studerer indflydelsen fra krydsende bølgefronter.

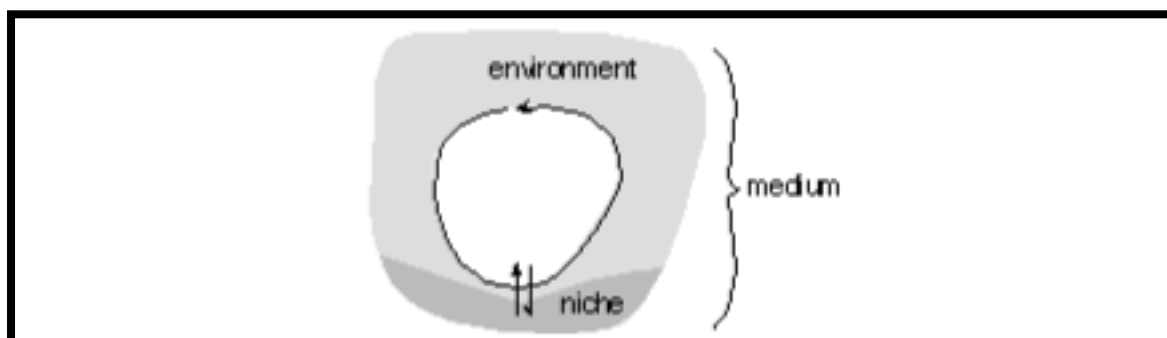

(Romesin and Bunnell 1998, s. 2)

Vi vælger som observatører et punkt sted i nutiden under vores erkendelsesproces ved at skelne noget i begivenheden, og et referat som sproglige middel til at viderebygge på eksisterende viden eller skabe en ny begyndelse på det, som vi ønsker ikke længere at konservere. For Humberto Maturana begrebernes historie, ønsker og bevarelse går hånd i hånd idet *“historien er en ændringsproces, som sker gennem bevarelse. Historien er en ændringsproces, som løbende opstår rundt om hvad er blevet bevaret”* (Romesin and Bunnell 1998, s. 4). Det er en historie om bevarelse, hvor grundlæggende deler af historien skal bevares for at dens kan bevare sin sammenhæng og sikre sin kontinuitet. Det er muligt at tale om flere emner idet det er en historie om bevarelse, hvor historien afslutter når det man har bevaret rundt om historien stopper. Hvis vi er interesseret i at etablere en historisk forbindelse igennem en ændring, skal vi vise at det eksisterer grundlæggende deler som er blevet bevaret igennem den *hiatus*, hvori noget afsluttede.

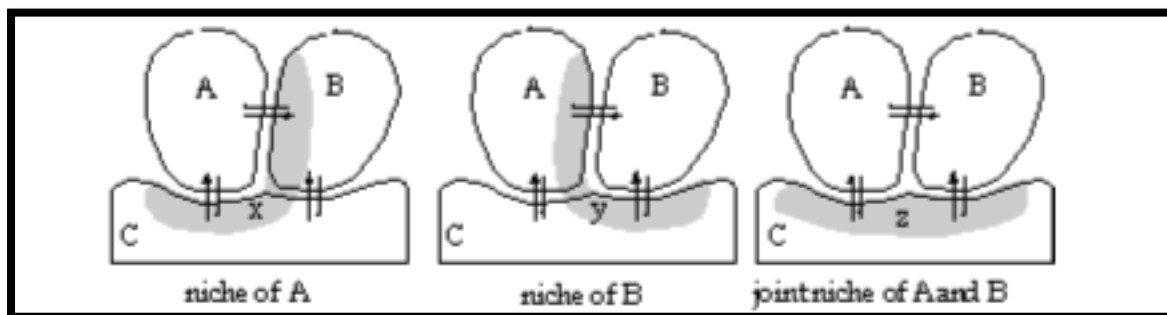
24 Centrum af kosmos: Alle levende væsner imens de udfoldelser sig igennem deres liv handler eller opererer i enhver tid som centret i kosmos, eller hvad det er det samme, opererer som centret af den operationelle- relationelle matrix, hvor deres liv tager plads som det opstår med sit liv, den operationelle-relationelle matrix, hvori menneskers liv tager plads er den *biologiske-kulturelle-matrix* af vores menneskelige eksistens. Kun et menneske der opererer som en observatør af han eller hendes egen eksistens som sprog væsen, som vi mennesker gør, kan fungere ved at være opmærksom at han eller hende er centret af det kosmos, som opstår imens han eller hende forklarer hans eller hendes livs eksistens med hvad han eller hende laver i hans eller hendes liv til hverdag (Yáñez and Romesín 2013, s. 6).

25 Levende systemer og det medium som indeholder dem: Et levende system og det medium som indeholder det ændres kongruent sammen, som det spontane resultat af deres rekursive interaktioner, kun hvis disse interaktioner udløser i begge et flow af strukturelle ændringer, sådan at det levende system bevarer sin *autopoiesis* og sin tilpasningsrelation til medium, som er sin økologiske niche. Hvis den proces ikke lykkes, det levende system dør. Uanset de omstændigheder et levende system møder i sit livs flow, sin naturlig drift følger en retning som er bestemt øjeblik fra øjeblik af sine sensoriske-effektor korrelationer i tangenten med det medium i sin økologiske niche, hvori sin molekylær autopoiesis er bevaret. Det opstår overfor observatøren, som organismen var i et kontinuum søg efter at bevare sit relationelle velvære i sin økologiske niche (Yáñez and Romesín 2013, s. 6). Alt form for liv er kun mulig i sin eksistens, hvis det befinder sig i en baggrund hvori det er mulig for det at indhente det nødvendige stof og energi til bevarelse af egen opretholdelse og så længe den form for stof og energi forbliver flydende (Romesin and Bunnell 1998, s. 24). Mennesker i sin egen måde at eksistere på er selv med til at skabe de betingelser, som bevarer blindhedstilstanden og de omstændigheder som bremser reflektionsprocesser. Vi er først bevidst om det, når en anden fortæller os at vi er blinde i vores måde at handle på i en bestemt situation. Blindhed er en kommentar et menneske laver om et andet menneske på baggrund af, hvordan det første ser det andet at opfører sig indenfor en bestemt situation. De kommentarer vi laver om et andet menneskers blindhed overstemmes ikke altid med hans eller hendes selvopfattelse af egen erfaring i situationen. Vi udvider vores viden og kommer ud af vores blindhed, når noget vækker vores opmærksomhed og bliver relevant for os. Nichen er det eneste vi kan se som levende systemer indlejret i et medium, og vi kommer kun delvis i kontakt med det gennem vores selvrealisering. Nedstående figur viser det et levende system indlejret i et medium, nichen og miljøet.

(Romesin and Bunnell 1998, s. 40)

Nichen er den del af medium, som levende systemer møder i alle dimensioner under deres selvrealisering. Alt det et levende system som observatører ser og oplever, som det større rum er sit medium. Det vi ser rundt om det levende system er det, Humberto Maturana kalder miljø eller omstændighed (Romesin and Bunnell 1998, s. 41). Som levende systemer kan vi se ting, som andre levende systemer ikke ser eller er uvidende om i deres *miljø*, men vi kan ikke se deres niche, som levende systemer kan vi kun udlede, hvad omfatter det andet levende systems *niche* gennem deres opførelse. Vi kan se hvad er rundt om et levende system, men det andet levende system kan ikke se hvad er rundt om sig selv, han eller hende ser eller har kun adgang til det de støder på. I det øjeblik et levende system i interaktion med et andet levende system peger eller referer til noget som adskiller sig i miljøet, får det andet levende system mulighed for at se noget. Når den slags interaktion finder af sted mellem to eller flere levende systemer, og et eller flere af dem ser eller bemærker noget under interaktionen oplevelsen stopper med at være en del af miljøet og bliver en del af nichen (Romesin and Bunnell 1998, s. 41). Nichen er ikke statisk idet den ændrer sig i forhold til vores forståelse og visioner ændrer sig, den ændrer sig i relation til de aktiviteter vi deltager i for eksempel ved at gå i skole eller på arbejde, men det er ikke ensbetydende med at sige at vi vil opnå den slags udvidelse af ekspansion i vores niche automatisk ved at gå i skole eller ved at gå på arbejde. Man skal være åbne overfor ting, som hjælper med at udvide refleksions dimension til at udvide sin niche, hvis vi ikke handler på den måde, så risikerer vi at reducere vores niche (Romesin and Bunnell 1998, s. 41). Levende systemers nicher er individuelle, men ved at interagerer hinanden kan deres niche ændre sig kongruent sammen. Nedstående figur viser, dynamikken af to levende systemer (A og B) i interaktion med hinanden og deres niche samt en fælles niche (Z).

(Romesin and Bunnell 1998, s. 42)

Når levende systemer interagerer og taler samtaler, har de mulighed for at udløse i hinanden ændringer i deres system som kan ændre deres niche. Derfor når en person forklarer den anden, hvad han eller hendes blindhed drejer sig om i en bestemt situation, det sker at han eller hende er i gang med at fortælle den anden under deres samtale, at det er funktioner fra medium som han eller hende ser som den anden er ikke i gang med at se. Det er i den dynamik vi ser noget ny om deres interaktioner, vi ser deres fælles niche opstår; en social niche. De kan arbejde på for at opretholde den eller kan de vælge ikke at gøre det, men det mest relevante angående det er at et nyt rum for viden og transformation åbner sig for begge (Romesin and Bunnell 1998, s. 42).

26 Vi laver altid hvad vi vil lave: Mennesker laver altid hvad de vil lave, selvom de siger at de laver det de ikke har lyst til at lave. Når vi laver det vi siger vi vil ikke lave, vi gør det fordi når vi gør det, vi håber på at bevare noget, som hører til et domæne forskellige fra den ene, hvori vi gør hvad vi siger vi ikke ønsker at gøre (Yáñez and Romesín 2013, s. 6).

27 Nutiden: Livet af et levende væsen sker i realiseringen af sin molekylær autopoiesis i en retning uden alternativer, uden fortid eller fremtid i en kontinuum skiftende nutid. Hvert levende væsen opererer i enhver tid under realiseringen af dets liv på, den eneste måde den kan operere på det tidspunkt ifølge til sine strukturelle kohærens på det nuværende tidspunkt i en kontinuum skiftende nutid (Yáñez and Romesín 2013, s. 6).

28 Autopoiesis: Alt hvad det sker i det livs flows af et levende væsen sker som et løbende resultat af den proces, som konstituerer den altid ændrende nutid af realiseringen af sit molekylær autopoiesis, og sker i hvert øjeblik ifølge sin særlig måde at leve på som organisme i sin økologiske niche, hvori den opererer som enhed i det øjeblik. I vores tilfælde som

mennesker vores særlig måde at leve på sker ved at leve sammen i en konsensual netværk af koordinationer af koordinationer af konsensuale følelser, gøre, og følelser, det er, et netværk af samtaler. Under disse omstændigheder, vores molekylær autopoiesis realiserer sig og bevares i en økologisk niche, som inkluderer alle dimensioner af vores biologiske-kulturelle eksistens (Yáñez and Romesín 2013, s. 6).

29 Resultatet af en proces er ikke et argument, når det sker: Resultatet af en proces er og kan ikke være en faktor undervejs i processen, som giver anledning til den. Resultatet af en proces kan ikke operere og kan heller ikke operere som en faktor i begyndelsen af processen som giver anledning til den. Resultatet og processen som giver anledning, hører til ikke-krydsende domæner, som ikke kan reduceres til hinanden. Det sker ikke noget i processerne som konstituerer den selve realisering af et levede væsen, eller i enhver af alle processer af det kosmos observatøren bringer frem i hans eller hendes operationer af distinktioner, som han eller hende forklarer hans eller hendes liv med de operationelle-relationelle kohærens af realiseringen af hans eller hendes liv, fordi resultaterne af disse processer var nødvendige eller ønskelige for deres begivenhed (Yáñez and Romesín 2013, s. 6).

10/04/2023, 23:45

Recepción de sellos de advertencia nutricional sobre los desafíos de la salud en Chile

Recepción de sellos de advertencia nutricional sobre los desafíos de la salud en Chile

Caso de estudio exploratorio: "Sobre el impacto de la ley del etiquetado o rotulado en la percepción de los consumidores en Chile"

Ley 20.606: Ley chilena del consumidor sobre productos alimenticios de "alto contenido" en azúcar; calorías; grasas saturadas y sodio.

PERFIL DEL ENTREVISTADO O ENTREVISTADA

10/04/2023, 23:46

Recepción de sellos de advertencia nutricional sobre los desafíos de la salud en Chile

Nombre y apellido *

Damian Leyton

Email *

leyton.damian@gmail.com

1. Nacionalidad

chile

10/04/2023, 23:46

Recepción de sellos de advertencia nutricional sobre los desafíos de la salud en Chile

2. Sexo

☐ Mujer

☒ Hombre

10/04/2023, 23:46

Recepción de sellos de advertencia nutricional sobre los desafíos de la salud en Chile

3. Edad

59

4. Altura aproximadamente (sin zapatos)

175

5. Peso aproximadamente (sin zapatos)

98

10/04/2023, 23:47

Recepción de sellos de advertencia nutricional sobre los desafíos de la salud en Chile

6. Contextura de cuerpo

- ☐ Ectomorfo
- ☐ Mesomorfo
- ☒ Endomorfo

7. ¿Padece de alguna condición clínica que le impida consumir cierto tipo de alimentos?

- ☐ Si
- ☒ No

8. En el caso que la respuesta sea **si** en la pregunta anterior:
¿Que tipo de condición clínica padece que le impida consumir ciertos tipos de alimentos?

.....

10/04/2023, 23:47

Recepción de sellos de advertencia nutricional sobre los desafíos de la salud en Chile

9. ¿Lleva algún tipo de control médico debido a algún tipo de enfermedad o condición clínica que le impida llevar una vida normal?

☒ Si

☐ No

10. En el caso que la respuesta sea **si** en la pregunta anterior:
¿Que tipo de control lleva?

control con especialista de hipotiroidismo

11. ¿Está tomando en este momento algún tipo de medicamento para controlar algún tipo de enfermedad o diagnóstico clínico?

☒ Si

☐ No

12. En el caso que la respuesta sea **si** en la pregunta anterior:
¿Que tipo de medicamento está tomando?

T4 para Hipotiroidismo y Atacant Plus para la presion

13. ¿Como evalúa usted mismo o misma en términos generales su dieta alimenticia?

Estoy ingresando mas verdura a mi dieta

10/04/2023, 23:47

Recepción de sellos de advertencia nutricional sobre los desafíos de la salud en Chile

14. ¿En términos generales está satisfecho con el estilo de vida que tiene?

si muy satisfecho

LEY 20.606: LEY DEL ETIQUETADO O ROTULADO

Preguntas en base a la ley del etiquetado o rotulado

Entrevista I

La siguiente entrevista tiene como propósito profundizar en la recepción por parte de la población chilena sobre la ley chilena del consumidor 20.606, la cual tiene como fin informar a la población chilena sobre productos alimenticios de alto contenido en azúcar; calorías; grasa saturadas y sodio apoyada por la industria alimentaria y por la política pública del país.

1. ¿Conoces o has escuchado sobre la ley chilena 20.606?

no

10/04/2023, 23:48

Recepción de sellos de advertencia nutricional sobre los desafíos de la salud en Chile

2. ¿Conoces el contenido y fin que guarda la ley chilena 20.606? (respecto al estatus de salud en términos nutritivos de la población chilena en general)

no

3. ¿Conoces las entidades que diseñaron y estuvieron detrás de todo el proceso de la ley chilena 20.606 hasta que ésta entró en vigor en el año 2016?

no

4. ¿Te parece que el contenido de la ley chilena 20.606 ha contribuido o ha ayudado de alguna manera a simplificar la información que contienen los embalajes de los diferentes productos?

si

5. ¿De alguna manera ha contribuido la información del embalaje en los productos según las especificaciones o modificaciones hechas por la ley chilena 20.606 a modificar o cambiar tus hábitos alimenticios u de otros en tu entorno?

si

6. ¿Te parece visualmente que la información provista en el embalaje de los productos ha facilitado la comprensión del contenido de éstos desde que la ley chilena 20.606 entró en vigor en el año 2016?

si

10/04/2023, 23:48

Recepción de sellos de advertencia nutricional sobre los desafíos de la salud en Chile

7. ¿Te parece que la ley chilena 20.606 ha facilitado en el presente la tarea de encontrar productos especiales que están producidos para segmentos específicos con problemas de salud; lo que era antes que la ley existiera o hubiera ésta entrado en vigor en el año 2016?

si me parece

8. ¿Has notado una diferencia en el precio de algunos productos después que la ley chilena 20.606 entró en vigor?

no

LEY 20.606: LEY DEL ETIQUETADO O ROTULADO

Preguntas en base a temas generales sobre preferencias alimenticias en relación a la ley del etiquetado o rotulado

10/04/2023, 23:48

Recepción de sellos de advertencia nutricional sobre los desafíos de la salud en Chile

Entrevista II

La siguiente entrevista fue diseñada y tiene como propósito final profundizar sobre preferencias alimenticias en la población chilena que van en relación con la ley chilena de alimentos y rotulado 20.606 y revisión de literatura sobre front-of-package (FOP) nutrition labels.

1. ¿Prefieren los consumidores ciertos tipos de productos alimenticios altos en azúcar; calorías; grasa saturadas y sodio por sobre otros productos que se encuentran en la misma categoría?

no creo

10/04/2023, 23:49

Recepción de sellos de advertencia nutricional sobre los desafíos de la salud en Chile

2. ¿Este último tiempo has observado un cambio en el comportamiento de consumo del consumidor (en tu entorno) con respecto a un reemplazo de productos "altos en" a productos "bajos en" contenido de azúcar; calorías; grasa y sal desde que la ley 20.606 entró en vigor el año 2016?

si a bajado el consumo de alimentos con azucar elevada

3. ¿Cómo notas que ha influenciado el esfuerzo comunicativo por parte de la industria alimentaria y el ministerio de salud en los hábitos alimenticios de los ciudadanos chilenos?

se nota , porque la gente en los super esta viendo los sellos antes de ingresar la compra al carro.

4. ¿Cuáles son los medios que tú conoces y usas cuando buscas información sobre el contenido nutricional de ciertos productos?

ver los sellos y despues lo que incluye en las etiquetas

"Muchas gracias por el tiempo que has usado para responder este cuestionario acerca de la Ley chilena 20.606 del etiquetado o rotulado"

Las entrevistas tienen como propósito final, contribuir a la mejora comunicativa de los mensajes nutricionales con el fin de facilitar una mejor comprensión del contenido de los productos a los consumidores con el propósito de ayudar a la población chilena u otras en general a adoptar hábitos alimenticios más sanos a largo plazo.

*De antemano muchas gracias,
Natalia Cofré-Maldonado.*

This content is neither created nor endorsed by Google.

Google Forms

Excel Worksheet (Responses) Google Forms

The screenshot shows an Excel spreadsheet with a title bar indicating the file name 'Worksheet (Responses) (SIDSTE) 25.04.23 00.06 NATALIA'. The ribbon at the top includes tabs for Home, Insert, Draw, Page Layout, Formulas, Data, Review, View, and Tell me. The formula bar shows 'E1' and '2. Kønnet'. The spreadsheet itself contains a large table of data, with columns color-coded in yellow, green, and blue. The data appears to be survey responses, with various text and numerical entries. The status bar at the bottom indicates 'Ready', 'Accessibility: Investigate', and a zoom level of 35%.

INTERVIEWEES GENEREL INFORMATION OG DEMOGRAFISK DATA

Nombre y apellido	1. Nacionalidad	2. Sexo	3. Edad	4. Altura aproximadamente (sin zapatos)	5. Peso aproximadamente (sin zapatos)	6. Contextura de cuerpo
Damian Leyton	Chileno	Hombre	59	1,75	98	Endomorfo
Waldo Vasquez	Chileno	Hombre	42	1,74	79	Endomorfo
Daniela Santander	Chilena	Mujer	37	1,53	62	Mesomorfo
Alonso Uribe	Chileno	Hombre	42	1,73	90	Endomorfo
ELIZABETH ARAYA	Chilena	Mujer	49	1,60	82	Endomorfo
Catalina Rogers Alcalde	Chilena	Mujer	23	1,53	54	Mesomorfo
María Ignacia Hennigs	Chilena	Mujer	23	1,65	62	Endomorfo
Pamela Cuevas	Chilena	Mujer	44	1,70	90	Endomorfo
Barbara Hillmer	Chilena	Mujer	27	1,65	62	Ectomorfo
Fernanda Sandoval	Chilena	Mujer	26	1,64	63	Endomorfo
Jorge Lillo	Chileno	Hombre	52	1,70	80	Mesomorfo
Marianne Schmidt	Chilena	Mujer	23	1,64	50	Ectomorfo
Ingrid Diaz	Chilena	Mujer	55	1,56	57	Ectomorfo
Mónica Salazar oses	Chilena	Mujer	55	1,49	62	Endomorfo
Cesar Gonzalez	Chileno	Hombre	55	1,65	76	Endomorfo
Angeline Lapierre	Chilena	Mujer	31	1,56	56	Mesomorfo
Francisca Peña	Chilena	Mujer	48	1,67	70	Endomorfo
Rossana Hernández	Chilena	Mujer	45	1,65	64	Ectomorfo

Yasna Hernández	Chilena	Mujer	40	1,62	72	Endomorfo
Veronica Lillo	Chilena	Mujer	46	1,60	68	Endomorfo
Rosa Maria Ortega Lara	Chilena	Mujer	66	1,50	63	Mesomorfo
Ines Morales	Chilena	Mujer	51	1,57	56	Ectomorfo
Monica briones flores	Chilena	Mujer	43	1,61	49	Ectomorfo
María Eugenia Cepeda Gertosio	Chilena	Mujer	72	1,61	56	Mesomorfo
Maria Quinteros	Chilena	Mujer	62	1,50	75	Endomorfo
Valentina lucic	Chilena	Mujer	28	1,65	63	Endomorfo
Juan Ortega	Chileno	Hombre	64	1,65	74	Endomorfo
Jenny Patricia cañas urrea	Colombiana	Mujer	39	1,50	59	Mesomorfo
Mercedes leyva	Colombiana	Mujer	25	1,68	63	Mesomorfo
Viviana ortiz	Chilena	Mujer	61	1,53	80	Endomorfo
Dolores del pilar Cortez Moran	Ecuatoriana	Mujer	40	1,56	52	Ectomorfo
Paola Toro	Chilena	Mujer	41	1,76	110	Endomorfo
Paola Núñez García	Chilena	Mujer	50	1,57	64	Mesomorfo
Maria Angelica Peña Rodriguez	Chilena	Mujer	65	1,65	69	Mesomorfo
Cristina Calderon	Chilena	Mujer	58	1,55	68.5	Endomorfo
Edith Contreras	Chilena	Mujer	54	1,58	62	Ectomorfo

Andrea Lorca	Chilena	Mujer	42	1,68	72	Mesomorfo
Diego Maldonado	Chileno	Hombre	40	1,75	79	Ectomorfo
Patricia Salgado Cabrera	Chilena	Mujer	65	1,50	53	Mesomorfo
Cesar Bustamante	Chileno	Hombre	31	1,70	73	Endomorfo
JULIA Ortega	Chilena	Mujer	62	1,55	53	Mesomorfo
Valeria Salgado	Chilena	Mujer	30	1,57	62	Mesomorfo
Omar peralta	Chileno	Hombre	61	1,60	60	Mesomorfo
Alberto Araos	Chileno	Hombre	31	1,75	70	Ectomorfo

BMI- BERIGNING AF INTERVIWEES

1	Nombre y apellido	3. Vægt	4. Højde	BMI	
2	Marianne Schmidt		50	1,64	18,590125
3	Monica briones flores		49	1,61	18,903592
4	Dolores del pilar Cortez Moran		52	1,56	21,367521
5	Maria Eugenia Cepeda Gertos		56	1,61	21,604105
6	JULIA Ortega		53	1,55	22,060354
7	Mercedes Ieyva		63	1,68	22,321429
8	Ines Morales		56	1,57	22,718974
9	Barbara Hillmer		62	1,65	22,773186
10	María Ignacia Hennigs		62	1,65	22,773186
11	Angeline Lapierre	56 kilos	1,56 cm		23,011177
12	Catalina Rogers Alcalde		54	1,53	23,068051
13	Valentina Iudic		63	1,65	23,140496
14	Ingrid Diaz		57	1,56	23,422091
15	Fernanda Sandoval		63	1,64	23,423557
16	Rossana Hernández	64kg	1,65 m		23,507805
17	Patricia Salgado Cabrera	53 kilos	1,50 mts.		23,555556
18	Edith Contreras		62	1,58	24,835763
19	Francisca Peña		70	1,67	25,099502
20	Valeria Salgado		62	1,57	25,15315
21	Maria Angelica Peña Rodriguez		69	1,65	25,344353
22	Andrea Lorca		72	1,68	25,510204
23	Paola Núñez García		64	1,57	25,964542
24	Jenny Patricia cañas urrea		59	1,5	26,222222
25	Daniela Santander		62	1,53	26,48554
26	Veronica Lillo		68	1,60	26,5625
27	Yasna Hernández		72	1,62	27,434842
28	Mónica Salazar oses		62	1,49	27,92667
29	Rosa Maria Ortega Lara		63	1,50	28
30	Cristina Calderon		68,5	1,55	28,720083
31	Pamela Cuevas		90	1,7	31,141869
32	ELIZABETH ARAYA		82	1,6	32,03125
33	Maria Quinteros		75	1,50	33,333333
34	Viviana ortiz		80	1,53	34,17489
35	Paola Toro		110	1,76	35,511364
36	Alberto Araos	70k	1,75 mt		22,857143
37	Rodolfo Ortega Ávalos		72	1,76	23,243802
38	Omar peralta		60	1,6	23,4375
39	Andres Troncoso Aguilar		64	1,65	23,507805
40	Rodolfo Ortega Lara	62 kg	160 cm		24,21875
41	Manuel Báez Alvarado		72	1,7	24,913495
42	Cesar Bustamante		73	1,7	25,259516
43	Diego Maldonado		79	1,75 cm	25,795918
44	Waldo Vasquez		79	1,74	26,093275
45	Juan Ortega	74 kilos	1,65 cm		27,1809
46	Jorge Lillo		80	1,70	27,681661
47	Cesar Gonzalez		76	1,65metros	27,915519
48	Alonso Uribe		90	1,73	30,071168
49	Damian Leyton		98	1,75	32

Kodebog – Modtagelse af ernæringsmæssige advarselsstempler om sundhedsudfordringer i Chile

Codes

Name	Description	Files	References
I.KONTEKST - CHILES LOV STRUKTUR OG INDHOLD 20.606	BESKRIVELSE: Modtagelse (erkendelse) af Chiles lov 20.606 hos borgere/forbrugere - KONTEKST - HISTORIE - BAGGRUND - HENSIGT - FORMAALET	0	0
1) TEMA- DATAPROFIL	DEMOGRAFISK DATAPROFIL	0	0
Subtema~~demografisk datapofil~Deltagelse (Nationalitet; køn; alder)~	DATAPROFIL UDARBEJDET EFTER EGNE OPLYSNINGER GIVET UNDER INTERVIEWS	1	2
Alder	INTERVIEWEES ALDER	1	1
Højde	INTERVIEWEES HØJDE	1	2
Køn	INTERVIEWEES KØN	1	1
Kropsform	INTERVIEWEES KROPSFORM	1	2
Nationalitet	INTERVIEWEES NATIONALITET	1	1
Vægt	INTERVIEWEES VÆGT	1	2
2) TEMA- SUNDHEDSSTATUS	FORHOLD TIL DEN NYE FORMIDLEDE INFORMATION UNDERSØGELSER OM (FOP)' modtagelse I FORHOLD TIL DATAMATERIALE (Kommunikative indtsatser): - Sanseofattelse tema om portioner "lavere i" og (NH) claims - "Halo-Effekten" på forbrugerne - IPSO's resultater (kvalitativt undersøgelse) - Udarbejdelse af "Best" label til forbrugerne.	1	1
Diagnoser		1	1
Helbredsproblemer JA		1	1
Lægekontrol JA		1	2

Name	Description	Files	References
Medicinindtagelse JA		1	1
Helbredsproblemer NEJ		1	1
Lægekontrol NEJ		1	1
Medicinindtagelse NEJ		1	1
3) TEMA- KOST		0	0
Mad- og medicinintolerance	Kig på mænd og kvinder fordeling	1	1
Vurdering af egen kost		1	2
4) TEMA LIVSKVALITET		1	2
II.PJECEN CHILES LOV 20.606	HVORDAN ERKENDER FORBRUGERNE INFORMATION FRA PJECEN?	0	0
1) TEMA KOMMUNIKATIVE INDSATS		0	0
KENDSKAB TIL LOVEN		1	2
2) TEMA INDHOLD OG FORMÅL		0	0
ANDET.INFORMATIONENSINDHOLD		1	2
JA.INFORMATIONENSINDHOLD		1	2
NEJ.INFORMATIONENSINDHOLD		1	2
3) TEMA MYNDIGHEDERS ROLLE I UDARBEJDELSE AF LOVEN		0	0
JA.UDFORMNINGSPROCESSER BAG LOVEN		1	2
NEJ.UDFORMNINGSPROCESSER BAG LOVEN		1	2
4) TEMA EMBALLAGE INFORMATION		0	0
NEGATIV.INFORMATIONEN ER BLEVET NEMMERE AT LÆSE		1	1
POSITIV.INFORMATIONEN ER BLEVET NEMMERE AT LÆSE		1	2
5) ÆNDRING AF SPISEVANER		0	0
JA.DEN HAR HJULPET TIL AT ÆNDRE SPISEVANER		1	3
NEJ.DEN HAR HJULPET TIL AT ÆNDRE SPISEVANER		1	2

Name	Description	Files	References
6) TEMA VISUELT INDHOLD		0	0
JA.NEMMERE AT SKELNE PRODUKTETS INDHOLD		1	3
NEJ.NEMMERE AT SKELNE PRODUKTETS INDHOLD (2)		1	2
7) TEMA NEMMERE AT FINDE PRODUKTER		0	0
JA.PRODUKTER MAN IKKE KAN TÅLE		1	2
NEJ.PRODUKTER MAN IKKE KAN TÅLE		1	2
8) TEMA PRISFORSKEL SIDEN LOVEN TRÅDTE I KRAFT		0	0
ANDET.PRIS		1	1
JA.PRIS		1	2
NEJ.PRIS		1	3
III. INFORMATIONSFORMIDLING		0	0
1) TEMA FORBRUG AF PRODUKTER I DEN SAMME KATEGORI		0	0
ANDET		1	1
JA MÆND-KVINDER		1	2
NEJ MÆND-KVINDER		1	2
2) TEMA PRODUKTER "LAVERE I"		0	0
JA MÆND -KVINDER		1	2
NEJ MÆND-KVINDER		1	2
3) TEMA KOMMUNIKATIVE INDSATS INDVIRKNING		0	0
ANDET MÆND-KVINDER		1	2
JA MÆND-KVINDER		1	2
NEJ KVINDER		1	1
4) TEMA BRUGTE MEDIER TIL INDHENTNING AF INFORMATION		0	0
KVINDER		1	1
MÆND		1	1

